

Mötesbok: Valnämnden (2024-09-23)

Valnämnden

Datum: 2024-09-23

Plats: Esplanaden, Länken Stadshuset

Kommentar:

Dagordning

Beslutsärende

32/24 Valnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari till augusti 2024	3
33/24 Valnämndens uppföljning av internkontrollplan för perioden jan-augusti 2024	13
34/24 Valnämndens yttrande på Remiss Träbyggnadspolicy	16
35/24 Deltagande i landsbyggsdagen den 11 oktober	24
36/24 Valnämndens sammanträden 2025	25

Informationsärende

37/24 Informationsärenden 23 september 2024	26
---	----

Tjänsteskrivelse

2024-08-28

Valnämnden

Diariennr: VN-2024/00036

Valnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari till augusti 2024

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar

att godkänna rapporten till kommunstyrelsen för perioden januari – augusti 2024.

Ärendebeskrivning

Valnämnden har upprättat en rapport för verksamhetsuppföljning för perioden januari – augusti 2024. Rapporten skickas vidare till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Valnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari – augusti 2024

Beredningsansvariga

Marie Sandström

Tordleif Hansson

Beslutet ska skickas till

Beslut med bilagor i word-format ska skickas till anette.sjodin@umea.se och ksdiarium@umea.se

Ange benämning KS-2023/00890 Valnämndens rapport till kommunstyrelsen januari till augusti 2024

Marie Sandström
Enhetschef

Tordleif Hansson
Utredare

Valnämndens rapport till KS, januari–augusti 2024

Verksamhetsrapport

Under perioden genomfördes EU-valet.

Valkansliet

Valkansliet består av fyra personer inklusive enhetschef. I samband med valet förstärktes kansliet med ytterligare fyra personer under perioden januari-juni. Uppdrag var i huvudsak att arbeta med material och logistik, rekrytering av röstmottagare samt utbildningsplanering.

Säkerhet

Valsäkerhetsarbetet är ett omfattande arbete som har blivit allt viktigare i takt med att myndigheterna bedömt att riskerna för hot, sabotage och desinformation riktade mot genomförande av val har ökat.

Valkansliet samarbetade internt och externt för att upprätta analyser av säkerhetsskydd och verksamhetsskydd och tog även fram en kontinuitetsplanering för att säkerställa ett korrekt genomförande av EU-valet.

Rekrytering

Valkansliet genomförde ett mycket stort antal rekryteringar till olika roller och uppgifter. Till valdagen rekryterades 936 röstmottagare, till förtidsröstningen 121 röstmottagare och till ambulerande röstmottagare förordnade valnämnden 14 personer. Till detta ska läggas personal till valnämndens mottagning på valkvällen, 23 personer, och valnämndens uppsamlingsräkning, 18 personer. Sammanlagt rekryterades 1116 personer i samband med EU-valet.

För att täcka valdagens personalbehov kontaktades först erfarna röstmottagare. Intresset var stort och många tidigare röstmottagare tackade ja till nytt uppdrag. Arbetet med att placera och tillsätta rollerna i valdistrikten startade i början av oktober 2023. Sedan fortsatte rekryteringen med att kontakta nya röstmottagare. Röstmottagarna ska spegla befolkningen i samhället. Röstmottagarna var i åldern 18 år – 80 år, med olika erfarenheter och bakgrund.

Utbildning

För att förordnas som röstmottagare av valnämnden måste alla röstmottagare genomgå valnämndens obligatoriska utbildning. Utbildningsmaterialet tillhandahålls av Valmyndigheten och valnämnden är skyldig att använda materialet i sina utbildningar. Utbildningarna genomfördes på Nolia för att optimera upplägget.

De röstmottagare som arbetade med förtidsröstning fick en separat utbildning för sitt uppdrag. Detsamma gällde för de som hade uppdrag som ambulerande röstmottagare.

För att genomföra utbildningen hade valkansliet engagerat fem erfarna röstmottagare som även utbildade de som arbetade med förtidsröstning. Totalt genomfördes 58 utbildningar på Nolia i mitten av april.

Kommunikation

Under EU-valet 2024 fokuserade Umeå kommuns kommunikationsinsatser på att stärka demokratiska värden och bygga kunskap kring valsystemet och röstningen. Information spreds både via webben, fysiska och digitala annonser samt sociala medier, främst kring förtidsröstning och vallokaler. Nytt för i år var att vi riktade särskild information till politiska partier och mer information och interaktivitet genom Instagram-stories. Webbplatsen lockade främst besökare via Google och andra sökmotorer. Det identifierades ett behov av att anpassa informationen till mobila besök bättre samtidigt som vi till nästa val bör titta på att erbjuda information även på engelska. Kommunikationsinsatserna uppskattades som positiva.

Förtidsröstning

Förtidsröstningen hade samma struktur som vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige. Den pågick under perioden 22 maj – 9 juni. Röstningslokalerna i Umeå tätort, Holmsund, Hörnefors och Sävar hade öppet under hela perioden. På valdagen var det möjligt att förtidsrösta i två lokaler, Scandic Syd samt Norrlands universitetssjukhus.

Förtidsröstning anordnades även vid ett eller två tillfällen i sju större tätorter samt på Holmön för att ge boende på landsbygden möjlighet att förtidsrösta. Nämnden genomförde även förtidsröstning i 27 lokaler med begränsat tillträde för allmänheten i form av särskilda boenden inom äldreomsorgen, dagliga verksamheter inom handikappomsorgen samt inom kriminalvården. Besök genomfördes av ambulerande röstmottagning till väljare som på grund av ålder, sjukdom eller funktionsnedsättning inte kan rösta på annat sätt än i hemmet.

Totalt arbetade nämndens 121 röstmottagare drygt 1100 schemalagda arbetspass och tog emot nästan 26 700 förtidsröster, en ökning med drygt 25 procent jämfört med EU-valet 2019. Förtidsrösterna utgjorde 44 procent av det totala antalet lämnade röster. Trenden med allt större andel väljare som förtidsröstare fortsätter därmed.

Lokaler, logistik och material

I januari startades arbetet upp med att valsedlar från valen 2022 skickades i väg för bränning på Dåva Deponi och Avfallscenter. Arbetet med att packa transportburar och materiallådor förbereddes under våren och var klar i god tid innan förtidsröstningen startade. I april kom 880 000 valsedlar från Valmyndigheten för att användas i EU-valet.

Under valperioden servade logistikgruppen alla förtidsröstningslokaler inom tätorten plus byar och alla vård- och omsorgsboende med nytt valmaterial eller att fylla på lagren. Uppbyggnaden av vallokaler i valdistrikten skedde under valveckan. 20 personer byggde upp vallokalerna och fyra lastbilar levererade material till vallokalerna varje dag under valveckan. Vid avetablering av vallokalerna utökades personalstyrkan med fem personer på grund av kommande skolavslutning.

EU-valet 2024 är det tredje val som valnämnden använder Umeå kommuns egna gymnastik- och idrottshallar och även andra större lokaler som Umeå kommun äger.

Valdagen och valnatten

En nyhet i samband med EU-valet var att valdistriktens ordförande i samband med hämtning av röstlängd och valdistriktspärm fick en grundlig genomgång av deras uppdrag.

På valdagen hade samtliga 72 vallokaler öppet mellan kl. 08.00 – 21.00. Inga större incidenter rapporterades.

Den ständigt ökande förtidsröstningen innebär färre väljare i vallokalerna på valdagen. Ingen vallokal hade därför mer än två valsedelsbord. Inga köer uppstod i vallokalerna samtidigt som valnämndens arvodeskostnader minskade något.

I genomsnitt röstade 429 väljare i varje vallokal. I 14 valdistrikt av 72 röstade färre än 300 väljare i sin vallokal under de 13 timmar vallokalerna var öppna.

Inlämningen till valnämnden efter avslutad rösträkning i vallokalerna skedde för första gången i stadshusområdets personalrestaurang Översten, sista distriktet lämnade Översten kl. 01.15.

Inlämning till länsstyrelsen

Som en konsekvens av att inlämningen skedde i kommunens lokaler lämnades rösterna in hos länsstyrelsen på måndagen.

Valnämndens uppsamlingsräkning

Onsdag den 12 juni genomfördes valnämndens uppsamlingsräkning, även kallad onsdagsräkning. Valnämnden hade totalt 2416 röster att hantera. Efter avslutad räkning levererades rösterna till länsstyrelsen.

Efterarbete

Arvoden till röstmottagarna betalades ut enligt plan i juli. Valkansliet har efter detta påbörjat arbetet med att följa upp valet. En fullödlig redovisning av detta kommer i en särskild rapport.

Verksamhetssystemet Kaskelot är på plats. Det fanns inte möjlighet att använda det under valperioden. Arbetet med att registrera uppgifter i systemet har påbörjats efter valets genomförande.

	Bedömning av nämndens grunduppdrag januari–augusti 2024
Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på valnämnd samt ansvara för genomförande av val eller folkomröstningar enligt vallag och lag om folkomröstning.	I hög grad uppfyllt

Bedömning och motivering

EU-valet har genomförts utan större incidenter. Inga inkomna överklaganden till valprovsningsnämnden har gällt Umeå kommuns arbete med valets genomförande.

Verksamhetens utveckling och väsentliga händelser

EU-val sker vart femte år. Nämndens arbete med att planera och genomföra det är lika omfattande som vid ett val till riksdag, region- och kommunfullmäktige. Samma regelverk gäller kring valdistrikt, vallokaler och förtidsröstning. Valdeltagandet vid ett EU-val är dock väsentligt lägre.

Jämförelser över tid ska därmed göras med tidigare EU-val. Av tabellen nedan framgår att valdeltagandet var något lägre vid årets val jämfört med förra valet 2019. Det mönstret gäller även för riket. Umeå har ett högre valdeltagande än riket som helhet. Ett annat viktigt nyckeltal är andelen som väljer att förtidsrösta. Trenden är tydlig över tid. Allt fler väljare förtidsröstar.

Ökningen av antalet röster vid valnämndens uppsamlingsräkning är oroande. Vid det tillfället ska underkända förtidsröster från valdagen granskas liksom utlandsröster och sent inkomna förtidsröster som inte hann granskas på valdagen.

	EU-valet 2024	EU-valet 2019
Valdeltagande i Umeå	58,25 %	60,24 %
Antal mottagna förtidsröster	26 674	21 203
Andel förtidsröster av det totala antalet röster	44 %	Uppgift saknas
Valnämndens uppsamlingsräkning, antal röster	2 416	1 290

Tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige

Valnämnden har inte tilldelats några tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige.

Personalrapport

Valnämnden förstärkte valkansliet med fyra personer under perioden. Två medarbetare inom området lokaler, material och logistik samt två medarbetare förstärkte inom område administration, rekrytering och utbildning. Valnämnden förordnade 1116 röstmottagare efter de genomfört nämndens obligatoriska utbildning.

För att säkerställa valkansliets arbetssituation under valperioden övergick kansliets personal till schema med oregelbunden arbetstid. Förtidsröstningslokalerna är öppna dag och kvällstid alla dagar i veckan, det innebär att kansliets personal måste vara i tjänst. För att klara bemanningen förstärktes kansliet ytterligare under valperioden med gruppleddare från förtidsröstningslokalerna.

Under valkvällen/valnatten tjänstgjorde valkansliets personal fram till att inlämningen av röster och valmaterial var genomfört, mottagningen avslutades klockan 01.15.

EU:s arbetsdirektiv gäller även för röstmottagare och valadministration. De centrala parterna kom överens den 20 februari om ett undantag gällande EU:s arbetsdirektiv, undantaget gällde dock endast valdagen den 9 juni från klockan 06.00 till den 10 juni klockan 06.00.

På grund av att parterna kom överens sent in i planering krävdes det att kansliets personal arbetade med olika schemamodeller för röstmottagningen på valdagen samt för kansliets arbetstider under valdagen/valkvällen och valnatten.

Nämndens arbete för att nå personalpolitiska mål

Valnämnden	Bedömning av nämndens arbete med personalpolitiska mål
Mål 5: Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället.	Enligt plan
Mål 6: Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.	Enligt plan
Mål 7: Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden.	Enligt plan

Åtgärder och viktig utveckling/viktiga händelser inom målområdena

Valnämnden har i sin verksamhetsplan och interkontrollplan belyst utmaningen med att endast ett fåtal nyckelpersoner arbetar i valkansliet. Valnämnden har förstärkt kansliet med medarbetare från andra verksamheter i kommunen. Valnämnden har i uppdrag från Valmyndigheten att förordna röstmottagarna utifrån befolkningen i kommunen.

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare (mål 5)

Valnämnden arbetar strategiskt för att öka kunskapen om nämndens verksamhet. Ett långsiktigt samarbete med andra verksamheter möjliggör för medarbetare inom kommunen att förstärka valkansliet inför och under valår.

Ledarskap (mål 6)

Valnämnden uppfyller målet om riktvärdet om antalet medarbetare per chef inte ska överstiga 30. Enhetschefen har ett delegerat arbetsmiljöansvar för valkansliets personal samt 1116 röstmottagare som är förordnade under EU-valet.

Friskfaktorer (mål 7)

Valnämnden arbetade aktivt med bemanningsplanering under den mest intensiva perioden för att hålla arbetsbelastningen på en rimlig nivå.

Sjukfrånvaro redovisas ej på grund av för få antal medarbetare.

Resultatmätt	Målvärde 2024	Utfall jan–aug 2024			Utfall jan–aug 2023		
		Kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Sjukfrånvaro, totalt i procent av anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid							
Andel långtidsfriska (%)							
Andel heltidsanställda (%)		5	3	8	2	2	4

Ekonomirapport

Budgetavvikelse, åtgärder och årsprognos

Valnämndens resultat för januari-augusti 2024 redovisar positiv budgetavvikelse om 4,0 mnkr. Utfallet uppgick till -13,9 mnkr och budget -17,8 mnkr.

Intäkterna uppvisar positiv budgetavvikelse om 1,3 mnkr. Intäkterna utgörs i helhet av statsbidraget för EU-valet 2024 och uppgår till 3,9 mnkr. Det kan jämföras med föregående år utan val och intäkter.

Kostnaderna redovisar positiv budgetavvikelse om 2,6 mnkr. Personalkostnaderna bidrar med ett överskott om 2,7 mnkr. Avvikelsen beror främst på lägre kostnader för röstmottagare under förtidsröstningen och valdagen samt lägre kostnader för valkansliet. PO-pålägget för röstmottagare under valdagen har bokförts med dubbelt belopp och belastar personalkostnaderna med -1,5 mnkr. Felet kommer justeras i nästkommande lönekörning. Övriga verksamhetskostnader redovisar ett underskott om -0,1 mnkr främst kopplat till tryckeritjänster och övriga tjänster inför valet.

Årsprognosen för Valnämnden beräknas till -14,4 mnkr, dvs ett överskott om 4,0 mnkr.

(mnkr med en decimal)	Budget jan-apr 2024	Utfall jan-apr 2024	Budget-avvikelse jan-apr 2024	Budget-avvikelse jan-apr 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budget-avvikelse 2024
Verksamhetens intäkter	2,6	3,9	1,3	0,0	3,8	3,9	0,1
Verksamhetens kostnader	-20,4	-17,8	2,6	0,2	-22,2	-18,3	3,9
Verksamhetens nettokostnad	-17,8	-13,9	4,0	0,2	-18,4	-14,4	4,0

Investeringar

Valnämnden har januari-augusti 2024 investerat för -0,1 tkr och redovisar positiv budgetavvikelse om 0,3 tkr. Största investeringarna avser utrustning och inventarier till vallokalerna. Under samma period föregående år hade inga investeringar genomförts.

Årsprognosen för Valnämnden beräknas till 0 mnkr, dvs att hela budgeten på -0,5 mnkr förbrukas. Fler investeringar planeras att genomföras under 2024.

(mnkr med en decimal)	Budget 31 aug 2024	Utfall 31 aug 2024	Budget-avvikelse 31 aug 2024	Utfall helår 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budgetavvikelse 2024
Verksamhetens nettoinvesteringar	-0,3	-0,1	0,3	-0,4	-0,5	-0,5	0,0

Tjänsteskrivelse

2024-08-28

Valnämnden

Diariennr: VN-2024/00037

Valnämndens uppföljning av internkontrollplan för perioden jan-augusti 2024

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar

att godkänna uppföljningen av valnämndens internkontrollplan för perioden januari - augusti 2024.

att nämnden anser att internkontrollen varit tillräcklig och ändamålsenlig.

Ärendebeskrivning

I valnämndens riskanalys och internkontrollplan för 2024 lyfts risken för extraval samt kompetensförsörjning fram som kontrollområden.

Uppföljningen vid tertiäl 2 visar att arbetsbelastningen varit acceptabel vilket är positivt ur kompetensförsörjningssynpunkt. Arbetet med att minska riskerna i samband med extraval fortsätter.

Beslutsunderlag

Valnämndens riskanalys och internkontrollplan 2024 T2

Beredningsansvariga

Marie Sandström

Tordleif Hansson

Beslutet ska skickas till

Beslut med bilagor ska skickas till ksdiarium@umea.se

Marie Sandström

Befattning

Tordleif Hansson

Utredare

Riskanalys

Nämnd: Valnämnden
Upprättad: 2022-10-27

Internkontrollplan 2024

Nämnd: Valnämnden
Upprättad: 2023-11-06

Steg 1 - Riskinventering ska nämnden vara direkt delaktig i			Steg 2 - Riskvärdering ska nämnden vara direkt delaktig i			Steg 3 - Nämndsansvarig chef tar fram förslag som beslutas av nämnd								
Kontrollområde	Identifierad risk	Nr	Sannolikhet	Konsekvens	Risk-värde	Rekommenderad riskhantering	Nr	Inriktning för riskhantering från nämnd	Åtgärd	Uppföljning T1	Uppföljning T2	Kostnad (kr)	Ansvarig	Ättersporter
Extraval	Eventuellt extraval som ska hållas inom 90 dagar efter beslut.	R1	Möjlig	Känibar	9	Reducera risk	R1	Reducera risk	Samtliga rutiner ska alltid vara aktuella, valmateriale förberett för att vi alltid ska vara förberedda.	I samband med kommande E1-val har samtliga rutiner uppdaterats.	Allt valmateriel har återställts i valkalken. Uppföljning av valet inklusive rutiner kommer att göras under höst och vinter.	14 000	Enhetschef för valkansliet	I samband med årsboksåret 2024
Kompetensförsörjning	Endast nyckelpersoner finns i valkansliet	R2	Möjlig	Känibar	9	Reducera risk	R2	Reducera risk	Acceptabel arbetsbelastning. Att kunna erbjuda stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter för att kunna bibehålla kansliets personal under icke valår är en utmaning för valnämnden.	Kansliet har under perioden försäkrats med 4 medarbetare. Kansliets personal kommer under valperioden schemaläggas utifrån att kansliet går från arbetstider måndag-fredag till orgelbundna arbetstider. Schemat är utifrån E1:s arbetsdirektiv om dygns- och veckovila	En rimligare arbetsbelastning med mindre oerfarna jämfört med tidigare val. Arbetsättet kommer att följas upp under höst och vinter.	1 000	Enhetschef för valkansliet	I samband med årsboksåret 2024
		R3			0		R3							
		R4			0		R4							
		R5			0		R5							
		R6			0		R6							
		R7			0		R7							
		R8			0		R8							
		R9			0		R9							
		R10			0		R10							

Definitioner

Riskinventering/riskanalys

Sannolikhet	Definition	Värde
Osannolik	- praktisk taget obefintlig risk att fel uppstår	1
Mindre sannolik	- mycket liten risk att fel uppstår	2
Möjlig	- det finns en möjlig risk att fel uppstår	3
Sannolik	- det är mycket troligt att fel uppstår	4

Konsekvens	Definition	Värde
Försumbar	- konsekvensen av ett fel är obetydlig för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	1
Lindrig	- konsekvensen av ett fel är liten för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	2
Kännbar	- konsekvensen av ett fel uppfattas som besvarande för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	3
Allvarlig	- konsekvensen av ett fel är så stor att felet inte får uppstå	4

Riskhantering

Riskvärde	Rekommendation till hur risken ska hanteras	Innebär
12-16	Minimera risk	<i>Direkta och omfattande åtgärder ska finnas med i internkontrollplan</i>
4-11	Reducera risk	<i>Åtgärder för att minska risk ska finnas med i internkontrollplan</i>
1-3	Acceptera risk	<i>Inget agerande krävs – åtgärder tas ej med i internkontrollplan</i>

Tjänsteskrivelse

2024-08-28

Valnämnden

Diarienumr: VN-2024/00038

Valnämndens yttrande på Remiss Träbyggnadspolicy

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar
att lämna yttrande enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Valnämnden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på remiss Träbyggnadspolicy. Syftet med träbyggnadspolicyn är att tydliggöra kommunens förhållningssätt till trä som byggnadsmaterial i Umeå. Vidare ska policyn verka för att fortsatt "välja rätt material på rätt plats", det vill säga att i första hand välja det mest hållbara materialet samt att positionera Umeås träbyggande. Den ska även bidra till att uppfylla målen i programmet för inriktningsmål 4; Umeå ska vara klimatneutralt till 2040.

Valnämndens allt överskuggande intresse är att nybyggda kommunala lokaler är ändamålsenliga ur ett verksamhetsperspektiv. Valnämndens specifika krav bör alltid vävas in när kommunen bygger nya stora lokaler som exempelvis gymnastik- och idrottshallar. Detta gäller oavsett byggnadsmaterial.

Beslutsunderlag

Träbyggnadspolicy
Träbyggnadspolicy nuläge

Beredningsansvariga

Marie Sandström
Tordleif Hansson

Beslutet ska skickas till

elin.lindqvist@umea.se
(ange KS-2023/00066 i rubrikraden)

Marie Sandström
Befattning

Tordleif Hansson
Utredare

Tjänsteskrivelse

Dnr: VN-2024/00038

Träbyggnadspolicy

Beslutad av:
Fullmäktige

Dokumenttyp:
Policy

Diarienummer:
XXX

Giltighetstid:
Tills vidare

**Datum och paragraf för
beslutet:** XXX

Dokumentansvarig nämnd:
Kommunstyrelsen

Bakgrund

Byggsektorn står för 20 procent av Sveriges koldioxidutsläpp. Det är därför angeläget att prioritera material och arbetssätt som minskar utsläppen. Enligt Naturvårdsverket blir klimatnyttan dubbel när träprodukter ersätter andra byggmaterial med mer utsläppsintensiva processer och kol binds i träprodukter som används i byggnationen.

I Umeås klimatfärdplan är energi och byggd miljö ett utpekade område, liksom bostadsbyggandet är utpekade för att nå Umeås tillväxtmål. Kommunen står inför utmaningen att bygga fler bostäder och samtidigt minska utsläppen och bli en klimatneutral stad.

Umeå växer vilket medför utbyggnad av tex den kommunala servicen, industrier och bostäder. Därför kommer det att krävas stora förändringar i materialval och byggteknik för att minska byggsektorns klimatpåverkan.

Syfte

Syftet med träbyggnadspolicyn är att tydliggöra kommunens förhållningssätt till trä som byggnadsmaterial i Umeå. Verka för att fortsatt 'välja rätt material på rätt plats' dvs, att i första hand välja det mest hållbara materialet samt att positionera Umeås träbyggande. Den ska även bidra till att uppfylla målen i programmet för inriktningsmål 4; Umeå ska vara klimatneutralt till 2040.

Omfattning och avgränsning

Policyn ska omfatta Umeå kommunkoncern. Den styr i byggnadsprojekt där Umeå kommun eller bolag inom Umeå kommunkoncern är byggherre.

Vilka berörs av policyn

Kommunkoncernen.

Principer och förhållningssätt

Trä ska prövas i kommunkoncernens samtliga bygg- och anläggningsprojekt. Umeå kommunkoncern vill främja innovativa lösningar kopplat till minskade CO2-utsläpp. Därför ska alternativ som har lägst klimatavtryck prioriteras när det är ekonomiskt och tekniskt möjligt. Alternativet träkonstruktion ska alltid utvärderas i samtliga Umeå kommuns och Umeå kommunkoncerns nybyggnadsprojekt. Med träkonstruktion menas bärande stomdelar endast i trä. Träkonstruktioners klimatpåverkan ska i tidiga skeden av byggprocessen prövas

baserat på livscykelanalys, LCA. LCA:n ska utföras enligt samma omfattning som lagkravet om klimatdeklaration. Det trämaterial som används ska komma från ett hållbart skogsbruk i enlighet med hållbara skogsbruksstandarder, t ex PEFC, FSC eller motsvarande.

Markanvisningar

Vid alla markanvisningar tas hänsyn till byggaktörens ambitioner, liksom nytänkande och engagemang, för att skapa en långsiktigt hållbar stad. Byggande i trä är en aspekt som kan premieras vid markanvisning.

Detaljplaner

Möjliggöra ökat byggande av träkonstruktioner genom att i de detaljplaner där det är möjligt styra antal tillåtna våningar i stället för byggnadshöjd.

Återbruk

För att möjliggöra återbruk av träkonstruktioner och träbyggande ska demontering och återbruk planeras för byggnader och anläggningar. Planerade byggnader och anläggningar av trä som planeras för att kunna demonteras och återbrukas på ett hållbart sätt premieras.

Kunskap

En stärkt kunskapsutveckling inom träbyggnader genom samverkan och forskning.

Relaterade styrdokument

- Fastighetspolicy
- Arkitekturpolicy
- Policy och riktlinjer för markanvisningar
- Program för Tillväxt
- Klimatneutrala Umeå 2040

Nuläge

Bakgrund

Frågan om styrning avseende byggnad i trä aktualiserades mer formellt med en motion i väckt fullmäktige i november 2018 (46/2018: Att bygga i trä) där det föreslås att en träbyggnadsstrategi ska tas fram för Umeå kommun. I december 2019 biföll kommunfullmäktige motionen efter yttranden från Byggnadsnämnden och AB Bostaden och därmed att en träbyggnadsstrategi skulle tas fram. I december 2023 aktualiserades frågan igen i fullmäktige med en interpellation och budskapet var att kommunen skulle ta fram en träbyggnadsstrategi för Umeå kommunkoncern innan sommaren 2024.

Dokument av den typ som beskrivs nedan ska enligt Umeå kommuns nomenklatur för styrande dokument kallas policy, Träbyggnadspolicy är härfter det namn som används.

Behoven bakom ett styrdokument för träbyggande är att tydliggöra kommunens förhållningssätt till i trä som byggnadsmaterial i Umeå. Verka för att fortsatt 'välja rätt material på rätt plats' dvs, att i första hand välja det mest hållbara materialet samt att positionera Umeås träbyggande.

Byggsektorn står för 20 procent av Sverige koldioxidutsläpp¹ och det är därför angeläget att prioritera material och arbetssätt som minskar utsläppen. I Umeås klimatfärdplan är energi och byggd miljö ett utpekat område samtidigt som bostadsbyggandet är utpekat för att nå Umeås tillväxtmål. Enligt Naturvårdsverket blir klimatnyttan dubbel när träprodukter ersätter andra byggmaterial med mer utsläppsintensiva processer och kol binds i träprodukter som används i byggnationen. Vi står inför denna utmaning att bygga fler bostäder, och samtidigt minska utsläppen och bli en klimatneutral stad.

Befintlig styrning

I dagsläget finns en antagen Fastighetspolicy och en Arkitekturpolicy är under framtagande i kommunen samt Policy och riktlinjer för markanvisningar. Flera beslutade åtgärder till Miljömålen berör frågan; ex "Vid nyproduktion, renovering och ombyggnation återbruka

¹ Naturvårdsverket

och/ eller välja byggmaterial med så låg klimatpåverkan som möjligt utifrån projektets förutsättningar. (Tekniska nämnden) samt "Kartlägga viktiga ekologiska strukturer så att de synliggör skogens ekosystemtjänster och används för att konkretisera Umeå kommuns skogspolicy" (Miljö- och Hälsoskydds nämnden).

Omvärldsbevakning

Flera kommuner har antagit liknande dokument; exempelvis Järfälla, Växjö och Skellefteå. Nyligen antog Riksdagen en Bioekonomistrategi där ett av förslagen är framtagande av en "Plan för industriellt träbyggande och ökad träanvändning".²

Träindustrin har en stark närvaro i Västerbotten med 110 träindustriföretag och 2500 anställda.³ Umeå kommun förvaltar egen skog⁴ som är certifierade enligt Forest Stewardship Council⁵ och PEFC⁶ samt ingår i en certifieringspool enligt Grönt Paraply⁷. Samtidigt som det finns ett ökat intresse för byggande i trä så varnar Skogsstyrelsen för att de på grund av minskade anslag inte hinner med att genomföra alla kontroller vid avverkning och därför inte kan säkerställa kontroll för biologisk mångfald och hållbarhet.⁸ Skogsstyrelsen varnar också för att Sverige riskerar att förlora fungerande ekosystem då många skogslevande arter hotas av dagens trakthyggesbruk.⁹

EU-förordningen LULUCF står för "Land Use, Land Use Change and Forestry" (markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk). Förordningen syftar till att reglera och övervaka växthusgasutsläpp och upptag för dessa sektorer inom EU genom krav på att medlemsländerna rapporterar utsläpp och upptag. Detta inkluderar bland annat utsläpp och upptag av koldioxid från skogsavverkning, skogstillväxt och markförändringar som påverkar kolsänkorna. Syftet är att säkerställa att dessa sektorer bidrar till EU:s

² [En nationell bioekonomistrategi – ett verktyg för den gröna industriella omställningen, Dir. 2022:77 - Regeringen.se](#)

³ Siffror från Träbransch norr

⁴ 6 500 hektar produktiv skogsmark (2019)

⁵ FSC (lic FSC®C006219), som är en oberoende internationell organisation. De arbetar för ett miljöanpassat, socialt ansvarstagande och ekonomiskt livskraftigt brukande av världens skogar genom sitt certifieringssystem FSC. Certifierade företag följer FSCs regler för skogsbruk och spårbarhet och får märka sina produkter med FSCs varumärke.

⁶ (Programme for the Endorsement of Forest Certification), med licensnummer PEFC/5-22-228, som är ett system för certifiering av miljövänligt och resurshushållande skogsbruk.

⁷ Grönt Paraply AB verkar som paraplyorganisation för en grupp-certifiering inom FSC® (Nr SA-FM/COC-001104) och PEFC (Nr. SA-PEFC-FM-001104) .

⁸ <https://www.skogsstyrelsen.se/nyhetslista/hogt-tryck-pa-artskyddsarenden-tvingar-till-harda-prioriteringar/>

⁹ <https://www.artdatabanken.se/arter-och-natur/Dagens-natur/manga-skogslevande-arter-hotas-av-trakthyggesbruk/>

övergripande mål för minskning av växthusgasutsläpp samt att bevara och öka kolsänkorna för att bekämpa klimatförändringarna.

Att genomföra Sveriges nationella mål för att främja hållbart skogsbruk och samtidigt öka byggande med trä kan få konsekvenser för landets bidrag till uppfyllandet av syftet med LULUCF. En ökad efterfrågan på träprodukter kan påverka balansen mellan skogsavverkning och skogstillväxt vilket i sin tur kan påverka nettoresultatet av kolsänkor.

En fördel är att träbyggnationer lagrar kol under hela sin livstid. När betong eller stål tillverkas, frigörs koldioxid i tillverkningsprocessen och inget lagras i materialet. I slutet av en träbyggnations livscykel kan träet återanvändas och (energi) återvinnas. För att ta tillvara klimatfördelar med trähus behöver trämaterialet komma från ett hållbart skogsbruk och byggnaden bör ha en livslängd om 80-100 år.

Industriellt byggande i trä är effektivt och innebär färre transporter då plan- och volymelement färdigställs i fabrik. Trä väger mindre än traditionella byggmaterial och har kortare byggtider vilket ger fördelar ekonomiskt.

Det finns många tillverkare inom trähusbyggande i Umeås närhet, kontra andra byggnadsmaterial, och ett ökat träbyggande kan stärka den lokala och regionala branschen. Det finns tydliga konflikter kopplat till skogen och avverkning av skog. Konkurrerande näringar såsom rennäring och besöksnäring men även möjligheten till friluftsliv för privatpersoner.

Trämaterial kan ha positiva effekter på hälsan och innebära förbättrad arbetsmiljö för yrkesarbetare. Det kan finnas estetiska eller kulturmiljöaspekter som gör att trä är bästa valet.

Intressenter

Umeå kommunkoncern, Träbranschen i Norra Sverige, Nätverket för Hållbart byggande och förvaltande, Umeå klimatfärdplan mfl.

Handläggare:

Liv Öberg

Tjänsteskrivelse

2024-09-10

Valnämnden

Diarienumr: VN-2024/00039

Deltagande i Landsbyggsdag fredagen den 11 oktober 2024

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar

att de som från valnämnden som önskar delta meddelar detta till Marie Sandström för vidarebefordran till Utvecklingsstrategen i landsbyggsfrågor.

Ärendebeskrivning

Fredag 11 oktober ordnar Umeå kommuns landsbyggsutvecklingsråd en landsbyggsdag som en slags "kick-off" till att vårt nya landsbyggsprogram nu är antaget: www.umea.se/landsbyggsprogram

Programmet ska visa riktning för arbetet med landsbyggsutveckling bland tjänstepersoner och politiker fram till 2030 med ett flertal prioriteringar för att nå kommunens landsbyggs mål. Målgruppen för dagen är politiker och tjänstepersoner, men vi kommer också bjuda in andra myndigheter, intresseorganisationer och föreningar som kan vara intresserade att delta.

Förhoppningen med landsbyggsdagen är att det ska bli ett årligt återkommande arrangemang där vi inspireras av goda exempel och förmedlar kunskap till varandra om hur vi skapar en smart och hållbar landsbyggsutveckling i Umeå Kommun.

Landsbyggsdagen och genomförandet av landsbyggsprogrammet ligger också helt i linje med tilläggsuppdraget från Kommunfullmäktige 2023:2 där kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndsgränser.

Marie Sandström
Enhetschef

Tjänsteskrivelse

2024-09-10

Valnämnden

Diariennr: VN-2024/00040

Valnämndens sammanträden 2025

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar
att fastställa förslaget till sammanträdestider för 2025.

Ärendebeskrivning

Valnämnden har att fastställa sammanträdestider för 2025. Förslag på
mötesdatum och mötestider:

Tisdagen den 18 februari kl 08:30-12:00, Esplanaden Länken

Tisdagen den 18 mars kl 08:30-12:00, Esplanaden, Länken

Tisdagen den 20 maj kl 08:30-12:00, Sfären Kuben

Tisdagen den 23 september kl 08:30-12:00, Esplanaden, Länken

Tisdagen den 18 november kl 08:30-12:00, Esplanaden, Länken

Beredningsansvariga

Tordleif Hansson

Marie Sandström

Beslutet ska skickas till

kommunikation@umea.se

Tordleif Hansson

Utredare

Marie Sandström

Enhetschef

Tjänsteskrivelse

2024-08-26

Valnämnden

Diariennr: VN-2024/00002

Informationsärenden Valnämnden 2024

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att godkänna informationen.

Ärendebeskrivning

KF beslut för kännedom - Planeringsdirektiv och budget 2025 samt plan 2026-2028

KF beslut för kännedom - Revidering av reglemente för styrelse och nämnder

Information till nämnder om pågående arbete ang. NIS2-direktivet

VB: Avisering om kommande villkors- och premieförändringar 2025 (KS-2024/00703)

KS beslut för kännedom - Anvisning för nämnder och bolags verksamhetsplanering 2025

Praktikant från Universitetet

Information om EU-valet från Valkansliet

Digital justering

Arbetet med vårt nya verksamhetssystem - Kaskelott

Beslutsunderlag

KF beslut för kännedom - Planeringsdirektiv och budget 2025 samt plan 2026-2028

KF beslut för kännedom - Revidering av reglemente för styrelse och nämnder

Information till nämnder om pågående arbete ang. NIS2-direktivet

VB: Avisering om kommande villkors- och premieförändringar 2025 (KS-2024/00703)

KS beslut för kännedom - Anvisning för nämnder och bolags verksamhetsplanering 2025

Beredningsansvariga

Marie Sandström

Tordleif Hansson

Peder Halläng

Carina Frohm Larsson

Tjänsteskrivelse

Dnr: VN-2024/00002

Tordleif Hansson
Utredare

Marie Sandström
Enhetschef

Planeringsdirektiv, budget och investeringar 2025

Ekonomiska ramar för budget 2025 och plan 2026–2028

Grunduppdrag, driftsbudget till nämnder

Inriktningsmål och program

Tilläggsuppdrag till nämnder och bolag

Innehåll

Viktiga utgångspunkter i planeringsdirektivet	4
Förutsättningar för planperioden 2025–2028	5
Ekonomiska förutsättningar	5
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	6
Demografisk utveckling	7
Näringslivskonjunktur	8
Bostadsmarknad och bostadsförsörjning	8
Arbetsmarknadskonjunktur, kompetensförsörjning och löneutveckling	10
Sammanfattning	11
Grunduppdrag och resurstilldelning till kommunens nämnder	12
Kommunstyrelsen	14
Tekniska nämnden	17
Byggnadsnämnden	20
Miljö- och hälsoskydds-nämnden	22
För- och grundskolenämnden	24
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	26
Individ- och familjenämnden	28
Äldrenämnden	30
Kulturnämnden	32
Fritidsnämnden	34
Personalnämnden	36
Valnämnden	37
Gemensamma nämnder	38
Inriktningsmål och program	39
Kommunfullmäktige styr med inriktningsmål och program	39
Inriktningsmål	40
Program för tillväxt	41
Program för social hållbarhet	43
Program för Klimatneutrala Umeå 2040	49
Personalpolitiska mål och uppdrag	53
God ekonomisk hushållning - Ekonomiska riktlinjer, tilläggsuppdrag och finansiella mål	54
Uppföljning, analys och utvärdering	55
Lagstadgade planer	56
Budget 2025 och plan 2026–2028 för nämnder och styrelse	57

Tabell 1. Budgetramar nämnder och styrelse 2025.....	57
Tabell 2. Specifikation av kommunstyrelsens budgettram	58
Tabell 3. Resultaträkning 2024–2028.....	59
Tabell 4. Finansieringsbudget 2024–2028	59
Tabell 5. Nyckeltal	60
Investeringsramar 2025–2028.....	61
Tabell 6. Investeringsramar per nämnd.....	62
Tabell 7. Nya investeringsprojekt, över 50 mnkr	62
Redogörelse för ekonomin i de kommunala bolagen	63
Tabell 8. Prognos investeringar bolagskoncern, mnkr.....	64
Bilagor till planeringsdirektiv 2025	65

Viktiga utgångspunkter i planeringsdirektivet

Planeringsdirektivet och budget för 2025 tar utgångspunkt i regeringens vårproposition med avseende på utveckling av skatteunderlag och statsbidrag. Skattesatsen är oförändrad jämfört med 2024. För att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi har resultatkravet höjts till 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. I prioriteringarna har vägts in hur den demografiska utvecklingen ser ut samt att PO-pålägget sänks 2025 mot bakgrund av att kostnaderna för kollektivavtalad pension prognosticeras minska.

Fokusområdena för 2025 års budget är:

- Vårldsuppdraget – att säkra en god välfärd för kommuninvånarna
- Säkerhet och ökad beredskap
- Klimat och miljö

Förutsättningar för planperioden 2025–2028

Ekonomiska förutsättningar

Den globala ekonomin påverkas av två stora störningar, den tidigare covid-19-pandemin och pågående krig i Ukraina. Effekterna av dessa har lett till stor påverkan på arbetsmarknaden och hög inflation i många länder. För att motverka den höga inflationen har världens centralbanker höjt styrräntorna kraftigt under 2022 och 2023.

Lågkonjunktur och urholkad köpkraft

Inflationen bedöms vika ned 2024, men även om inflationen sjunker kommer den högre prisnivån och räntenivåerna att bestå. Det medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer av ekonomin. Den höga inflationen ger kraftigt ökade pensionskostnader och höga prisökningar i de kommunala verksamheterna 2024. Riksbankens inflationsmål på 2 procent väntas nås 2025, men anpassningen till varaktigt högre prisnivå och räntor kommer sannolikt att pågå flera år efter att inflationen normaliserats.

Fallande inflation blir avgörande för vändning 2025

Kommunernas samlade resultat bedöms bli negativt 2024 för att sedan förbättras till att motsvara 2 procent av skatter och bidrag 2025, under förutsättning av att inflationen faller. 2026 förbättras resultatet ytterligare då pensionskostnaderna fortsätter minska och 2027 är prognosen tillbaka till vad som skulle kunna betraktas som normal utveckling.

Långsiktighet och omställning

Utöver de ekonomiska förutsättningarna är kompetensförsörjning en av de största utmaningarna för kommunerna. Samtidigt som kommunerna måste spara behöver de rekrytera och behålla kompetent arbetskraft samt ställa om verksamheten utifrån brist på tillgänglig arbetskraft. Dessutom förväntas kommunerna göra insatser för klimatförändringar, grön omställning och för att motverka kriminalitet. De utmaningar som kommunerna står inför kräver långsiktiga analyser för att kunna vidta strukturella åtgärder i omställningsarbetet.

Förutsättningar för Umeå kommun

Skatteintäkterna utvecklas enligt prognos relativt väl i nominella tal under planeringsperioden. Efter en inbromsning 2024 ökar skatteunderlaget snabbare under åren 2025 till 2027, ungefär i linje med historiska genomsnitt. Realt sett är dock utvecklingen svagare än den historiska trenden.

Pensionskostnaderna, som ökat kraftigt de senaste åren, väntas sjunka väsentligt 2025 till följd av antagandet om sänkt inflation.

Investeringsstakten de kommande åren ligger betydligt över historiska nivåer, bland annat som en följd av uppskjutna investeringar under pandemin. Den höga investeringsnivån förväntas bestå även efter planeringsperioden och för perioden 2023–2033 väntas investeringarna mer än fördubblas i förhållande till de senaste 10 åren. Mot bakgrund av att den senaste demografiprognosen visar på en lägre ökningstakt än tidigare, främst beroende på lägre födslootal, samt att behoven av äldreomsorg är under förändring har kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott gett äldrenämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt tekniska nämnden i uppdrag att analysera konsekvenserna i investeringsbehoven utifrån detta. Uppdragen ska avrapporteras under hösten och vävas in i planeringen för 2026-2029. En långsiktig finansiell analys har genomförts som bland annat visar på den påverkan en hög investeringsnivå får på kommunens ekonomi. Med ett oförändrat resultatkrav på 1% i kombination med planerade investeringar leder det till att självfinansieringsgraden sjunker, låneskulden ökar kraftigt och soliditeten försämras.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Umeå kommun baserar sin prognos över skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning på regeringens prognos över skatteunderlagets utveckling och förändringar av statsbidrag och regleringar i budgetproposition för 2024 samt på Umeå kommuns egen befolkningsprognos.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Umeå kommun (mnkr)	Budget 2024*	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning i budget 2024 och prognos 2025-2028	9 346	9 786	10 281	10 776	11 232
<u>Specifikation prognos:</u>					
Skatteintäkter	7 894	8 303	8 744	9 239	9 688
Inkomstutjämning	1 399	1 507	1 630	1 731	1 798
Kostnadsutjämning	-859	-858	-881	-923	-934
Regleringsbidrag	408	318	270	210	158
LSS-utjämning	227	223	225	227	228
Strukturbidrag	0	0	0	0	0
Införandebidrag	0	0	0	0	0
Slutavräkning	4	0	0	0	0
Fastighetsavgift	273	293	293	293	293
Summa	9 346	9 786	10 281	10 776	11 232

* Enligt KF beslut 27 november om justering av budget.

Kommunfullmäktige fastställde i juni 2023 skattesatsen för år 2024 till 22,80 kr. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning beräknas öka med 440 miljoner kronor mellan budget 2024 och budget 2025.

Demografisk utveckling

Oroligheterna i omvärlden avlöser varandra och bidrar till att skapa osäkra förutsättningar kring prognoser om befolkningens utveckling. Under 2023 var antalet födda rekordlåg och under 2024 års första månad fortsatte trenden med ett rekordlåg antal födda. Trenden från fjolåret håller alltså i sig. Den stigande inflationen har sedan slutet av 2022 vänt och påbörjat sin nedgång mot Riksbankens målsättning om 2 procent vilket påverkar framtidsutsikterna för många hushåll. Förbättrade ekonomiska förutsättningar bedöms få en viss positiv inverkan på antalet födda.

De senaste tio åren har Sveriges befolkning ökat med drygt 965 000 personer. Det motsvarar en ökning på 10,1 procent eller en årlig tillväxttakt på 0,97 procent. De kommande tio åren beräknas befolkningen öka men i en lägre takt. År 2033 beräknas Sveriges folkmängd ha ökat med mindre än 500 000. Det motsvarar en ökning med 4,6 procent eller 0,45 procent per år. Antalet födda ökade tillfälligt under pandemin men efter släppta restriktioner återgick antalet till den långsiktigt nedgående trend som har setts de senaste tio åren. Under det helåret 2023 minskade antalet födda i Sverige med 4,5 procent jämfört med 2022 års utfall.

Skatteverket har i uppdrag att upprätthålla korrekta register inom folkbokföringen. Under året har extra medel för kontroller tillförts för att kontrollera och rätta avvikelser i befolkningsregister. Prognoser visar på drygt 34 000 felaktigt registrerade invånare i Sverige. För Umeå är prognosen 520 individer. Under helåret 2023 har 237 invånare i Umeå avskrivits och därmed tagits bort som invånare i Umeå kommun. Dessa individer försvinner ur våra register som utvandrade från landet.

Befolkningsutvecklingen i Umeå kommun under 2023 var lägre än under 2022 och på en lägre nivå än tidigare år. Den lägre tillväxten förklaras i likhet med riket av ett minskat antal födda samt högre utvandring i form av Skatteverkets avregistreringar av ej avregistrerade men utflyttade studenter.

Den aktuella befolkningsprognosen 2024–2035 utgår från den faktiska befolkningen i Umeå år 2023 och sträcker sig fram till och med prognosens slutår 2035. Befolkningsutvecklingen i årets prognos hamnar marginellt lägre än i fjolårets prognos. Totalt sett prognostiseras befolkningen i Umeå kommun att växa med drygt 13 500 personer, från 133 091 invånare år 2023 till drygt 146 500 invånare 2035. Den genomsnittliga befolkningsökningen är drygt 1 130 personer årligen. Ökningstakten är jämn men något lägre i början än i slutet av

prognosperioden. Enligt prognosen kommer Umeå kommun att passera 140 000 invånare under år 2030.

Näringslivskonjunktur

I grunden är bedömningen av perioden negativ med fortsatt utmanande konjunkturläge efter pandemi och konflikter. Nuvarande bedömning är att konjunkturen vänder uppåt igen 2026. Främst ränteläget innebär att hushållens köpkraft fortsätter att urholkas samtidigt som den viktiga byggsektorn för bostäder bromsat in. Umeå och Norra Sverige fortsätter dock att dra nytta av de stora industri och infrastruktursatsningarna som till viss del väger upp, samtidigt som resursbrist förekommer i vissa sektorer. Norra Sveriges konjunktur bedöms starkare än övriga Sverige och Umeås starka branschbredd och stora offentliga sektor skapar i vanlig ordning motståndskraft mot starka svängningar.

Norrlandsfondens konjunkturbarometer för Västerbotten

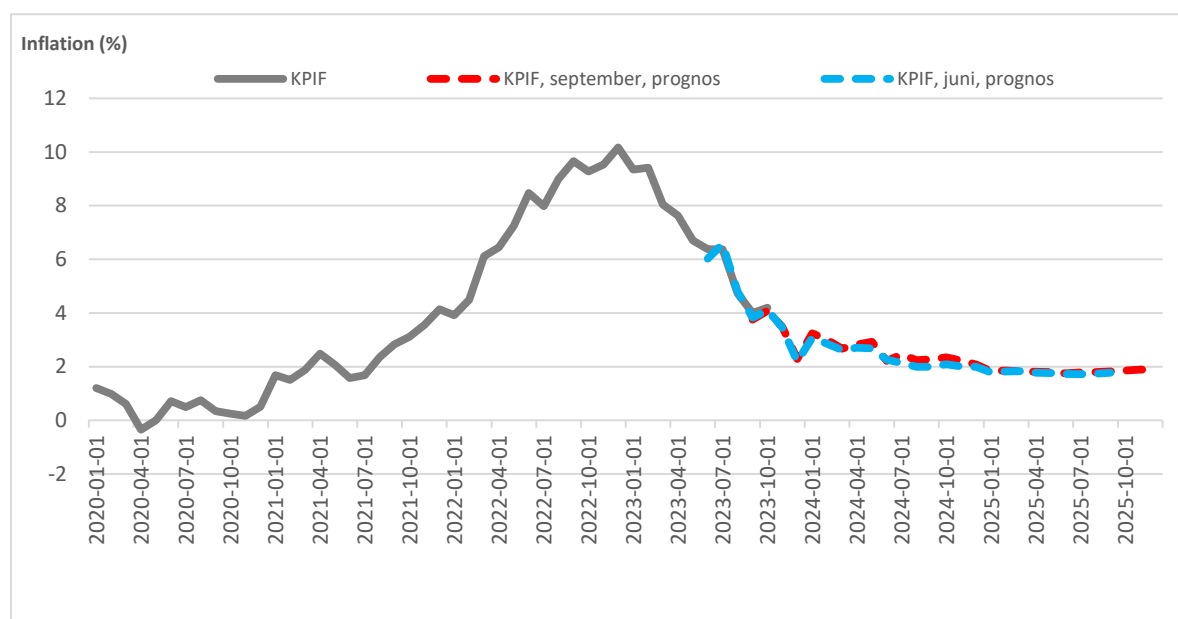

Figur 1. Konfidensindikatorn tas fram genom en företagsenkät och mäter nuläget i näringslivet samt hur företagen ser på den närmaste framtiden (källa [Norrlandsfondens konjunkturbarometer 2023](#))

Bostadsmarknad och bostadsförsörjning

Förutsättningarna på bostadsmarknaden är gynnsamma men det går åt rätt håll. Efterfrågan på bostäder påverkas i huvudsak av tre underliggande faktorer: gynnsamma räntenivåer, god inkomstutveckling och en växande befolkning. Dessa faktorer påverkar därmed förutsättningarna för bostadsbyggande på alla kommuners bostadsmarknader. I avsnittet om demografi konstateras att prognosen över befolkningsutvecklingen är marginellt lägre än föregående år.

Räntenivåer och inkomstutveckling påverkas båda av inflationstakten. Riksbankens prognoser över inflationstakten har förändrats avsevärt sedan kriget i Ukraina inleddes i början av 2022. Räntekurvor har som följd justerats upp och flertalet höjningar av styrräntan har genomförts under 2022 och 2023. Detta medför att såväl bolåneräntor som andra räntor stigit snabbt. Inkomstutvecklingen har under det senaste året inte legat i paritet med den stigande inflationen samtidigt som den förväntade löneutvecklingen ligger lägre än prognostiserad inflation, vilket medför sjunkande reallöner. Riksbankens prognos redovisar negativ reallöneutveckling under 2022 och 2023.

Figur 2. Utveckling och prognoser av inflationstakten i Sverige, 2020-01-01 - 2025-12-01, Riksbanken

Förutsättningarna för bostadsmarknaden förändrades därmed mycket under 2022 med hög inflation, negativ reallöneutveckling och därtill stigande energipriser där endast energipriserna lättats under 2023. I slutet av 2023 (till och med oktober månad) hade villapriserna i Umeå minskat med 1,8 procent medan bostadsrättspriserna minskat med 1,9 procent under de senaste tolv månaderna. Sjunkande priser bidrar negativt till investeringsviljan på bostadsmarknaden. När priset på bostäder sjunker minskar också produktionen.

Bostadsbyggandet i Umeå kommun för 2024 förväntas ligga på samma nivåer som 2023 års bostadsbyggande. Det är framför allt bostadsbyggandet för 2025 och eventuellt 2026 som påverkas av ökad osäkerhet på bostadsmarknaden. Bostadsproduktion är en lång process och ett stopp i uppstart av projekt idag, ger effekt på färdigställandet av bostäder under främst 2025 men även 2026. Antalet påbörjade bostäder minskade under 2022 och har fortsatt att minska under 2023. Även om planberedskapen stärkts under de senaste åren och Umeå kommuns förutsättningar för ökat bostadsbyggande är bättre än för några år sedan så

kommer bostadsbyggandet 2025 att vara lägre, oavsett ekonomiska förutsättningar för branschen. Detta medför att kommunens bostadsbrist bedöms öka under åren 2024–2026 för att sedan återigen minska från och med 2027.

Arbetsmarknadskonjunktur, kompetensförsörjning och löneutveckling

Arbetsförmedlingen gör två gånger per år en arbetsmarknadsprognos för arbetsmarknaden som helhet samt en regional prognos. De anger att arbetsmarknadens omfattande brist på arbetskraft med rätt kompetens har dämpats något under 2023, men bristtalen på riksnivå är i vårens undersökning fortsatt över det historiska genomsnittet både bland offentliga och privata arbetsgivare. Allra mest omfattande är bristsituationen i norra Sverige. Då situationen på arbetsmarknaden i norr är ett resultat av tillväxt och snabbt demografisk omställning, förväntas ingen snabb omsvängning. I Norr- och Västerbotten har arbetslösheten fortsatt minska under året och Arbetsförmedlingen bedömer att den inte kommer öka nämnvärt under prognosperioden trots det försämrade ekonomiska läget i riket.

Med en förväntat låg ökning av arbetskraftstillgången behöver Umeå kommun som arbetsgivare jobba än mer med att behålla medarbetare och använda den tillgängliga kompetensen på rätt sätt. Arbetet med systematiska arbetsmiljöarbetet, Friskfaktorer och övriga insatser inom ramen för nämndernas kompetensförsörjningsplaner för att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare, är några exempel på viktiga insatser för att fortsätta den trenden. Att fortsatt behålla, utveckla och ge förutsättningar för omställning av kompetens hos redan anställda måste vara i fokus hos verksamheterna. Att vara en lärande organisation som involverar de anställda i förändringsresan är av största vikt.

Ytterligare insatser kommer även krävas för att säkerställa nyttjande av ännu ej fullt nyttjade resurser på arbetsmarknaden såsom studenter, pensionärer men även de personer som idag finns inskrivna som arbetssökande på Arbetsförmedlingen.

En viktig förutsättning för attraktivitet och kompetensförsörjning är den långsiktiga lönepolitiken. Parterna inom industrin tecknade ett nytt löneavtal som innebär att värdet på löneökningarna är 4,1 procent 2023 och 3,3 procent 2024. Flera andra sektorer har följt efter och tecknat avtal som följer industriavtalet och SKR har reviderat det sista avtalsåret med Kommunal som innebär att även deras löneökningsutrymme skulle motsvara 4,1 procent 2023. Här ska ju påpekas att avtalen mellan SKR och samtliga de fackliga organisationerna inom kommuner och regioner går ut våren 2024. SKR:s prognos för 2025 är en löneökning på 3,4 procent.

Sammanfattning

Sveriges befolkningstillväxt förväntas halveras under de kommande 10 åren. Även Umeås befolkningstillväxt hämmas av lågt antal födda och högre utvandring. Umeå väntas växa långsammare på sikt.

De ekonomiska förutsättningarna är fortsatt osäkra, framför allt kopplat till bedömd inflationsutveckling. Under förutsättning av att inflationen faller bedöms ekonomin förbättras 2025 och 2026 då pensionskostnaderna minskar och 2027 är prognosen tillbaka till vad som skulle kunna betraktas som normal utveckling. Den urholkade köpkraften kräver dock kostnadsanpassning de kommande åren.

Konjunkturen påverkar näringslivsutvecklingen negativt men Umeå ligger bättre till än övriga Sverige då Norrland har en starkare konjunkturutveckling. Umeås branschbredd och stabil offentlig sektor skapar också motståndskraft mot kraftiga svängningar.

Det råder fortsatt stora osäkerheter i bostadsbyggandet. Det påverkas negativt av det höga ränteläget och reallönesänkningar. Eftersom bostadsbyggandet är en lång process påverkas tillgången till bostäder på sikt. Bostadsbristen förväntas öka under 2025-2026 för att sedan sjunka 2027. Bostadsbristen påverkar möjligheterna till inflyttning negativt.

En låg arbetslöshet i riket och särskilt i norr, tillsammans med en långsammare befolkningstillväxt leder till brist på arbetskraft i kommunen. Det ställer krav på omställning och förändrade arbetssätt för att kunna fortsätta leverera samhällsservice.

Grunduppdrag och resurstilldelning till kommunens nämnder

I mars 2021 fastställde kommunfullmäktige att alla nämnder och helägda bolag ska ha ett skriftligt grunduppdrag som förtydligar det kommunala ändamålet med nämnden/bolaget. Kommunfullmäktige ansvarar för att fastställa grunduppdrag till nämnd och bolag. Grunduppdraget förtydligar det kommunala ändamålet med nämnden/bolaget samt förtydligar nämndens/bolagets roll och ansvar. Grunduppdraget är specifikt för en nämnd eller ett bolag. Grunduppdragen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod. Kommunfullmäktige följer årligen upp hur nämnd/bolag hanterat sitt grunduppdrag. Grunduppdraget revideras vid behov.

För bolag framgår grunduppdraget i bolagsordning och konkretiseras genom bolagets ägardirektiv. För nämnd framgår grunduppdraget i nämndens reglemente samt i kommunfullmäktiges beslut om planeringsdirektiv och budget. Observera att grunduppdrag för styrelse och nämnder har fastställts i kommunens *Reglemente för kommunens nämnder och styrelse* och därefter infogats i planeringsdirektivet.

Grunduppdraget är utgångspunkt för verksamhets- och bolagsstyrning

Inom ramen för tilldelat grunduppdrag har nämnder/bolag möjlighet att utifrån sina specifika förutsättningar och behov fastställa hur verksamhetsstyrning och uppföljning ska utformas. Detta innebär att varje nämnd och bolagsstyrelse inom grunduppdragets ramar, lagstiftning, övriga direktiv och riktlinjer från kommunfullmäktige har mandat att besluta om mål, uppdrag och aktiviteter för sina egna verksamheter samt besluta om vilka av nämndens respektive bolagets mål och uppdrag som ska vara tillämpliga för de externa utförare nämnden respektive bolaget tecknat avtal med. Vid utformning av nämnds- eller bolagsspecifik verksamhetsstyrning och uppföljning har dock nämnd och bolag att följa eventuella krav från lagstiftning och författning samt beslut och direktiv från kommunfullmäktige samt anvisning från kommunstyrelsen om hur styrning och uppföljning ska utformas.

Uppföljning av grunduppdraget

Uppföljning av grunduppdraget sker årligen genom att nämnd och bolag bedömer i vilken omfattning nämnden eller bolaget verkställt grunduppdraget och rapporterar sagda bedömning till kommunstyrelsen som sammanställer inför hantering i kommunfullmäktige. Respektive nämnd lämnar rapport med bedömning av hur väl man lyckats med sitt grunduppdrag inom ramen för ordinarie verksamhetsuppföljning. Nämndens bedömning ska styrkas med sammanställning av relevanta underlag av kvantitativ och kvalitativ karaktär (statistik, mätningar, medborgar- /brukarundersökningar, medborgardialoger med mera).

Respektive bolag rapporterar i anslutning till delårsrapport, årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Kommunstyrelsen har ansvar och mandat att utforma anvisning för när och hur rapportering från nämnder och bolag ska ske.

Grunduppdrag och resurstilldelning (budget)

För att möjliggöra att nämnd/bolag har förutsättningar att fullgöra sitt grunduppdrag kan nämnd/bolag tilldelas resurser från kommunfullmäktige. Utöver medel som tilldelas från kommunfullmäktige kan nämnd och bolag ha andra intäkter som nyttjas för att finansiera nämndens eller bolagets grunduppdrag. Om kommunfullmäktige inte har fastställt annat gäller prioriteringsordningen:

- Medel före grunduppdrag: Tillgängliga medel styr grunduppdragets omfattning (bredd/djup)
- Grunduppdrag före inriktningsmål: Om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag fastställt av kommunfullmäktige prioriteras före inriktningsmål fastställda av kommunfullmäktige.
- Grunduppdrag och inriktningsmål före tilläggsuppdrag: Om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag och inriktningsmål fastställt av kommunfullmäktige prioriteras före eventuella tilläggsuppdrag fastställda av kommunfullmäktige.

Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder

Under några år har pensionskostnaderna ökat, framför allt 2023 och 2024. En stor del av pensionskostnaderna, den del som avser kollektivavtalad pension ingår i PO-pålägget, varför PO-pålägget ökat kraftigt dessa år. Kommunfullmäktige har i sina budgetbeslut för respektive år kompenserat nämnderna för dessa kostnadsökningar.

Inför 2025 väntas pensionskostnaderna sjunka och därmed också PO-pålägget som sjunker från 44,05% 2024 till 40,84% 2025. Ett lägre PO-pålägg innebär att kostnaderna minskar för nämnderna.

Kommunstyrelsen

Grunduppdrag

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar kommunens verksamheter och ekonomi samt följer upp och rapporterar utvecklingen i kommunens verksamheter till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunens nämnder, bolag och av kommunen förvaltade stiftelser.

Kommunstyrelsen ska utöva en samordnad styrning, bereda ärenden inför kommunfullmäktige och ansvara för uppföljning av att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen har ansvar att leda och samordna utveckling av för kommunen strategiskt viktiga områden som ej fördelats till annan nämnd, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för

- kommunkansli, arkiv och juridik
- arbetsgivarfrågor och lönehantering
- ekonomi, styrning och upphandling
- kommunikation
- markförsörjning och exploatering
- näringslivsutveckling
- säkerhet och trygghet
- strategisk utveckling och innovation
- översiktsplanerin

Kommunstyrelsen är även anställningsmyndighet för kommunens samlade förvaltningsorganisation och ansvarar för arbetsgivarpolitiken.

Uppföljning av grunduppdrag

Kommunstyrelsens grunduppdrag följs upp genom att kommunstyrelsen översiktligt redovisar de mått och steg som styrelsen vidtagit för att verkställa sitt uppdrag när det gäller

- styrning, ledning och samordning
- uppföljning och uppsikt över nämnder, bolag och andra väsentliga aktörer
- beredning och verkställande av ärenden av väsentlig karaktär som hanterats i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ska även följa och återrapportera ställning och utveckling inom strategiskt viktiga områden för kommunen, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Uppföljning av grunduppdraget ska återrapporteras skriftligt,

relevanta nyckeltal, indikatorer och statistik kan användas för att beskriva och analysera utfall, trender och tendenser.

Ekonomisk ram för kommunstyrelsen 2025 (mnr)

Kommunstyrelsens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-1 222,08
Teknisk ramjustering 2024 KS nau 2023-11-07	5,57
Ramtillskott 2024 enligt KF beslut 2023-11-27	-82,00
Kommunstyrelsens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	-1 298,24
Teknisk ramjustering KS nau 2023-11-28	0,30
Teknisk ramjustering KS nau 2024-01-09	0,52
Ramjustering KF 2024-04-29	-6,09
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Korrigerig av justerat PO-pålägg	-0,30
Justering för minskad kostnad PO	4,53
Justerad nettokostnad pensioner m a a ny prognos	0,24
Justering avskrivningar	-3,02
Justering utrangeringar	2,00
Tillväxtanslag	-1,00
Anslag för oförutsedda behov	-1,00
Umeå Folkets hus	0,02
Norrlandsoperan	-0,68
Säkerhet och ökad beredskap	-3,40
Jämlikhetsarbete	-0,60
Övrigt tillskott	-9,00
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-1 315,73
Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-18,04
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	<i>4,53</i>
<i>I ekonomisk tilldelning ingår justering för ökad kostnad enligt KF beslut 2024-04-29</i>	<i>-6,09</i>

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 13.

- *Justering pensioner, avskrivningar och utrangeringar.*
Avskrivningar och utrangeringar har beräknats utifrån pågående investeringar och investeringsplan för perioden. Avseende pensionskostnader baseras budgeten på pensionsförvaltarens kostnadsprognos för Umeå kommun.
- *Utvecklingsanslag*
Kommunstyrelsens tillväxtanslag och anslag för oförutsedda behov ökas med 1 mnkr vardera. Detta för att bibehålla anslagens storlek i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. En årlig förstärkning om 1 mnkr vardera på dessa anslag, läggs in i planen för 2026-2028, utifrån samma motiv.
- *Umeå Folkets hus*
Justerat bidrag enligt avtal Folket hus
- *Norrlandsoperan*
Anslaget till Norrlandsoperan har förstärkts enligt ägarsamråd med Region Västerbotten. Detta utifrån statens minskade anslag till verksamheten.
- *Säkerhet och ökad beredskap*
För att stärka arbetet med säkerhet och beredskap tillskjuts medel för civil beredskap och totalförsvaret 0,6 mnkr, motverka välfärds kriminalitet 0,6 mnkr, klimatanpassning 0,6 mnkr samt för beredskapsåtgärder avseende livsmedel mm 1,6 mnkr.
- *Jämlikhetsarbete*
För att stärka jämlikhetsarbete tillskjuts kommunstyrelsen 0,6 mnkr.
- *Övrigt tillskott*
Utöver ovanstående tillskjuts kommunstyrelsen 9 mnkr i budgeten för 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag kommunstyrelsen

Tilläggsuppdrag: 2024:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se över kommunövergripande målstyrning och planering som tillkom före införandet av kommunens nuvarande styrmodell och ta fram förslag för hur sådan styrning kan inordnas inom ram för kommunfullmäktiges styrning via inriktningsmål och program.

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2023:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett inrättande av ett klimatpolitiskt råd

Tilläggsuppdrag: 2022:11 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en revidering av upphandlingspolicyn och tillhörande riktlinjer.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Tekniska nämnden

Grunduppdrag

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens anläggningar; fastigheter, gator, vägar, parker och allmänna platser. Tekniska nämnden ansvarar även för kommunens interna servicefunktioner samt färdtjänst. Nämndens uppdrag är att:

- planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens infrastruktur och offentliga utomhusmiljöer, fastigheter och IT-system
- svara för den kommunala väghållningen och förvalta offentliga platser
- försörja Umeå kommuns verksamheter med lokaler och boende för sociala behov
- svara för samordning och utveckling av kommunens IT och telefonisystem
- svara för klimatomställningsarbetet inom nämndens ansvarsområden
- tillhandahålla färdtjänst
- tillhandahålla intern service inom måltider, lokalvård och vissa vaktmästartjänster
- fullgöra kommunens uppgifter avseende trafikfrågor

Nämndens ansvarsområde omfattar alla verksamheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen vilka är Gator och parker, Fastighet, IT, Måltidsservice samt Städ- och verksamhetsservice.

Uppföljning av grunduppdrag

Tekniska nämndens grunduppdrag följs upp kontinuerligt och återspeglas skriftligt till kommunfullmäktige vid delårs- och årsbokslut. Nämnden kommer fastställa och använda relevanta nyckeltal, indikatorer och statistik för att översiktligt beskriva och analysera utfall, trender och tendenser avseende grunduppdraget. Detta innebär att nämnden i löptext kortfattat beskriver om nämnden anser att grunduppdraget uppnåtts och att nämnden styrker sin bedömning med följande resultatmätt:

Resultatmätt/indikator

Resultatmått/diagram andelen röda fastigheter och anläggningar ska minska	”röda anläggningar” beskriver andelen anläggningar och fastigheter med stort underhållsbehov. Förvaltningen arbetar strategiskt och metodiskt utifrån tilldelad ram för att långsiktigt stärka långtidsplanerat underhåll samt anläggningarnas skick och på så vis på sikt minska andelen röda fastigheter och anläggningar.
Resultatmått/diagram andelen döda och allvarligt skadade i trafiken ska minska	Resultatmåttet indikerar resultat av nämndens strategiska arbete för att skapa en trygg och säker gatumiljö
Resultatmått/diagram för standarden på kommunens gator och GC-vägar	Tekniska nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att föreslå och definiera lämpligt nyckeltal
Resultatmått/diagram som på ett tydligt sätt följer Tekniska nämndens roll i digitaliseringsarbetet.	Tekniska nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att föreslå och definiera lämpligt nyckeltal
Resultatmått/diagram över Andel egenägda fastigheter.	Tekniska nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att föreslå och definiera lämpligt nyckeltal

Ekonomisk ram för tekniska nämnden 2025 (mnkr)

Tekniska nämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-1 463,00
Teknisk ramjustering 2024 KS nau 2023-10-10	-0,06
Tekniska ramjustering 2024 KS nau 2023-11-07	-5,57
Ramtillskott 2024 enligt KF beslut 2023-11-27	-14,0
Tekniska nämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	-1 544,51
Ramjustering KF 2024-04-29	14,13
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	12,48
Digitalisering och AI	-26,00
Klimat och miljö	-7,00
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-1 550,90
Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-68,28
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	<i>12,48</i>
<i>I ekonomisk tilldelning ingår justering för minskad kostnad enligt KF beslut 2024-04-29</i>	<i>14,13</i>

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 13.
- *Digitalisering och AI*
Nämnden får ökad tilldelning till IT för att intensifiera arbetet med digitalisering och AI.
- *Klimat och miljö*
Nämnden tillförs 5 mnkr för arbete inom ramen för åtgärdsprogrammet för klimat, samt 2 mnkr för att stärka vinterstandarden för hållbara färdsätt enligt prioplusstandard.
- Minskade hyreskostnader utifrån omförhandlade avtal ska användas till att hantera tillkommande externförhyrningar och i övrigt i den mån det går stärka arbetet med omställning (totalt 8 mnkr).

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag tekniska nämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Byggnadsnämnden

Grunduppdrag

I byggnadsnämndens uppdrag ingår att verkställa kommunens fysiska planering i form av nya detaljplaner, områdesbestämmelser samt stadsdels- och kvartersöversyner. Nämnden ansvarar även för lovprövning, tillsyn och prövning av strandskyddsdispens. Nämnden tar beslut om bidrag för bostadsanpassningar. Inom nämndens område finns mättnings- och kartverksamhet, förvaltning av kommunens landskaps- och fastighetsinformation samt förädling av geografiska data. Nämnden ansvarar för den kommunala lantmäterimyndigheten samt för namnsättning av stadsdelar, gator med mera. Inom sina områden arbetar byggnadsnämnden för en hållbar utveckling i Umeå.

Uppföljning av grunduppdrag

Byggnadsnämndens uppföljning av grunduppdraget sker utifrån följande perspektiv: personal, ekonomi, kund och verksamhet. Inom respektive perspektiv finns kommungemensamma eller nämndspecifika nyckeltal angivna. Samtliga nyckeltal är viktiga för uppföljningen av nämndens grunduppdrag. De nyckeltal som är särskilt viktiga eller nyckeltal inom områden där nämnden önskar en förflyttning åsätts ett målvärde eller målintervall som följs upp av nämnden per månad, tertial eller år.

Ekonomisk ram för byggnadsnämnden 2025 (mnr)

Byggnadsnämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-57,77
Byggnadsnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	-58,69
Teknisk ramjustering KS nau 2024-01-09	-0,52
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	1,98
Landsbygdsplanering	-1,20
Detaljplaner	-1,20
Bostadsanpassning och elrullstolsgarage	-1,30
Övrigt tillskott	-2,00
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-62,93
Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-4,63
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	1,98

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar, se sid 13.*
- *Landsbygdsplanering*
Nämnden tillförs medel för att stärka arbetet med landsbygdsplanering.
- *Detaljplaner*
Byggnadsnämnden tillförs medel för uppdatering av äldre detaljplaner.
- *Bostadsanpassning och elrullstolsgarage*
Nämnden tillförs medel avseende bostadsanpassning 0,5 mnkr och elrullstolsgarage 0,8 mnkr.
- *Övrigt tillskott*
Utöver ovanstående tillskjuts nämnden 2 mnkr i budgeten för 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag byggnadsnämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Grunduppdrag

I miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag ingår att möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå. Nämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet samt serveringstillstånd. Nämnden bidrar med underlag för en god samhälls-planering och utveckling genom miljöövervakning, energieffektivisering och klimatpåverkan, naturvård samt kompetensstöd i miljöfrågor vid översiktsplanering och detaljplanering. Nämnden ansvarar också för den lagstadgade budget- och skuldrådgivningen samt för att tillvarata konsumenternas intressen inom konsumentpolitikens område. I tillägg till det ska kommunens förvaltare fullgöra uppgifter enligt föräldrabalken. Nämnden ansvarar även för att avgöra i vilken omfattning tillsynsansvar enligt miljöbalken ska övertas från länsstyrelsen.

Uppföljning av grunduppdrag

Nämndens uppföljning av grunduppdraget sker utifrån följande perspektiv: personal, ekonomi, kund och verksamhet. Inom respektive perspektiv finns kommungemensamma eller nämndspecifika nyckeltal angivna. Samtliga nyckeltal är viktiga för uppföljningen av nämndens grunduppdrag. De nyckeltal som är särskilt viktiga eller nyckeltal inom områden där nämnden önskar en förflyttning åsätts ett målvärde eller målintervall som följs upp av nämnden per månad, tertial eller år.

Ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2025 (mnkr)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-20,64
Miljö- och hälsoskyddsnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	-20,72
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	0,96
Klimat och miljö	-0,80
Övrigt tillskott	-1,20
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-21,75
Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-1,11
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	<i>0,96</i>

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 13.
- *Klimat och miljö*
Nämnden tillförs medel för arbete inom ramen för åtgärdsprogrammet för klimat och biologisk mångfald.
- *Övrigt tillskott*
Utöver ovanstående tillskjuts nämnden 1,2 mnkr i budgeten för 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

För- och grundskolenämnden

Grunduppdrag

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla barn folkbokförda i kommunen har tillgång till förskola och pedagogisk omsorg samt skolgång i kommunens egna eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunal förskola inklusive förskolor på minoritetsspråk, pedagogisk omsorg i form av dagbarnvårdare och nattisverksamhet, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem.

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och till fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor. Vidare har nämnden ansvar för skolpliktsbevakning och samverkan med fristående verksamheter i egenskap av hemkommun, samt att bevilja tillstånd och genomföra tillsyn av fristående förskoleverksamheter eller pedagogisk omsorg.

Nämnden ska säkerställa att den kommunala utbildningen utgår från grundläggande demokratiska värderingar och alla barn och elevers lika värde.

Uppföljning av grunduppdrag

Nämnden följer upp sitt grunduppdrag via tertialrapporter, styrkort och intern kontroll. Baserat på underliggande rapportering gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och åiterrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram för- och grundskolenämnden 2025 (mnr)

För- och grundskolenämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-2 306,20
Ramtillskott 2024 enligt KF beslut 2023-11-27	-3,00
För- och grundskolenämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	-2 377,52
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	47,50
Ökad grundbemanning och elevhälsa	-10,00
Klimat och miljö	-0,70
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-2 340,72
Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-31,51
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	<i>47,50</i>

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar, se sid 13.*
- *Ökad grundbemanning*
Nämnden tillförs medel för ökad grundbemanning i högre åldrar.
- *Elevhälsa*
Nämnden tillförs medel för att förstärka elevhälsan.
- *Klimat och miljö*
Nämnden tillförs medel till Naturskolan.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag för- och grundskolenämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Grunduppdrag

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla ungdomar och unga vuxna boende i kommunen har tillgång till skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, anpassad gymnasieskola, Elitidrottsgymnasium (NIU- och RIG) och Riksgymnasium för rörelsehindrade (RH-gymnasium).

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor, samt svara för insyn och samråd gällande fristående gymnasieskolor. Nämnden ska säkerställa att nämndens verksamheter ger eleverna en grund för fortsatta studier och/eller yrkesverksamhet, samt ett aktivt deltagande i samhället i övrigt. Nämnden ansvarar övergripande för ledning, samordning och utveckling av skolväsendet.

Vidare har nämnden ett samlat ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret och kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, gymnasienivå och som anpassad utbildning samt svenska för invandrare (sfi). Nämnden svarar vidare för arbetsmarknad och integration, genom att tillhandahålla sysselsättningsbefrämjande åtgärder samt mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Uppföljning av grunduppdrag

Nämnden följer upp sitt grunduppdrag via tertialrapporter, styrkort och intern kontroll. Baserat på underliggande rapportering gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och åiterrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2025 (mnkr)

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-619,24
Ramtillskott 2024 enligt KF beslut 2023-11-27	-1,00
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens tilldelning enligt planeringsdirektiv 1	-637,40
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	13,95
Sommarjobb lägre årskurser	-1,00
Övrigt tillskott	-28,00
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-652,45

Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-32,21
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024	13,95

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 13.
- Sommarjobb lägre årskurser
Nämnden tillförs medel för att utreda sommarjobb för lägre årskurser.
- Övrigt tillskott
Utöver ovanstående tillskjuts nämnden 28 mnkr i budgeten för 2025. Detta för att hantera ökade volymer och övriga tillkommande kostnader.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Individ- och familjenämnden

Grunduppdrag

Individ- och familjenämndens grunduppdrag är att tillgodose behov av stöd och omsorg inom socialtjänstens lagstadgade ansvarsområde för att stärka och trygga den enskilde att leva ett självständigt liv. Socialtjänsten arbetar förebyggande för att främja jämlika levnadsvillkor.

Grunduppdraget omfattar att:

- ge stöd, omsorg och skydd till barn, unga och vuxna
- ge stöd och service till barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning
- ge stöd till självförsörjning och tillgodose behov av försörjningsstöd
- tillgodose behov av råd, stöd samt handläggning av familjerättsliga frågor
- tillhandahålla familjerådgivning
- erbjuda hälso- och sjukvård till personer i bostad med särskild service och under vistelsetid på daglig verksamhet
- erbjuda hälso- och sjukvård till personer i ordinärt boende (hemsjukvård under 65 år).

Uppföljning av nämndens grunduppdrag

Enligt ledningssystem för kvalitet (SOSFS 2011:9) ska verksamheterna planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Med hjälp av processer, rutiner samt ett systematiskt förbättringsarbete ska verksamheten uppnå god kvalitet. För huvudprocessen *Tillgodose behov av stöd och omsorg* är nämndens målsättning *Att stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv* utgångspunkten i nämndens uppföljningsstruktur. Uppföljningsstrukturen utgår ifrån ett systematiskt kvalitetsarbete i nämndens delprocesser och ger förutsättningar att följa och synliggöra nämndens verksamhet. Eftersom delprocesserna och grunduppdraget är tätt sammankopplat bidrar strukturen till att möjliggöra uppföljning av nämndens grunduppdrag. Genom att övergripande sammanfatta arbetet i delprocesserna kan nämnden bedöma i vilken utsträckning nämnden har verkställt sitt grunduppdrag.

Ekonomisk ram för individ- och familjenämnden 2025 (mnr)

Individ- och familjenämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-1 653,40
Ramtillskott 2024 enligt KF beslut 2023-11-27	-35,00
Individ- och familjenämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	-1 747,63
Teknisk ramjustering KS nau 2024-01-09	-0,61
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	25,45
Tillskott	-52,00
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-1 774,78
Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-85,78
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	<i>25,45</i>

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 13.
- Tillskott

För att hantera ökade volymer och tillkommande kostnader tillförs nämnden 52 mnr.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag individ- och familjenämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Äldrenämnden

Grunduppdrag

Äldrenämnden ansvarar för kommunens insatser inom äldreomsorg samt hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå i den enskildes hem för personer 65 år och äldre.

Äldreomsorgens insatser är frivilliga och ges efter en ansökan från den enskilde och utifrån en individuell bedömning.

Äldrenämndens övergripande uppdrag är att främja självständighet och kvarboende. Detta sker genom förebyggande verksamhet, information kring seniorlivet och aktiviteter som främjar hälsa och välmående hos den enskilde.

Äldrenämndens ger service, vård och omsorg i form av hemtjänst och hemsjukvård samt stöd i form av dagverksamhet, korttidsboende samt stöd och avlastning för anhöriga. Är den enskilde i behov av heldygnsomsorg och omfattande hälso- och sjukvård bedöms behov av plats på ett vård- och omsorgsboende.

Uppföljning av nämndens grunduppdrag

Äldrenämnden följer upp grunduppdraget, mål och uppdrag genom uppföljning av aktiviteter, resultatmått samt ekonomiskt utfall. Nämndens uppföljning syftar även till att kunna jämföra utvecklingen över tid samt med andra kommuner. Baserat på nämndens uppföljning, egen och statlig tillsyn och inlämning av officiell statistik gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och återskildrar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram för äldrenämnden 2025 (mnkr)

Äldrenämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-1 334,88
Äldrenämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	-1 373,60
Teknisk ramjustering KS nau 2024-01-09	0,61
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	28,24
Ökad bemanning och omställning	-52,00
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-1 396,75
Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-62,47
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	28,24

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 13.
- *Ökad bemanning och omställning*

För att hantera ökade volymer och det omställningsarbete som behöver intensifieras för att säkra nämndens grunduppdrag långsiktigt, tillförs medel motsvarande 52 mnkr.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag äldrenämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Kulturnämnden

Grunduppdrag

Kulturnämnden svarar för folkbibliotek, Skolbiblioteksservice, konstverksamhet, kulturskola, kvinnohistoriskt museum, kultur i skolan, kultur för seniorer, arrangemang i Väven och kommungemensamma arrangemang samt den kommungemensamma konstsamlingen.

Utöver detta svarar Kulturnämnden för Sveriges Depåbibliotek och lånecentral samt stöd till kulturföreningar, kulturfestivaler och studieförbund. Kulturnämnden fördelar stipendier och annat stöd till kulturutövare samt till samlingslokaler.

Kulturnämnden ska medverka i kommunens arbete med stadsmiljö- och bevarandefrågor och i kommunövergripande kulturfrågor som handläggs av andra nämnder och styrelser.

Kulturnämnden ska inom sitt ansvarsområde stödja och främja yttrandefriheten, möjliggöra konstnärliga upplevelser, stödja skapande verksamhet, samarbeta och samråda med samhällsorgan, föreningar, intresseorganisationer, övriga tillskyndare inom verksamhetsområdet samt stödja och främja internationellt kulturutbyte

Uppföljning av nämndens grunduppdrag

Kulturnämnden följer upp sitt grunduppdrag i verksamhetens tertiärrapportering, intern kontroll, kvalitetsdeklarationer, uppföljning av kulturpolitiskt program samt i uppföljning av biblioteksplanen. Baserat på underliggande rapportering gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och åiterrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram för kulturnämnden 2025 (mnkr)

Kulturnämndens fastställda budget för 2024 (beslut i 20 juni 2023)	-164,85
Ramtillskott 2024 enligt KF beslut 2023-11-27	-1,00
Kulturnämndens tilldelning enligt förslag planeringsdirektiv 1	-171,32
Teknisk ramjustering KS nau 2023-11-28	-0,56
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	2,84
Tillskott	-0,80
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-169,84
Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-3,44
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	<i>2,84</i>

Motiv för ökad/minskad tilldelning under 2024

- För motivering av generella justeringar, se sid 13.
- Tillskott

Nämnden tillförs 0,3 mnkr för kulturlöfte samt 0,5 mnkr för att förstärka arbete med föreningslivet avseende Umeå växer tryggt och säkert samt folkbildningsinsatser.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag kulturnämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Fritidsnämnden

Grunduppdrag

Fritidsnämnden ansvarar för att erbjuda Umeås invånare ett rikt, jämlikt, jämställt och hållbart fritidsutbud, där barn och ungas delaktighet och möjlighet till utveckling har en särställning. Nämnden erbjuder fritidsaktiviteter och inkluderande mötesplatser, för unga liksom för vuxna med intellektuell funktionsnedsättning. Nämnden har det samlade ansvaret för handläggning av kommunens föreningsbidrag, samt ett särskilt uppdrag att stödja föreningslivet och främja det ideella engagemanget.

Nämnden ansvarar för skötsel och utyrning av idrotts- och fritidsanläggningar, både för elit- och breddidrott. I uppdraget ingår även skötsel av friluftsområden samt fiskefrämjande åtgärder. Nämnden har i uppdrag att erbjuda Umeås invånare badupplevelser, friskvård samt ansvara för simundervisning för samtliga grundskoleelever.

Uppföljning av nämndens grunduppdrag

Uppföljning av fritidsnämndens grunduppdrag och tillfälliga satsningar sker varje tertial. Uppföljningen resulterar i en rapport där nämnden samtidigt följer upp utfall kring ekonomi och personal. I slutet av året återrapporteras även mätbara mål och indikatorer. Enskilda beslut dokumenteras och följs upp löpande enligt plan. Tertialvis följer nämnden också upp åtgärderna i internkontrollplanen. Utöver detta görs också ett antal revisioner av verksamheten varje år, antingen av kommunrevisionen eller internt inom ramen för kvalitetsarbetet. Resultatet av revisionerna och eventuella åtgärder återkopplas till nämnd. Baserat på rapportering och revision gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och återrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram fritidsnämnden 2025 (mnr)

Fritidsnämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-152,81
Teknisk ramjustering 2024 KS nau 2023-10-10	0,06
Ramtillskott 2024 enligt KF beslut 2023-11-27	-1,00
Fritidsnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	-159,01
Teknisk ramjustering KS nau 2024-01-09	0,26
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	2,45
Friluftsliv och vandringsleder	-1,00
Föreningsliv och Umeå växer tryggt och säkert	-1,00
Övrigt tillskott	-0,40
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-158,69
Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-5,21
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	<i>2,45</i>

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 13.
- *Friluftsliv och vandringsleder*
Nämnden tillförs medel för arbete med vandringsleder och friluftsliv.
- *Föreningsliv och Umeå växer tryggt och säkert (UVTS)*
Nämnden tillförs resurser för att förstärka arbete med föreningslivet avseende Umeå växer tryggt och säkert
- *Övrigt tillskott*
Utöver ovanstående tillskjuts nämnden 0,4 mnr i budgeten för 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag fritidsnämnden
Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Personalnämnden

Grunduppdrag

Nämnden är kommunens samordnande nämnd för personalstrategiska frågor. Nämnden samordnar och verkar för att Umeå kommun har en enhetlig och sammanhållen personalpolitik samt följer upp och rapporterar utveckling och ställning i personalpolitiska frågor till kommunfullmäktige och nämnderna.

Uppföljning av nämndens grunduppdrag

Nämnden följer upp sitt grunduppdrag via egen och andra nämnders tertialrapportering, styrkort och intern kontroll samt via personalnämndens specifika årsrapport. Baserat på underliggande rapportering gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och återrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram för personalnämnden 2025 (mnr)

Personalnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2023)	-1,26
Personalnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	-1,31
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	0,02
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-1,29
Ökad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	-0,03
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	<i>0,02</i>

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 13.

Valnämnden

Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på valnämnd samt ansvara för genomförande av val eller folkomröstning enligt vallagen, folkomröstningslagen samt lagen om kommunala folkomröstningar.

Ekonomisk ram för valnämnden 2025 (mnkr)

Valnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2023)	-18,38
Valnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	-18,72
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2024	
Justering för minskad kostnad PO	0,19
Justering m a a 2025 ej valår	15,03
Förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-3,50
Minskad ekonomisk tilldelning 2025 jämfört med 2024	14,88
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2025 jmf 2024</i>	<i>0,19</i>

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 13.

Gemensamma nämnder

Umeå kommun har fyra gemensamma nämnder med andra kommuner. Budget för dessa hanteras i samråd med övriga deltagande kommuner och fastställs av Umeå kommunfullmäktige. Umeås andel av de kommungemensamma nämndernas tilldelning ingår i det totala budgetbeslutet och framgår i tabell 1.

Brand och räddningsnämnden har tilldelats ett ramtillskott om 13 mnkr. Av dessa medel avser 8,5 mnkr arbetstidsdirektivet och ska inte ingå i den regionsgemensamma delen av nämnden under implementeringstiden. Först när det är implementerat och driftsatt under ett helt kalenderår ska det ingå i regleringen mellan ingående kommuner enligt fördelningsnyckel. I övrigt avser tillskottet Umeås andel av ökade kostnader för räddningstjänst i beredskap (RIB) på deltidsstationer samt medel för övriga kostnadsökningar.

Inriktningsmål och program

Kommunfullmäktige styr med inriktningsmål och program

Kommunfullmäktige fastställde i mars 2021 riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun, där framgår att kommunfullmäktige använder inriktningsmål för att skapa riktning och förändring i en avgränsad fråga eller inom ett avgränsat område som är gemensamt för flera kommunala aktörer.

- Inriktningsmålen kan syfta till att skapa såväl utvecklings- som driftskapacitet.
- Inriktningsmålen berör alltid flera kommunala aktörer.
- Inriktningsmålen bör vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod.
- Inriktningsmålen ska vara minst 3 och maximalt 9

Ett givet inriktningsmål ska enbart destineras till de namngivna nämnder och bolag som:

- särskilt ska prioritera arbete med just detta inriktningsmål
- bedöms ha de reella förutsättningar som krävs för att inriktningsmålet ska uppnås

På följande sidor presenteras kommunens inriktningsmål med tillhörande program. I beredningsprocessen får alla nämnder och bolag möjlighet att yttra sig över dem. Även om inte alla nämnder är direkt involverade i arbetet med ett givet inriktningsmål och program så förväntas alla nämnder verka för att inriktningsmålen ska uppfyllas och att program med fokusområden och åtgärder kan verkställas. Eventuella inriktningsmål som destineras till bolag ska infogas i bolagets ägardirektiv varpå förändrat ägardirektiv fastställs vid bolagstämma och därefter anmäls till kommunfullmäktige.

Ett program fungerar som en konkretisering och inramning av respektive inriktningsmål som kommunfullmäktige antar. Ett program omfattar nya eller befintliga planer, strategier, projekt, tilläggsuppdrag, samverkansavtal och överenskommelser som bedöms vara relevanta och väsentliga för kommunens möjligheter att nå det inriktningsmål som programmet ska stödja. Ett program berör oftast flera nämnder och bolagsstyrelser. Kommunstyrelsen har ansvar och mandat att upparbeta, upprätthålla och vid behov utveckla kommungemensam modell för programhantering.

Varje program inleds med beskrivning av vad som ska prioriteras och utgöra fokusområden under kommande planeringsperiod. För att följa och analysera kommunkoncernens utveckling mot målbilden kan kommunövergripande indikatorer kopplas till varje inriktningsmål. I varje program finns även förteckning över de styrande dokument som inryms i programmet.

Inriktningsmål

Mål 1. Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050

Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 1 destinerar särskilt till: kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Umeå energi, AB Bostaden, Vakin samt Infrastruktur i Norr AB.

Mål 2. Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

Samordningsansvar: kommunstyrelsen

Mål 2 destinerar särskilt till: individ- och familjenämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden samt tekniska nämnden.

Mål 3. Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv

Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 3 destinerar särskilt till: för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, tekniska nämnden, byggnadsnämnden samt äldrenämnden.

Mål 4. Umeå ska vara klimatneutralt till 2040

Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 4 destinerar särskilt till: kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, tekniska nämnden, Umeå kommunföretag, AB Bostaden, Umeå energi, samt Vakin.

Program för tillväxt

Programmet är en konkretisering av inriktningsmål 1 - Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.

Programmets syfte är att prioritera och lyfta viktiga fokusområden, faktorer och förmågor som Umeå behöver utveckla för att kunna bibehålla och stärka tillväxten där den befolkningsmässiga tillväxten kräver ca 35 000 arbetstillfällen netto till år 2050. Umeå är på god väg men samtidigt behöver vi stärka arbetet inom angivna områden.

Tillväxtprogrammets tre fokusområden

Programmet för tillväxt tar sin utgångspunkt och bygger vidare på det arbete som har gjorts och som pågår inom Näringslivsstrategins och Översiktsplanens genomförande samt den tillväxtrapport som tagits fram under 2021. Utifrån denna grund ska följande fokusområden prioriteras för perioden 2024–2025:

1. Bostadsbyggande och attraktiva livsmiljöer

Med en växande befolkning måste fler bostäder tillkomma och vi måste fortsätta växa med människorna i fokus. Nya bostäder ska komplettera befintliga stadsdelar och tätorter, samt tillkomma inom kollektivtrafikstråk. Nya bostadsområden ska ha hög täthet. Ett svagt bostadsbyggande är en tydlig hämmare av tillväxt och motsatt, en hög takt i bostadsbyggandet driver tillväxt och stärker även för Umeå viktiga branscher såsom bygg och fastighet. Planberedskapen måste öka i kommunen och målet är ge förutsättningar för minst 2000 bostäder per år. Huvudansvar: KS, BN

2. Universiteten som tillväxtmotorer

Universiteten har varit den enskilt viktigaste faktorn bakom Umeås starka tillväxt. Platsen Umeå och Umeå Kommun har på många olika sätt växt ihop med universiteten och samverkan sker både på övergripande nivå men även brett inom områden som tex gemensamma innovationsmiljöer, kompetensförsörjning och talangattraktion. Huvudansvar: KS, PN, GVN

3. Etableringar och företagens tillväxt

Fokus på arbetstillfällen och hur vi kan nyttja och stärka Umeås diversifiering och förmåga att växa inom alla sektorer. Men även ett starkt fokus på att stärka Umeås förmåga att attrahera, omhänderta och utveckla etableringar utifrån omvärldens

efterfrågan på ren energi och att Umeås specifika styrkor tillvaratas. Huvudansvar: KS, Umeå Energi

Uppföljning

För varje fokusområde kommer prioriterade delmål och mätetal med indikatorer tas fram och konkretiseras i handlings- och aktivitetsplaner. Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning. Näringslivsavdelningen och avdelningen Övergripande planering har uppdrag från kommunstyrelsen att vara programansvariga och har därmed det operativa ansvaret för samordning, uppföljning och utvärdering av programmet. Indikatorer kommer att tas fram i respektive handlingsplan.

Riktade utvecklingsanslag för tillväxtområdet

Anslag (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan		
			2025	2026	2027
Utvecklingsanslag tillväxt	20 315	19 815	19 815	19 815	19 815

Relaterade dokument

Övergripande styrdokument

- Strategisk plan 2016–2028
- Umeå kommuns Näringslivsstrategi
- Umeå kommuns Översiktsplan
- Umeå kommuns Bostadsförsörjningsprogram

Övriga relaterade dokument

- Program för social hållbarhet
- Program för klimatneutralitet
- Umeås stadsdelar – så står det till
- CEMR-deklarationen (jämförelse)
- Globala målen – Agenda 2030
- Social progress declaration

Program för social hållbarhet

Programmet är en konkretisering av inriktningsmål två och tre; Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden, samt Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.

Programmets syfte är att bidra till att uppnå kommunens ambitioner att motverka ökade skillnader mellan medborgarna genom att bygga kommunen och verksamheterna så jämlikt och jämställt som möjligt och aktivt arbeta för att skapa goda livsvillkor för alla¹.

Utifrån denna grund ska följande fokusområden prioriteras för perioden 2024–2025:

Fokusområde 1 - Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

Detta fokusområde syftar till att Umeå på väg mot 200 000 invånare ska fortsätta vara en trygg, öppen och socialt sammanhållen kommun med hög grad av tillit och välbefinnande.

1.1 Förhindra framväxten av segregation och utsatta områden

I arbetet ingår att utveckla hur kommunen mellan olika förvaltningar kan arbeta mer tillsammans, samt med andra aktörer och civilsamhället, detta i syfte att förbättra och utveckla arbetsmetoderna för att skapa ännu bättre förutsättningar för tidiga insatser och långsiktiga verksamheter. Huvudansvar: KS, IFN, FGN, BN, TN, UKF genom Bostaden och Ultra

1.2 Ett Umeå fritt från våld

Arbetet med ett Umeå fritt från våld syftar till att minska våldet i Umeå kommun. Huvudansvar: KS, IFN, TN, UKF genom Bostaden och Ultra

1.3 Motverka segregation och framväxten av utsatta områden

Eftersom ökad segregation minskar tillfällena för möten mellan människor, samt påverkar tilliten och sammanhållningen i samhället är det viktigt att långsiktigt arbeta för att motverka alla former av segregation, såväl ekonomisk segregation som bostadssegregation eller etnisk segregation. Huvudansvar: KS, IFN, FGN, FN, KN, UKF genom Bostaden och Ultra

¹ Se Umeå kommuns strategiska plan 2016–2028 för en beskrivning och definition av det strategiska området Goda livsvillkor.

Fokusområde 2 - Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv

Jämställdhetsmålet är en övergripande strategisk fråga för kommunen och jämställdhet ska även fortsatt genomsyra samtliga program, då jämställdhetsstrategin slår fast att alla verksamheter inom kommunen ska bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete. De insatser som anges under detta utvecklingsområde ska därför ses som prioriteringar för särskilda satsningar inom jämställdhet som bidrar till att stärka den sociala hållbarheten.

2.1 Fortsätta arbetet med jämställd stadsplanering

All planering ska genomsyras av öppenhet, demokrati och jämställdhet. Vi ska utveckla det offentliga rummet så att alla, flickor och pojkar, kvinnor och män kan vistas där på lika villkor. Huvudansvar: JUSK, KS, BN, TN

2.2 Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling

Arbetet har fokus på att medvetandegöra förutsättningar och erfarenheter för flickor och pojkar, kvinnor och män i vår kommun, och vilka konsekvenser dessa får, för att utifrån denna analys skapa en jämnare fördelning av makt och resurser. Huvudansvar: JUSK

2.3 Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Arbetet knyter an till ett Umeå fritt från våld som utgår ifrån Umeå kommuns handlingsplan mot våld, samt det sjätte nationella jämställdhetspolitiska delmålet. Huvudansvar: JUSK, IFN, TN

Fokusområde 3 - Barns uppväxtvillkor

Umeå kommun ska vara en bra plats att växa upp på och alla barn i vår kommun ska ha goda, jämlika uppväxtvillkor, oavsett föräldrarnas bakgrund, inkomst eller livsval

3.1 Barn och ungdomars rätt till delaktighet och inflytande i kommunens utveckling ska säkerställas

Arbetet utgår ifrån barnkonventionens grundläggande principer om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och bli lyssnade på i alla frågor som rör det, och är en del i det pågående arbetet med dialog och demokratiutveckling med fokus på utvecklad medborgardialog. Huvudansvar: KS, FGN, GVN, IFN, FN, KN, TN

3.2 Motverka barnfattigdom

Arbetet mot barnfattigdom utgår ifrån Umeå kommuns handlingsplan för halverad barnfattigdom. Huvudansvar: IFN, GVN, PN, KN, FN, FGN, KS, TN, BN

3.3 Förebyggande folkhälsoarbete

Folkhälsoarbetet är en viktig del för att uppnå en socialt hållbar utveckling genom att skapa goda levnadsvillkor och utvecklingsmöjligheter för hela befolkningen i Umeå kommun. Både det hälsofrämjande och det sjukdomsförebyggande arbetet är viktigt. Inom fokusområdet barns uppväxtvillkor prioriteras kommunens folkhälsoarbete med barn och unga, men arbetet är viktigt livet ut och ett folkhälsoperspektiv med fokus på jämlika förutsättningar för en god folkhälsa ska genomsyra hela programmet.

Huvudansvar: KS, FGN, GVN, IFN, FN, KN, TN

Fokusområde 4 - Boende och bebyggelsemiljö

Detta fokusområde handlar om att i takt med fortsatt tillväxt utveckla boendemiljöer som är trygga, tillgängliga och som främjar delaktighet samt möten mellan människor.

4.1 Fortsätta arbetet med strategier för hållbar tillväxt för att stärka den sociala hållbarheten

Arbetet utgår ifrån de strategier för hållbar tillväxt som fastställs i översiktsplanen, som gynnar hållbara flöden, skapar förutsättningar för ett gott vardagsliv och värnar betydelsen av lokal platsidentitet och social hållbarhet, där ett fortsatt målmedvetet arbete för ökad blandning i hela kommunen är grundläggande. Huvudansvar: KS, BN, TN, UKF genom Bostaden och Ultra

4.2 Stärka mötesplatser och överbrygga barriärer

Arbetet utgår ifrån rekommendationerna i rapporten Umeås stadsdelar – så står det till, samt Program för hållbar landsbygdsutveckling i Umeå kommun, som understryker vikten av att stärka mötesplatser, skapa förutsättningar för socialt sammanhållna stadsdelar och tätorter, samt platser och motverka såväl fysiska som sociala barriärer i det offentliga rummet. Huvudansvar: KS, BN, FN, KN, TN, ÄN UKF genom Bostaden och Ultra

4.3 Främja en socialt hållbar bostadsförsörjning och motverka hemlöshet

Kommunens övergripande bostadspolitiska mål är att möta både dagens och framtidens behov av bostäder. För en socialt hållbar bostadsförsörjning och motverka hemlöshet kan det behövas särskilda åtgärder riktade mot de mest utsatta i samhället, utifrån Umeå kommuns bostadsförsörjningsprogram. Huvudansvar: KS, BN, IFN, TN, UKF genom Bostaden

Fokusområde 5 - Arbete och försörjning

Arbete och sysselsättning har betydelse för människors livskvalitet och delaktighet och inflytande i samhällslivet. Att kunna försörja sig är en grundläggande förutsättning för goda livsvillkor och för att minska socioekonomiska skillnader. Även sambandet mellan arbete eller sysselsättning och god hälsa är väl belagt i forskningen. Lika viktigt som sysselsättningen i sig är rätten till yrken utefter ens kompetens. En jämlik arbetsmarknad är vad som på allvar skapar förutsättningar för ett jämlikt och socialt hållbart samhälle.

5.1 Skapa förutsättningar för att stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv och en högkvalitativ välfärd för livets alla skeden

Utbildning är en nyckel till försörjning, inte minst för personer i olika typer av utsatthet, och en grundläggande faktor för att kunna stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv. Kort eller ingen utbildning innebär markant högre risk för arbetslöshet, lägre lön och i förlängningen ohälsa. De data som kommunen har kring livsvillkor, ekonomi och hälsa utgör beslutsunderlag för att prioritera och följa upp kommunens arbete med jämlikhet och folkhälsa. Huvudansvar: FGN, GVN, KS, IFN, ÄN, UKF genom Bostaden

5.2 Särskilt stöd till de personer som står långt från arbetsmarknaden

Arbetet syftar till att samordna insatser för att förbättra kompetensförsörjningen och påskynda individers etablering i arbetslivet med särskilt fokus på personer som står långt från arbetsmarknaden i samverkan med bland annat arbetsförmedlingen, Umeåregionens kommuner och Samordningsförbundet. Huvudansvar: FGN, GVN, IFN

5.3 Åtgärder för att förhindra diskriminering och säkerställa jämlika möjligheter måste fördjupas och breddas

För att säkerställa mångfald och jämlika möjligheter behöver kommunen som arbetsgivare visa att medarbetare inte missgynnas på grund av etnisk bakgrund eller trosuppfattning vid rekrytering, möjlighet till intern rörlighet, utveckling och avancemang. Kommunen i egenskap av arbetsgivare ska ta fram tydliga åtgärder för att nå breddad rekrytering till ledningsarbete, i första hand genom att aktivt bredda rekryteringen till de kommuninterna ledarskaps- och traineeutbildningar som genomförs. Ett systematiskt arbetssätt för att bättre mäta och möjliggöra analys och åtgärder i relation till diskrimineringsgrunderna behöver tas fram. Arbetet skall följas upp inom ramen för aktiva åtgärder och de personalpolitiska målen. Huvudansvar: PN, KS

5.4 Motverka framväxten av ett skuggsamhälle och en ökad arbetslivskriminalitet

Begreppet skuggsamhälle används för att beskriva en växande grupp av marginaliserade människor i samhället som lever utanför samhällets skyddsnät och som ofta utnyttjas på arbetsmarknaden. Ett växande skuggsamhälle och ökad arbetslivskriminalitet i form av exempelvis människohandel och exploatering riskerar att ha negativ inverkan på demokratin och tilliten i samhället, vilket är viktiga fundament för den sociala hållbarheten. Huvudansvar: KS och GVN

Uppföljning

Övergripande planering, samhällsbyggnadsförvaltningen, är programansvarig och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av programmet. Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp program och handlingsplaner i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Riktade utvecklingsanslag för Social hållbarhet

Anslag (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan		
			2025	2026	2027
Utvecklingsanslag Social hållbarhet	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000

Relaterade dokument

Övergripande styrdokument samt dokument som relaterar till flera fokusområden

- Strategisk plan för Umeå kommun 2016–2028
- Umeå kommuns översiktsplan
- Umeå kommuns program för hållbar landsbygdsutveckling
- Strategi för jämställdhetsarbete i Umeå kommun
- Kulturpolitiskt program för Umeå kommun

- Program för tillgänglighet i Umeå kommun
- Avsiktsförklaring för en god, jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten

Relaterade dokument för fokusområde 1

- Handlingsplan mot våld
- Åtgärdsplan Umeå växer-tryggt och säkert
- Färdriktning 2020–2025 Umeå växer-tryggt och säkert

Relaterade dokument för fokusområde 2

- Strategi för jämställdhetsarbete i Umeå kommun
- Den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN)
- Länsstrategi Ett jämställt Västerbotten 2023-2030

Relaterade dokument för fokusområde 3

- Umeå kommuns handlingsplan mot barnfattigdom
- Kommungemensam handlingsplan för det suicidförebyggande arbetet

Relaterade dokument för fokusområde 4

- Umeå kommuns översiktsplan
- Umeå kommuns bostadsförsörjningsprogram
- Umeå kommuns handlingsplan mot hemlöshet

Relaterade dokument för fokusområde 5

- Överenskommelse om samverkan för att förbättra kompetensförsörjningen och påskynda individers etablering i arbetslivet mellan Arbetsförmedlingen, Umeåregionens kommuner och Samordningsförbundet.

Program för Klimatneutrala Umeå 2040

Programmet är en konkretisering av inriktningsmål 4 - Umeå ska vara klimatneutral till 2040

Programmets syfte är att minska utsläppen av växthusgaser för att bidra till att minska den globala uppvärmningen och de klimatförändringar som medföljer, i enlighet med Parisavtalet. Kommunfullmäktige har i februari 2020 antagit lokala miljömål och beslutat att Umeå ska vara klimatneutralt 2040², dvs ha nettonollutsläpp av växthusgaser. Som ett delmål beslutades att Umeå kommunkoncern ska vara klimatneutral 2025³.

Umeå kommunkoncern genomförde 2021 en första nulägesanalys⁴ av de utsläpp av växthusgaser som uppstår från den egna verksamheten. Analysen grundade sig på 2019 års tillgängliga data och visade att koncernen ger upphov till ungefär 20 % av de territoriella växthusgasutsläppen inom Umeå kommun.

Mot denna bakgrund ska följande fokusområden prioriteras för perioden 2024–2025:

Fokusområde 1 – Transporter

Transporter har stor betydelse för klimatpåverkan – de står för ungefär hälften av all klimatpåverkan i Umeå. Därför kommer det behövas stora förändringar på det området för att klara klimatmålen. Samtidigt är transporter väldigt viktiga för att samhället ska fungera. Stadens alla aktörer och invånare behöver därför vara delaktiga i arbetet med att minska transporterernas och resornas klimatpåverkan.

Umeå kommuns arbete med att bli ett mer transporteffektivt samhälle och minska klimatpåverkan från resor och transporter utgår från översiktsplanen och de strategier som finns där. Det finns flera redan beslutade program och styrdokument (se nedan), där strategierna konkretiseras – det är av största vikt att de åtgärderna effektbedöms och genomförs.

² Klimatneutralt Umeå 2040 - Klimatneutralt Umeå innebär att senast år 2040 ska Umeå inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från Umeå ska vara minst 85 procent lägre år 2040 än utsläppen år 1990. (Definitioner har samma betydelse som Sveriges klimatmål.)

³ Klimatneutral kommunkoncern 2025 – Kommunkoncernen utsläpp av växthusgaser ska minska och ska vara minst 85 % lägre år 2025 än utsläppen år 2019. Det kan ske med hjälp av bland annat cirkulära materialflöden och återbruk, hållbart resande och transporter, grön energi och energieffektivisering. (Umeå kommunkoncern följer samma definition som Sveriges klimatmål. Det finns dock inget nuläge för 1990 varav Umeå kommun använder 2019 års tillgängliga data som basår.)

⁴ Nulägesanalysen presenteras i Umeå kommunkoncerns åtgärdsprogram för miljömålen.

Fokusområde 2 - Bygg och anläggning

Bygget av nya hus, vägar och annan infrastruktur genererar stora klimatutsläpp. Samtidigt måste de byggnader och den infrastruktur som redan finns underhållas, vilket också medför utsläpp. En växande kommun behöver fler bostäder och i Umeå ska det finnas förutsättningar för ytterligare 2000 bostäder per år, utbyggnad av den kommunala servicen, och förbättrade förutsättningar för industri och företag att etablera sig och växa. Därför kommer det att krävas stora förändringar i materialval och byggteknik för att minska byggsektorns klimatpåverkan.

Fokusområde 3 - Energi, el och fjärrvärme

Produktion och användning av el och fjärrvärme står för omkring en femtedel av Umeås totala växthusgasutsläpp. I och med Umeås tillväxt med fler bostäder och utveckling av industrier tillsammans med en elektrifiering av hela samhället inklusive transportsektorn kommer dessutom användningen av el att öka i Umeå liksom uttaget av effekt.

För att minska klimatutsläppen behövs en samhällsomställning och livsstilsförändringar med ett ökat fokus på bland annat energieffektivisering i byggnader, energirådgivning till privatpersoner och företag samt fortsatt utveckling av produktion av el och fjärrvärme och metoder för koldioxidinfångning.

Fokusområde 4 - Cirkulär ekonomi

För att klara klimatmålen är det viktigt att ställa om från en linjär ekonomi till en så kallad cirkulär ekonomi. En linjär ekonomi bygger på att naturresurser utvinns, produceras, konsumeras och sedan blir till avfall. En cirkulär ekonomi bygger i stället på kretsloppstänkande, alltså att material och produkter återanvänds eller återvinns för att fortsätta skapa värde så länge som möjligt. Det handlar bland annat om att verka för ökad återvinning, matavfallsutsortering och användning av fjärrvärme liksom om olika satsningar på återbruk och reparationer.

Fokusområde 5 - Övergripande insatser

För att klara klimatmålen måste konkreta insatser inom områden med stor klimatpåverkan kompletteras med mer övergripande insatser för att utveckla kommunkoncernens förmåga att bidra till Umeås klimatomställning. Det handlar om exempelvis metodutveckling inom uppföljning, upphandling och klimatinvesteringsplaner samt kunskapshöjning och samarbete lokalt till internationellt. Även ledning, styrning och organisation likt etablering av gemensamma styr- och arbetsgrupper utifrån prioriterade områden är viktigt.

Uppföljning

Kommunstyrelsen har samordningsansvar för programmet och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering.

Kommunstyrelsen följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. En viktig del i programuppföljningen är att säkerställa om programmet uppnår sitt syfte.

Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda fokusområdena till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Umeå Energi, Bostaden och VAKIN upprättar årligen hållbarhetsredovisningar. Där redovisas bland annat utsläpp från egna transporter, energianvändning och energiproduktion och relevanta mätetal ingår som en del i uppföljningen av programmet.

Indikatorer

Indikator	Status	Mål 2025	Långsiktigt mål (2030/2040)	Källa
Förändring av territoriella utsläpp av CO ₂ e jmf basår 1990, %	-34% (2021)	-	-85% (2040)	SMHI Nationella emissionsdatabasen
Utsläpp av växthusgaser, kommunorganisatoriskt scope 1 och 2, kton CO ₂ e	94 kton (2022)	14 kton*	Minska	Klimatberäkning för kommunkoncernen
Andel hållbart resande (buss, cykel, gång) i Umeås tätort, %	50% (2022)	65%	Öka	Kommunövergripande resvaneundersökningar
Energianvändning av flytande icke förnybara bränslen, MWh per invånare	7,92 MWh per invånare (2021)	-	Fossilfria drivmedel (2030)	SCB Kommunal och regional energistatistik

*motsvarar 85 % mindre utsläpp än år 2019

Riktade utvecklingsanslag för klimatneutralitet

Anslag (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan		
			2025	2026	2027
Utvecklingsanslag klimatneutralitet	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000

Relaterade dokument till program för klimatneutralitet

Styrdokument antagna av KF/KS

- Avfallsplan för Umeåregionen (KF 2020)
- Cykeltrafikprogram (KF 2018)
- Energiplan (KF 2003)
- Fotgängarprogram för Umeå (KF 2019)
- Godstrafikprogram (KF 2018)
- Inköps- och upphandlingspolicy (KF 2016)
- Kollektivtrafikprogram (KF 2021)
- Näringslivsstrategi Umeå kommun (KF 2019)
- Parkeringsprogram (KS 2013)
- Riktlinjer för resor i tjänsten, Umeå kommun (KS 2016)
- Strategiska planen (KF 2016)
- Trafiksäkerhetsprogram (KF 2014)
- Umeå kommuns Översiktsplan (KF 2018)
- Umeås lokala miljömål (KF 2020)
- Åtgärdsplan för minskade utsläpp av växthusgaser (KF 2009)
- Åtgärdsprogrammet för renare luft (KF)

Övriga relaterade dokument

- Program för social tillväxt
- Program för social hållbarhet
- Resepolicy

Umeå kommunkoncerns bolag

- Affärsplan 2018–2022 (Bostaden 2017)
- Affärsplan 2020–2024 (Vakin 2019)
- Affärsplan inkluderar hållbarhetsmål för minskat klimatpåverkan (UPAB)
- Affärsplan inkluderar hållbarhetsmål för minskad miljö- och klimatpåverkan (Umeå Energi)
- Hållbarhetspolicy (Umeå Energi)
- Hållbarhetsstrategi (Bostaden, ej beslutat)
- Kollektivtrafikplan inkluderar hantering av miljöambitioner (Kollektivtrafiken 2020)
- Ägardirektiv för de kommunala bolagen
- Miljöledningssystem (ISO 14 001) Umeå Energi, Vakin, delar av Umeå kommun

Undertecknade åtaganden

- Klimatkontrakt 2030
- Circular Cities Declaration
- Covenant of Mayors
- Cities Race to Zero

Kommande styrdokument

- Arkitekturpolicyn/träbyggnadsstrategi
- Handlingsplan för cirkulär ekonomi
- Umeås Klimatfärdplan

Personalpolitiska mål och uppdrag

Personalpolitiska mål

Välfärden står inför stora utmaningar gällande finansiering och personalbrist. Vi behöver därför förnya våra arbetssätt för att klara utmaningarna och här ger digitaliseringen avgörande möjligheter. Vi behöver också förbättra vår samverkan över förvaltningsgränserna och med andra organisationer.

- Mål 5.** Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället. Samordningsansvar: personalnämnden.
- Mål 6.** Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30. Samordningsansvar: personalnämnden.
- Mål 7.** Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden. Samordningsansvar: personalnämnden.

God ekonomisk hushållning - Ekonomiska riktlinjer, tilläggsuppdrag och finansiella mål

Finansiella mål

Mål 8. Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ska uppgå till 2 procent 2025–2028.

Regler för god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att både kommunens finansiella mål och verksamhetsmässiga grunduppdrag uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Det genomförs så här:

- Umeå kommuns verksamhet styrs av kommunfullmäktige genom grunduppdrag, mål och budgetramar för drift och investeringar. Av kommunfullmäktige fastställd budgetram för nämnd innefattar medelstilldelning för samtliga kostnader för nämndens verksamhet.
- Nämnder som redovisar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram ska, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa en pris- och tidsatt åtgärdsplan till kommunstyrelsen och vidta de åtgärder som krävs för att uppnå en budget i balans
- De i planeringsdirektiv, budget och verksamhetsplan angivna grunduppdragen och målen ska följas upp under budgetåret och slutligt avrapporteras i bokslut/verksamhetsrapporter.
- Den ekonomiska planeringen ska utgå från försiktighetsprincipen, där säkerhet i antaganden är en viktig grundförutsättning.
- Överskott är en nödvändig förutsättning för att finansiera framtida investeringar.
- Verksamheternas nettokostnader får inte öka snabbare än skatteintäkter, generella statsbidrag, utjämning och finansnetto.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att Umeå kommun har god ekonomisk hushållning och följer kommunallagens krav på budget i balans. Nämnderna har detta ansvar inom sitt område och inom ramen för sin budget.
- Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras. Alla större förändringar av verksamheten ska kostnadsberäknas (kalkyleras) och resursavstämmas före genomförande.
- Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning som tydliggör hur beslutet påverkar kommunens ekonomi och hur det ska finansieras.

Uppföljning, analys och utvärdering

Återrapportering till kommunfullmäktige

Återrapportering till kommunfullmäktige från kommunstyrelse, nämnder och bolag sker via årsredovisning över föregående kalenderår. Årsredovisning sammanställs av kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige och revisorer inför kommunfullmäktiges sammanträde i april. Förutom årsredovisningen ska kommunstyrelsen sammanställa och överlämna ett delårsbokslut över årets åtta första månader, delårsbokslutet inkluderar kommunstyrelse, nämnder och bolag. Delårsbokslutet överlämnas till kommunfullmäktige och revisorer senast 15 oktober.

För att förbättra kommunfullmäktiges insyn och möjlighet att hantera avvikelser sker även återrapportering från nämnder, bolag och kommunstyrelse till kommunfullmäktige via en förenklad rapport för perioden januari–april. Den förenklade rapporten innehåller information relaterad till bolagens ekonomi samt nämndernas ekonomi och personalförhållanden.

Övrig uppföljning

De kommunala verksamheterna följs upp och utvärderas kontinuerligt. Uppföljning och utvärdering sker med syfte att följa nämnders och bolags grunduppdrag samt uppfyllelse av inriktningsmål och tilläggsuppdrag, men även att uppnå kvalitet och utveckling av kommunens strukturella förutsättningar/resurser. Uppföljning och utvärdering ger även signaler om behov av och underlag för att kunna korrigera grunduppdrag, inriktningsmål, planering eller resursfördelning. Uppföljning sker till exempel genom:

- uppföljning av grunduppdrag
- uppföljning av inriktningsmål & program
- uppföljning av tilläggsuppdrag
- resultatutvärderingar
- process- och kvalitetsuppföljning
- medborgar- och brukarundersökningar
- synpunkter och klagomål från medborgare och brukare
- uppföljning Intern kontroll
- förslag- och avvikelshantering.

Intern styrning och kontroll

Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för kommunens arbete med intern styrning och kontroll. Den interna kontrollen skall baseras på riskanalyser och innehålla lämpliga åtgärder mot prioriterade risker. För mer information se Riktlinjer för Intern styrning och kontroll.

Lagstadgade planer

Umeå kommun är enligt lag ålagd att utarbeta vissa kommunala planer. Dessa lagstadgade planer bereds på kommunfullmäktiges uppdrag av aktuell nämnd och beslutas av kommunfullmäktige (om så krävs i lagstiftningen) alternativt ansvarig nämnd.

Budget 2025 och plan 2026–2028 för nämnder och styrelse

Budgetram för nämnd innefattar medelstillelning för samtliga kostnader för nämndens verksamhet och utgår från att PO-pålägget förändras från 44,05 procent i 2024 års budget till 40,84 procent i budget för 2025. För 2026 och 2027 har PO-pålägget beräknats till 40,10% respektive 40,30% vilket har beaktats i beräkningarna för 2026 och 2027.

Budgetramarna är nettokostnadsramar för styrelse och nämnder. Ramarna har beräknats utifrån nuvarande organisation. Eventuella organisationsöversyner och/eller överföring av verksamheter till nytt ansvar regleras genom beslut om tekniska förändringar av budgetramarna.

Tabell 1. Budgetramar nämnder och styrelse 2025

Belopp i tkr

Nämnd/styrelse	Budget 2024*	Budget 2025	Plan		
			2026	2027	2028
Kommunstyrelse**	-1 301 386	-1 315 728	-1 318 335	-1 378 801	-1 451 382
Teknisk nämnd	-1 474 381	-1 550 904	-1 624 307	-1 703 980	-1 770 313
För- och grundskolenämnd	-2 309 205	-2 340 717	-2 451 502	-2 571 749	-2 671 862
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-620 239	-652 453	-683 333	-716 851	-744 757
Individ- och familjenämnd	-1 689 006	-1 774 784	-1 858 784	-1 949 958	-2 025 866
Äldrenämnd	-1 334 275	-1 396 749	-1 462 857	-1 534 610	-1 594 350
Byggnadsnämnd	-58 297	-62 929	-65 908	-69 141	-71 832
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-20 643	-21 753	-22 782	-23 900	-24 830
Kulturnämnd	-166 409	-169 845	-177 883	-186 608	-193 873
Fritidsnämnd	-153 485	-158 692	-166 203	-174 355	-181 142
Kommunfullmäktige	-3 922	-3 983	-4 172	-4 377	-4 547
Valnämnd	-18 383	-3 500	-20 000	-3 600	-3 700
Personalnämnd	-1 263	-1 290	-1 351	-1 418	-1 473
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-73 145	-86 384	-90 472	-94 910	-98 605
Överförmyndarnämnd i Umeåregionen	-15 705	-16 164	-16 929	-17 759	-18 450
IT kapacitetsnämnd	0	0	0	0	0
Umeåregionens nämnd för PA-system	0	0	0	0	0
Summa nämndsramar	-9 239 746	-9 555 873	-9 964 817	-10 432 015	-10 856 981
Varav finansiella kostnader pensioner	-90 298	-50 979	-24 880	-35 091	-36 985
Summa verksamhetens nettokostnader (exkl finansiella kostnader)	-9 149 448	-9 504 894	-9 939 937	-10 396 924	-10 819 996

*Aktuell budget, dvs inklusive KF beslut om tilläggsbudget 27 november, beslutade tekniska ramjusteringar samt KF beslut 29 april om justering av budget.

**Avser total ram för kommunstyrelsen vilken även innefattar av kommunfullmäktige beslutade åtaganden och finansiella kostnader för pensioner.

Tabell 2. Specifikation av kommunstyrelsens budgetram

Kommunstyrelse	Budget 2024*	Budget 2025	Plan		
			2026	2027	2028
Kraftverksamhet	177 000	117 000	117 000	117 000	117 000
Kollektivtrafik	-160 566	-166 566	-172 566	-188 566	-204 566
Umeå Folkets Hus	-26 292	-26 555	-26 821	-27 089	-27 360
Västerbottens Museum	-17 790	-18 430	-19 093	-19 781	-20 493
Norrlandsoperan	-32 554	-34 406	-35 645	-36 928	-38 257
Friskvårdsbidrag	-7 584	-7 671	-7 747	-7 825	-7 903
Fackliga förtroendemen	-13 918	-13 961	-14 251	-14 820	-15 368
Utdelning från UKF	0	0	0	0	0
Utvecklingsanslag:					
- Tillväxtanslag	-19 815	-20 815	-20 815	-20 815	-20 815
- Verksamhetsutvecklingsanslag social hållbarhet	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
- Verksamhetsutvecklingsanslag klimat	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
- Verksamhetsutvecklingsanslag omställning	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Anslag för oförutsedda behov	-20 481	-21 337	-21 337	-21 337	-21 337
Avskrivningar	-556 662	-596 859	-616 990	-641 791	-666 295
Utrangeringar	-14 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Pensioner nettokostnad	-327 931	-215 420	-175 936	-178 139	-195 144
Kommunstyrelsen administration, bidrag och politisk verksamhet övrigt	-265 793	-283 707	-297 135	-311 709	-323 844
Summa kommunstyrelse (inkl finansiella kostnader pensioner)	-1 301 386	-1 315 728	-1 318 335	-1 378 801	-1 451 382

* Aktuell budget, dvs inklusive KF beslut om tilläggsbudget 27 november, beslutade tekniska ramjusteringar samt KF beslut 29 april om justering av budget.

Tabell 3. Resultaträkning 2024–2028

Belopp i mnkr

	Budget 2024*	Budget 2025	Plan		
			2026	2027	2028
Verksamhetens intäkter	2 105,6	2 227,0	2 330,7	2 438,8	2 538,4
Verksamhetens kostnader	-10 698,4	-11 135,0	-11 653,7	-12 193,9	-12 692,1
Avskrivningar	-556,7	-596,9	-617,0	-641,8	-666,3
Verksamhetens nettokostnader	-9 149,4	-9 504,9	-9 939,9	-10 396,9	-10 820,0
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	9 346,2	9 786,0	10 281,1	10 776,1	11 231,5
Finansiella intäkter	277,6	284,0	326,7	386,6	465,8
Finansiella kostnader	-381,4	-369,3	-400,6	-485,6	-585,3
Fördelningsreserv för politiska prioriteringar		0,0	-61,7	-64,7	-67,4
Resultat	93,0	195,8	205,6	215,5	224,6

* Aktuell budget, dvs inklusive KF beslut om tilläggsbudget 27 november samt KF beslut 29 april om justering av budget.

Tabell 4. Finansieringsbudget 2024–2028

Belopp i mnkr

	Budget 2024*	Budget 2025	Plan		
			2026	2027	2028
Tillförda medel					
Resultat	93,0	195,8	205,6	215,5	224,6
Avskrivningar	556,7	596,9	617,0	641,8	666,3
Pensionsavsättning	132,2	11,1	-26,7	-26,3	-25,0
Summa tillförda medel	781,9	803,8	795,9	831,0	865,9
Använda medel					
Nettoinvesteringar	-1 623,0	-1 135,9	-1 290,0	-1 197,8	-1 350,2
Nettoutgifter mark- och exploatering	-173,7	-175,6	-192,8	-155,1	-104,3
Summa använda medel	-1 796,7	-1 311,5	-1 482,8	-1 353,0	-1 454,4
Förändring av rörelsekapital	-1 014,8	-507,7	-686,9	-521,9	-588,5

* Aktuell budget, dvs inklusive KF beslut om tilläggsbudget 27 november samt KF beslut 29 april om justering av budget.

Tabell 5. Nyckeltal

	Budget 2024*	Budget 2025	Plan		
			2026	2027	2028
Nettokostnadernas (exkl avskrivningar) andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	91,9%	91,0%	90,7%	90,5%	90,4%
Soliditet	29,8%	30,6%	31,3%	32,2%	32,8%
Självfinansieringsgrad inklusive exploatering	30,7%	61,9%	55,5%	63,4%	61,3%
Självfinansieringsgrad exklusive exploatering	33,4%	71,7%	63,8%	71,6%	66,0%
Låneskuld/invånare, tkr **	21,7	25,1	29,7	33,1	36,9

* Aktuell budget, dvs inklusive KF beslut om tilläggsbudget 27 november samt KF beslut 29 april om justering av budget.

**Inklusive exploateringsintäkter, exklusive vidareutlåning till bolagen.

Investeringsramar 2025–2028

Mot bakgrund av att den senaste demografiprognosen visar på en lägre ökningstakt än tidigare, främst beroende på lägre födslokal, att behoven av äldreomsorg är under förändring samt prognosticerad personalbrist, har kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott gett äldrenämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt tekniska nämnden i uppdrag att analysera konsekvenserna i investeringsbehoven utifrån detta. Uppdragen ska avrapporteras under hösten och vävas in i planeringen för 2026-2029.

- Att ge äldrenämnden i uppdrag att bedöma behov av förändringar i investeringsplan 2026-2029 utifrån en analys av det totala behovet av lokaler dvs inklusive externa förhyrningar. Uppdraget ska genomföras i samråd med tekniska nämnden.
- Att ge för- och grundskolenämnden i uppdrag att se över kommande lokalinvesteringar med anledning av förändringar i befolkningsprognos för perioden 2026-2029. Uppdraget ska genomföras i samråd med tekniska nämnden
- Att ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att se över kommande lokalinvesteringar med anledning av förändringar i befolkningsprognos för perioden 2026-2029. Uppdraget ska genomföras i samråd med tekniska nämnden
- Att ge Tekniska nämnden i uppdrag att göra översyn och påvisa behov av förändringar i 10-årigt investeringsunderlag utifrån förändrade förutsättningar. Uppdraget ska genomföras i samråd med berörda verksamhetsnämnder.
- Att ge stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra omvärldsbevakning av demografiutvecklingens konsekvenser för lokalförsörjning i jämförbara kommuner

Tabell 6. Investeringsramar per nämnd

Belopp i tkr

Nämnd/styrelse	Budget 2024*	Budget 2025	Plan		
			2026	2027	2028
Kommunstyrelsen*	141 858	61 078	66 267	71 656	24 951
Teknisk nämnd*	1 304 940	944 128	1 088 665	1 036 434	1 189 407
För- och grundskolenämnd	37 862	21 425	22 080	15 220	27 588
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	19 650	11 000	10 000	21 000	14 900
Individ- och familjenämnd	16 245	9 710	9 144	8 726	9 901
Äldrenämnd	44 210	37 145	24 437	22 437	43 626
Byggnadsnämnd	471	471	470	470	479
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	283	283	282	282	287
Kulturnämnd	7 280	4 873	4 850	4 850	8 347
Fritidsnämnd	17 155	15 700	15 700	15 700	15 826
Valnämnd	500	550	500	500	510
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd*	32 560	29 550	47 582	550	14 344
Summa styrelse/nämnd	1 623 014	1 135 913	1 289 976	1 197 824	1 350 167
Mark- och exploatering - anläggningar	278 800	265 100	321 650	478 150	464 350
Summa inkl mark- och exploatering	1 901 814	1 401 013	1 611 626	1 675 974	1 814 517

*Inklusive tekniska ramjusteringar samt korrigerig i enlighet med investeringsbilaga i KF-beslut i juni 2023.

Tabell 7. Nya investeringsprojekt, över 50 mnkr

Projekt	Totalt 2025-2028	Total budget
Djupbäcken Klimatanpassning	65 000	65 000
Tvärån Klimatanpassning	65 000	65 000
Förskola Stöcke 6 avd ny	62 100	62 100
Förskola Tomtebo strand 6 avd	62 100	62 100
Rödängsskolan nybyggnad en parallell F-6	180 000	180 000
Stöcke skola nybyggnad två paralleller F-3	61 776	180 000

Redogörelse för ekonomin i de kommunala bolagen

Utifrån nya lagkrav ska kommunens budget innehålla en redogörelse för ekonomin i de kommunala bolagen. Då bolagen står inför väsentliga investeringsbehov är det investeringsprognoserna och dess inverkan på de ekonomiska förutsättningarna som lyfts fram för Umeå kommun. Det bör dock observeras att kommunfullmäktige inte beslutar om investeringarna, utan det är endast en information. Vilka investeringar som ska genomföras beslutar respektive bolag själva. Fullmäktige ska dock ta ställning innan principiellt viktiga beslut fattas i de kommunala bolagen, exempelvis beslut om stora investeringar. Under planeringsperioden planeras dock inte för några sådana investeringar, utan kommunfullmäktige styr bolagen genom ägardirektiv och genom de kreditlimiter som fastställs inför varje budgetår.

Under perioden 2025-2028 uppgår den samlade investeringsprognosen för bolagskoncernen till nästan 10 miljarder kronor, vilket innebär i snitt 2,5 miljarder per år. De största investeringarna planeras inom Umeva, AB Bostaden samt Umeå energi AB. Dessa bolag är de största bolagen i koncernen och de står för ca 70 procent av bolagskoncernens samlade investeringsvolym dessa år.

Inom Umeva, kommunens VA-bolag, handlar den ökade investeringsnivån under perioden om investeringar för vattenförsörjning. Inom Umeå energi investeras det i värme och elnät och inom AB Bostaden beräknas nyproduktion av bostäder komma gång under 2026 men framför allt under 2027-2028. Även ett nytt vård- och omsorgsboende ligger i planen. Bolagens investeringar är kassaflödesgenererande, dvs självbärande inom respektive bolag. Inom bolagskoncernen finns dock infrastrukturinvesteringar som inte är självbärande i det korta perspektivet, men som finansieras inom UKF-koncernen som helhet. Den största är renovering och utbyggnad av Umeå hamn. Detta åtagande innebär att det inte planeras för någon utdelning från UKF till kommunen under planeringsperioden.

Nedanstående tabell visar de prognosticerade investeringsvolymerna för bolagskoncernen för 2025-2028, där de helägda bolagen framgår enskilt.

Tabell 8. Prognos investeringar bolagskoncern, mnkr

	2024	2025	2026	2027	2028
Umeå Energi	335	506	567	429	497
Bostaden	364	398	508	625	709
Umeva	335	411	740	839	793
INAB	25	80	250	325	260
Hamnen	167	570	350	490	270
Övriga UKF	225	144	10	13	100
Totalt UKF	1 452	2 109	2 426	2 721	2 629

Bilagor till planeringsdirektiv 2025

Bilaga 1 – Förslag till investeringsbudget 2025 plan 2026–2028

Bilaga 2 – 10-årigt investeringsunderlag 2025–2034

Bilaga 3 – Förslag till mark- och exploateringsbudget 2025 och plan 2026–2028

Förslag till investeringsbudget 2025 och plan 2026-2028

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Summa 2025-2028
Tekniska nämnden		944 128	1 088 665	1 036 434	1 189 407	4 258 634
Fastigheter		629 643	810 517	733 531	820 946	2 994 637
Brand- och räddningsnämnden		94 828	122 000	27 000	0	243 828
Brandstation Holmsund	Nytt	30 000	0	0	0	30 000
Brandstation Norr	Påbörjad	34 828	122 000	27 000	0	183 828
Rekonstruktion brandstation signalvägen	Nytt	30 000	0	0	0	30 000
Fritidsnämnden		0	0	0	224	224
Ram lokalanpassningar Fritid	Årligt ramanstag (reinvestering)	0	0	0	224	224
För- och grundskolenämnden		201 039	253 250	324 800	375 125	1 154 214
Carlshöjdsskolan ombyggnad anpassad grundskola	Ej påbörjad	10 000	0	0	0	10 000
För- och grundskolegårddar solskydd, belysning, lek	Årligt ramanstag (reinvestering)	2 200	3 300	3 300	3 366	12 166
Förskola Aspgården 6 avd	Ej påbörjad	2 000	29 000	31 100	0	62 100
Förskola Hörnefors 4 avd	Ej påbörjad	20 000	19 400	0	0	39 400
Förskola Innertavle 4 avd	Ej påbörjad	0	1 000	25 400	15 000	41 400
Förskola Kungsgården 8 avd	Påbörjad	20 575	0	0	0	20 575
Förskola Lövä 4 avd	Påbörjad	0	23 900	0	0	23 900
Förskola Mariedal (fd Varglyan) 6 avd	Påbörjad	5 013	0	0	0	5 013
Förskola Metallurgen (fd Carlslund) 8 avd	Påbörjad	0	0	0	42 000	42 000
Förskola Olofsdal 8 avd	Ej påbörjad	0	0	0	10 000	10 000
Förskola Rödåsel 2 avd	Påbörjad	6 000	20 000	0	0	26 000
Förskola Storsjö 1 avd	Ej påbörjad	4 500	5 000	0	0	9 500
Förskola Stöcke 6 avd ny	Nytt	0	1 000	20 000	41 100	62 100
Förskola Tomtebo strand 6 avd	Nytt	0	2 000	30 000	30 100	62 100
Förskolestruktur 16 avd	Ej påbörjad	0	0	28 400	0	28 400
Förskolor med kök, 12 avd per år	Ej påbörjad	0	0	0	37 100	37 100
Grisbackaskolan kök matsal 4 klassrum	Ej påbörjad	50 000	39 000	0	0	89 000
Hedlundaskolan F-6 utbyggnad till två paralleller	Ej påbörjad	30 000	30 000	7 000	0	67 000
Innertavle ersätt en byggnad för åk 4-5	Ej påbörjad	19 000	19 000	0	0	38 000
Mariehemsskolan F-6 utbyggnad till två paralleller	Påbörjad	11 000	0	0	0	11 000
Obbola skola F-9 utbyggnad till två paralleller	Påbörjad	0	0	43 000	55 000	98 000
Ram anpassningar förskola	Årligt ramanstag (reinvestering)	550	550	550	561	2 211
Ram anpassningar grundskola	Årligt ramanstag (reinvestering)	1 100	1 100	1 100	1 122	4 422

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Summa 2025-2028
Rödängsskolan nybyggnad en parallell F-6	Nytt	5 000	50 000	75 000	50 000	180 000
Sjöfruskolan utemiljö	Nytt	600	5 000	0	0	5 600
Stöcke skola nybyggnad två paralleller F-3	Nytt	0	1 000	20 000	40 776	61 776
Sävar skola ersätta paviljong	Ej påbörjad	10 000	0	0	0	10 000
Urmeå Kommun paviljong (UKP)	Nytt	3 500	3 000	0	0	6 500
Volym/ombyggnad grundskolor	Ej påbörjad	0	0	0	36 000	36 000
Volym/ombyggnation förskolor	Ej påbörjad	0	0	0	13 000	13 000
Volymbehov Norra	Ej påbörjad	0	0	34 000	0	34 000
Volymbehov Västra	Ej påbörjad	0	0	5 950	0	5 950
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden		37 100	87 100	41 100	21 000	186 300
Champinjonen vux elevökn	Påbörjad	30 000	0	0	0	30 000
Ram anpassningar Gym-Vux	Nytt	7 100	7 100	1 100	1 122	16 422
Vasaskolan gymn elevökn	Påbörjad	0	80 000	40 000	11 000	131 000
Volym/ombyggnation gymnasieskolor	Ej påbörjad	0	0	0	8 878	8 878
Individ- och familjenämnden		91 076	132 077	51 941	136 038	411 132
Daglig verksamhet	Ej påbörjad	0	0	0	48 600	48 600
Daglig verksamhet Magistervägen	Ej påbörjad	50 000	65 000	0	0	115 000
Gruppboende	Ej påbörjad	0	0	0	23 000	23 000
Gruppboende	Ej påbörjad	0	0	0	23 000	23 000
Gruppboende	Ej påbörjad	0	0	0	23 000	23 000
Gruppboende 2024, 3	Ej påbörjad	0	7 000	10 000	0	17 000
Gruppboende Gimoplan	Påbörjad	1 000	10 000	8 864	0	19 864
Gruppboende Komministern	Påbörjad	8 500	1 000	0	0	9 500
Gruppboende Sandlådan 1	Påbörjad	8 500	0	0	0	8 500
Gruppboenden Tomtebogård 2 plan	Ej påbörjad	0	31 000	3 000	0	34 000
Korttidsvistelse, ersätta Älgvägen	Ej påbörjad	0	0	12 000	0	12 000
Ram anp DV, anp LSS-boende mm	Årligt ramanslag (reinvestering)	23 077	18 077	18 077	18 438	77 668
Kulturnämnden		1 100	20 990	27 490	15 385	64 965
Bibliotek	Ej påbörjad	0	0	0	14 375	14 375
Kulturskola	Nytt	0	20 000	26 500	0	46 500
Ram anpassning/renovering bibliotek	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	990	990	1 010	4 090
Tekniska nämnden		190 700	138 200	141 500	148 064	618 464
Kök ramanslag	Årligt ramanslag (reinvestering)	8 800	8 800	11 000	11 220	39 820
Lokalanpassning ej spec.	Årligt ramanslag (reinvestering)	22 000	22 000	22 000	22 440	88 440
Lokaloptimeringar TN	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	1 100	2 200	2 244	6 644
Nya kök ÅO, gymn, grundskolor	Ej påbörjad	0	0	0	11 600	11 600
Reinvesteringar, pågående och generella	Årligt ramanslag (reinvestering)	77 000	77 000	77 000	78 540	309 540
Stadshuset Västra Stallarna	Påbörjad	27 500	0	0	0	27 500

Nämnd	Status/Kategori	Budget	Plan	Plan	Plan	Summa
		2025	2026	2027	2028	2025-2028
Stadshuset Östra Stallarna	Påbörjad	20 000	0	0	0	20 000
Åtgärdsprogram Bygg och anläggning Fastighetsinvesteringar klimat	Ej påbörjad	5 000	5 000	5 000	0	15 000
Åtgärdsprogram Energi Fastighetsinvesteringar (lönsamma)	Årligt ramanstag (reinvestering)	17 100	12 100	12 100	11 220	52 520
Åtgärdsprogram Transporter Laddinfrastruktur tjänstefordon	Påbörjad	5 500	5 500	5 500	5 800	22 300
Ökad civileredskap	Ej påbörjad	6 700	6 700	6 700	5 000	25 100
Äldrenämnden		13 800	56 900	119 700	125 110	315 510
Ram anpassning kommunala lokaler och boenden	Årligt ramanstag (reinvestering)	5 500	5 500	5 500	5 610	22 110
Sävar hemtjänstlokal/dagverksamhet	Ej påbörjad	1 600	9 700	19 600	10 000	40 900
Vård- och omsorgsboende 60 pl	Ej påbörjad	6 700	41 700	83 900	43 200	175 500
Vård- och omsorgsboende 90 pl Tomtebo strand	Ej påbörjad	0	0	10 700	66 300	77 000
Gator och vägar		198 585	172 299	228 726	271 835	871 444
Tekniska nämnden		198 585	172 299	228 726	271 835	871 444
Bro över Stationsentré	Ej påbörjad	0	0	23 264	23 264	46 528
Bölevägen	Påbörjad	7 286	0	0	0	7 286
Cykelparkering Umeå Ö och Umeå C	Nytt	0	6 000	0	0	6 000
Djupbäcken Klimatanpassning	Nytt	7 500	17 500	20 000	20 000	65 000
Dragongatan	Påbörjad	3 000	0	0	0	3 000
Fordon 7 år och utrustning	Årligt ramanstag (reinvestering)	7 700	7 700	7 700	7 854	30 954
GC-bro Sävarån	Ej påbörjad	0	0	6 000	6 000	12 000
Hissjövägen	Nytt	0	0	0	5 000	5 000
Järnvägspassage Holmsund	Ej påbörjad	2 000	3 000	20 000	30 000	55 000
Kollektivtrafiknod Trandansen	Nytt	0	0	0	15 000	15 000
Kommun- & stadsdelssatsningar	Årligt ramanstag (reinvestering)	2 200	2 200	2 200	2 244	8 844
Kungsgatan	Ej påbörjad	8 000	6 000	0	0	14 000
Kungsvägen etapp 1	Påbörjad	16 000	0	0	0	16 000
Nipvägen	Ej påbörjad	1 000	0	0	0	1 000
Norra Obbolavägen	Ej påbörjad	5 000	6 000	1 405	3 595	16 000
Renmarkstorget	Ej påbörjad	20 000	0	0	0	20 000
Snötipp	Nytt	0	0	0	9 000	9 000
Säkra anläggningarnas standard	Årligt ramanstag (reinvestering)	68 559	68 559	68 559	69 930	275 606
Tvärån Klimatanpassning	Nytt	7 500	17 500	20 000	20 000	65 000
Utredningar inför investeringar	Årligt ramanstag (reinvestering)	1 100	1 100	1 100	1 122	4 422
Viadukt Tomternavägen	Ej påbörjad	0	0	11 258	11 258	22 516
Väg 503	Påbörjad	10 000	10 000	19 500	19 500	59 000
Ålidhem stadsmiljö Gata	Nytt	0	0	1 000	3 000	4 000
Åtgärdsprogram Framkomlighetshöjande Kollektivtrafik	Nytt	3 750	3 750	3 750	3 750	15 000
Åtgärdsprogram Transporter Klimatanpassning	Årligt ramanstag (reinvestering)	12 100	12 100	12 100	11 220	47 520
Åtgärdsprogram Transporter Trafiksäkerhet och Hållbara färdstätt	Årligt ramanstag (reinvestering)	15 890	10 890	10 890	10 098	47 768

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Summa 2025-2028
IT		88 840	80 820	54 258	71 008	294 925
Tekniska nämnden		88 840	80 820	54 258	71 008	294 925
Bildskärman och tillbehör	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 824	2 824	2 498	10 346
Datorer Umeå Kommun	Årligt ramanslag (reinvestering)	36 834	37 258	21 181	28 463	123 735
IP-telefoni	Årligt ramanslag (reinvestering)	215	0	0	0	215
Ram It FG	Årligt ramanslag (reinvestering)	18 541	15 079	11 162	15 792	60 573
Ram It GY	Årligt ramanslag (reinvestering)	14 551	19 967	13 399	14 236	62 153
Ram It infrastruktur	Årligt ramanslag (reinvestering)	7 700	4 593	4 593	7 069	23 954
Skrivare som tjänst	Årligt ramanslag (reinvestering)	3 300	1 100	1 100	2 950	8 450
Övriga reinvesteringar	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 500	0	0	0	5 500
Parker		19 000	19 300	14 300	18 586	71 186
Tekniska nämnden		19 000	19 300	14 300	18 586	71 186
Gatusträd	Årligt ramanslag (reinvestering)	660	660	660	673	2 653
Lekparker	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 400	4 400	4 400	4 488	17 688
Olofsdals park	Nytt	0	0	0	4 000	4 000
Parker	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 400	4 400	4 400	4 488	17 688
Skog	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 200	2 200	2 244	8 844
Storsjöparken	Påbörjad	3 700	0	0	0	3 700
Strandprom Alla broar runt	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 200	2 200	2 244	8 844
Utredningar allmänt	Årligt ramanslag (reinvestering)	440	440	440	449	1 769
Ålidhem stadsmiljö Park	Nytt	1 000	5 000	0	0	6 000
Övriga		8 060	5 730	5 620	7 032	26 442
Tekniska nämnden		8 060	5 730	5 620	7 032	26 442
Fastighet Inredning/ utrustning	Årligt ramanslag (reinvestering)	440	440	330	337	1 547
Inventarier Nya kök AO, gymn, grundskolor	Ej påbörjad	0	0	0	1 300	1 300
Maskiner (elektronik/digitalisering) MS	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 000	1 000	1 000	1 020	4 020
Ram Ståd	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 000	3 790	3 790	3 866	16 446
Utrustning stallarna	Ej påbörjad	800	0	0	0	800
Volym och arbetssätt MS	Årligt ramanslag (reinvestering)	820	500	500	510	2 330
Kommunstyrelsen		61 078	66 267	71 656	24 951	223 952
IT		4 400	4 400	4 400	4 488	17 688
Kommunstyrelsen		4 400	4 400	4 400	4 488	17 688
Digitaliseringsreserv	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 400	4 400	4 400	4 488	17 688
Kraft		20 587	23 629	20 018	19 201	83 436
Kommunstyrelsen		20 587	23 629	20 018	19 201	83 436
Förnyelse Kraftverk	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 687	4 265	0	3 359	13 312
Investeringsprogram bygg	Årligt ramanslag (reinvestering)	0	0	0	53	53
Investeringsprogram damm	Årligt ramanslag (reinvestering)	10 663	14 502	13 364	9 861	48 391

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Summa 2025-2028
Vidmakthållande Kraftverk	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 422	1 422	1 422	2 121	6 386
Övriga invest. Stornorrfors	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 815	3 441	5 232	3 806	15 294
Övriga		36 091	38 238	47 238	1 262	122 828
Kommunstyrelsen		36 091	38 238	47 238	1 262	122 828
Elektrifiering bussdepå kollektivtrafik	Nytt	15 000	0	0	0	15 000
Investeringsreserv	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 091	1 238	1 238	1 262	4 828
Muddring av farleden	Ej påbörjad	0	32 000	46 000	0	78 000
Säkerhet och beredskap	Nytt	20 000	5 000	0	0	25 000
Äldrenämnden		37 145	24 437	22 437	43 626	127 645
Övriga		37 145	24 437	22 437	43 626	127 645
Äldrenämnden		37 145	24 437	22 437	43 626	127 645
Digitalisering, ny	Ej påbörjad	3 300	1 300	1 100	6 800	12 500
Inv/utrustning vård- och omsorgsboende 60 pl	Ej påbörjad	0	0	0	15 000	15 000
Inventarier/digitalisering extern förhyrning, ny	Ej påbörjad	15 550	3 737	3 737	3 800	26 824
Inventarier/Digitalisering/Hjälpmedel re	Årligt ramanslag (reinvestering)	18 295	19 400	17 600	18 026	73 321
Brand- och räddningsnämnden		29 550	47 582	550	14 344	92 026
Övriga		29 550	47 582	550	14 344	92 026
Brand- och räddningsnämnden		29 550	47 582	550	14 344	92 026
Anläggning av nya brandposter	Årligt ramanslag (reinvestering)	550	550	550	561	2 211
Ram	Årligt ramanslag (reinvestering)	11 000	6 532	0	13 783	31 315
Utr Holmsund brandstation	Nytt	8 000	6 500	0	0	14 500
Utrustning och inv brandstation norr	Ej påbörjad	10 000	34 000	0	0	44 000
För- och grundskolenämnden		21 425	22 080	15 220	27 588	86 313
Övriga		21 425	22 080	15 220	27 588	86 313
För- och grundskolenämnden		21 425	22 080	15 220	27 588	86 313
Förskolestruktur 16 avd inv (fd Förskolor i exploateringsområden inv)	Ej påbörjad	100	0	0	0	100
Inv Carlshöjd anpassningar	Ej påbörjad	400	0	0	0	400
Inv Fsk Aspgården 6 avd	Ej påbörjad	0	0	1 800	0	1 800
Inv Fsk Hörnefors 4 avd	Nytt	0	1 400	0	0	1 400
Inv Fsk Innertavle 4 avd	Ej påbörjad	0	0	0	1 200	1 200
Inv Fsk Kungsgården 8 avd	Påbörjad	2 080	0	0	0	2 080
Inv Fsk Lövä 4 avd	Påbörjad	0	1 060	0	0	1 060
Inv Fsk Mariedal 6 avd	Påbörjad	1 560	0	0	0	1 560
Inv Fsk Rödåsel, 2 avd	Påbörjad	0	600	0	0	600
Inv Fsk Storsjö 1 avd	Nytt	0	300	0	0	300
Inv Fsk Stöcke ny 6 avd	Nytt	0	0	0	2 100	2 100
Inv Fsk Tomtebo strand 6 avd	Nytt	0	0	0	2 100	2 100
Inv Grisbackaskolan kök matsal 4 klassrum	Nytt	0	1 400	0	0	1 400

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Summa 2025-2028
Inv Hedlunda nybyggnad F-6	Ej påbörjad	2 500	0	0	0	2 500
Inv Hedlundaskolan bef skola/matsal	Nytt	0	3 400	0	0	3 400
Inv Innertavle ersätt en byggnad för åk 4-5	Nytt	0	500	0	0	500
Inv Mariehemsskolan F-6	Påbörjad	1 035	0	0	0	1 035
Inv Obbola skola F-9 utbyggnad till två paralleller	Påbörjad	0	0	0	800	800
Inv Rödängsskolan nybyggnad en parallell F-6	Nytt	0	0	0	2 500	2 500
Inventarier Förskolor med kök, 12 avd per år	Ej påbörjad	0	0	0	100	100
Inventarier Renovering/ombyggnation förskolor	Ej påbörjad	0	0	0	3 000	3 000
Inventarier Volym/ombyggnation grundskolor	Ej påbörjad	0	0	0	2 100	2 100
IT-åtgärder	Årligt ramanstag (reinvestering)	2 750	2 420	2 420	2 468	10 058
Reinvesteringsmedel inventarier förskola	Årligt ramanstag (reinvestering)	4 400	4 400	4 400	4 488	17 688
Reinvesteringsmedel inventarier grundskola	Årligt ramanstag (reinvestering)	6 600	6 600	6 600	6 732	26 532
Fritidsnämnden		15 700	15 700	15 700	15 826	62 926
Övriga		15 700	15 700	15 700	15 826	62 926
Fritidsnämnden		15 700	15 700	15 700	15 826	62 926
Reinvesteringar enl utbytesplan	Årligt ramanstag (reinvestering)	9 400	9 400	9 400	9 400	37 600
Utbyte konstgräsplaner	Årligt ramanstag (reinvestering)	6 300	6 300	6 300	6 426	25 326
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden		11 000	10 000	21 000	14 900	56 900
Fastigheter		0	4 000	0	0	4 000
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden		0	4 000	0	0	4 000
Forsslunda stall och grishus	Påbörjad	0	4 000	0	0	4 000
Övriga		11 000	6 000	21 000	14 900	52 900
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden		11 000	6 000	21 000	14 900	52 900
Inv Champinjonen vux	Ej påbörjad	5 000	0	0	0	5 000
Inv Vasaskolan gymn elevökn	Ej påbörjad	0	0	15 000	2 000	17 000
Inventarier Volym/ombyggnation gymnasieskolor	Ej påbörjad	0	0	0	6 900	6 900
Reinvesteringsmedel	Årligt ramanstag (reinvestering)	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
Individ- och familjenämnden		9 710	9 144	8 726	9 901	37 481
Övriga		9 710	9 144	8 726	9 901	37 481
Individ- och familjenämnden		9 710	9 144	8 726	9 901	37 481
Inv Gruppboende Cirkelpassaren barn	Nytt	0	650	0	0	650
Inv Gruppboende Komministern	Nytt	0	420	0	0	420
Inv Gruppboende Obbola	Nytt	420	0	0	0	420
Inv Gruppboende Sandlådan 1	Nytt	420	0	0	0	420
Inv Gruppboende Tomtebogård 2 plan	Nytt	0	840	0	0	840
Inv Korttidsvistelse, ersätta Älgvägen	Ej påbörjad	0	418	0	0	418
Inventarier Gruppboenden 2 per år	Ej påbörjad	0	0	0	1 000	1 000
Investering inventarier ny	Årligt ramanstag (reinvestering)	4 000	2 746	4 656	4 749	16 152

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Summa 2025-2028
Investering inventarier re	Årligt ramanstag (reinvestering)	3 300	3 300	3 300	3 366	13 266
Investering teknik	Årligt ramanstag (reinvestering)	770	770	770	785	3 095
Socialtjänstens Hus, inventarier	Ej påbörjad	800	0	0	0	800
Kulturnämnden		4 873	4 850	4 850	8 347	22 920
Övriga		4 873	4 850	4 850	8 347	22 920
Kulturnämnden		4 873	4 850	4 850	8 347	22 920
Inventarier Bibliotek	Ej påbörjad	0	0	0	3 400	3 400
Konst	Årligt ramanstag (reinvestering)	2 200	2 200	2 200	2 244	8 844
Kultur reinvestering/ kostnadsbesparande	Årligt ramanstag (reinvestering)	2 673	2 650	2 650	2 703	10 676
Valnämnden		550	500	500	510	2 060
Övriga		550	500	500	510	2 060
Valnämnden		550	500	500	510	2 060
Utrustning	Årligt ramanstag (reinvestering)	550	500	500	510	2 060
Byggnadsnämnden		471	470	470	479	1 889
Övriga		471	470	470	479	1 889
Byggnadsnämnden		471	470	470	479	1 889
Utrustning	Årligt ramanstag (reinvestering)	471	470	470	479	1 889
Miljö- och hälsoskydds nämnden		283	282	282	287	1 133
Övriga		283	282	282	287	1 133
Miljö- och hälsoskydds nämnden		283	282	282	287	1 133
Inventarier	Årligt ramanstag (reinvestering)	283	282	282	287	1 133
Totalsumma		1 135 913	1 289 976	1 197 824	1 350 167	4 973 879

10-årigt investeringsunderlag 2025-2034

Investeringsbudget 2025 och plan 2026-2028

Nämnd	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Summa
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2025-2034
Brand- och räddningsnämnden	124 378	169 582	27 550	14 344	69 631	101 924	153 222	15 527	15 837	16 154	708 149
Fastigheter, ny	94 828	122 000	27 000	0	50 000	75 000	100 000	0	0	0	468 828
Övriga, ny	18 000	40 500	0	0	5 000	12 000	38 000	0	0	0	113 500
Övriga, reinv	11 550	7 082	550	14 344	14 631	14 924	15 222	15 527	15 837	16 154	125 821
Byggnadsnämnden	471	470	470	479	489	498	508	519	529	540	4 972
Övriga, reinv	471	470	470	479	489	498	508	519	529	540	4 972
Fritidsnämnden	15 700	15 700	15 700	16 050	81 372	16 699	17 033	86 373	17 811	18 167	300 605
Fastigheter, ny	0	0	0	0	63 900	0	0	67 900	0	0	131 800
Fastigheter, reinv	0	0	0	224	229	233	238	243	338	345	1 850
Övriga, ny	0	0	0	0	1 100	0	0	1 100	0	0	2 200
Övriga, reinv	15 700	15 700	15 700	15 826	16 143	16 466	16 795	17 131	17 473	17 823	164 755
För- och grundskolenämnden	222 464	275 330	340 020	402 713	529 412	398 274	402 614	451 842	385 868	427 221	3 835 759
Fastigheter, ny, f-9	135 600	144 000	184 950	181 776	270 800	183 280	218 530	255 160	194 480	231 920	2 000 496
Fastigheter, ny, fsk	61 589	104 300	134 900	188 300	210 800	174 500	145 600	148 500	151 400	154 500	1 474 389
Fastigheter, reinv, f-9	1 100	1 100	1 100	1 122	1 144	1 167	1 191	1 214	1 239	1 264	11 641
Fastigheter, reinv, fsk	2 750	3 850	3 850	3 927	4 006	4 086	4 167	4 251	4 336	4 422	39 644
Övriga, ny, f-9	3 935	5 300	0	5 400	16 000	7 700	7 800	17 000	8 100	8 300	79 535
Övriga, ny, fsk	3 740	3 360	1 800	8 500	12 700	13 300	10 800	10 900	11 200	11 400	87 700
Övriga, reinv, f-9	9 350	9 020	9 020	9 200	9 384	9 572	9 764	9 959	10 158	10 361	95 788
Övriga, reinv, fsk	4 400	4 400	4 400	4 488	4 578	4 669	4 763	4 858	4 955	5 054	46 565
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	48 100	97 100	62 100	35 900	158 920	345 442	440 467	41 394	42 125	43 057	1 314 605
Fastigheter, ny	37 100	91 100	41 100	21 000	145 800	306 300	426 800	27 400	27 900	28 500	1 153 000
Övriga, ny	5 000	0	15 000	8 900	7 000	32 900	7 300	7 500	7 600	7 800	99 000
Övriga, reinv	6 000	6 000	6 000	6 000	6 120	6 242	6 367	6 494	6 625	6 757	62 605
Individ- och familjenämnden	100 786	141 221	60 667	145 939	154 036	79 743	81 312	135 492	141 934	86 388	1 127 519
Fastigheter, ny	68 000	114 000	33 864	117 600	121 750	50 200	51 200	104 800	107 050	54 400	822 864
Fastigheter, reinv	23 077	18 077	18 077	18 438	18 807	19 183	19 567	19 958	20 357	20 764	196 304
Övriga, ny	1 640	2 328	0	1 000	4 400	1 100	1 100	1 100	4 700	1 200	18 568
Övriga, reinv	8 070	6 816	8 726	8 901	9 079	9 260	9 446	9 634	9 827	10 024	89 783
Kommunstyrelsen	61 078	66 267	71 656	24 951	25 450	25 959	26 479	27 008	27 548	28 099	384 496
IT, reinv	4 400	4 400	4 400	4 488	4 578	4 669	4 763	4 858	4 955	5 054	46 565
Kraft, reinv	20 587	23 629	20 018	19 201	19 585	19 977	20 376	20 784	21 200	21 624	206 981

Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034	Summa 2025-2034
Övriga, ny	35 000	37 000	46 000	0	0	0	0	0	0	0	118 000
Övriga, reinv	1 091	1 238	1 238	1 262	1 287	1 313	1 340	1 366	1 394	1 421	12 950
Kulturnämnden	5 973	25 840	32 340	23 732	35 401	6 197	25 176	22 008	6 577	26 796	210 039
Fastigheter, ny	0	20 000	26 500	14 375	14 663	0	15 255	15 560	0	16 189	122 541
Fastigheter, reinv	1 100	990	990	1 010	1 030	1 051	1 072	1 093	1 115	1 137	10 587
Övriga, ny	0	0	0	3 400	14 663	0	3 600	0	0	3 900	25 562
Övriga, reinv	4 873	4 850	4 850	4 947	5 046	5 147	5 250	5 355	5 462	5 571	51 349
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	283	282	282	287	293	299	305	311	317	323	2 981
Övriga, reinv	283	282	282	287	293	299	305	311	317	323	2 981
Tekniska nämnden	505 185	416 348	444 403	516 525	417 831	430 258	425 095	447 497	452 067	460 308	4 515 516
Fastigheter, ny	64 700	17 200	17 200	22 400	5 900	12 100	0	12 600	0	13 100	165 200
Fastigheter, reinv	126 000	121 000	124 300	125 664	128 177	130 741	133 356	136 023	138 743	141 518	1 305 522
Gator och vägar, ny	91 036	69 750	126 177	169 367	81 579	80 077	81 579	83 111	94 673	81 266	958 615
Gator och vägar, reinv	107 549	102 549	102 549	102 468	104 517	106 607	108 740	110 914	113 133	115 395	1 074 420
IT, reinv	88 840	80 820	54 258	71 008	72 428	73 876	75 354	76 861	78 398	79 966	751 809
Parker, ny	4 700	5 000	0	4 000	4 505	4 416	4 505	4 595	4 687	4 780	41 187
Parker, reinv	14 300	14 300	14 300	14 586	14 878	15 175	15 479	15 788	16 104	16 426	151 336
Övriga, ny	800	0	0	1 300	0	1 300	0	1 400	0	1 400	6 200
Övriga, reinv	7 260	5 730	5 620	5 732	5 847	5 964	6 083	6 205	6 329	6 456	61 226
Valnämnden	550	500	500	510	520	531	541	552	563	574	5 341
Övriga, reinv	550	500	500	510	520	531	541	552	563	574	5 341
Äldrenämnden	50 945	81 337	142 137	168 736	276 144	264 324	50 586	97 739	186 997	52 992	1 371 938
Fastigheter, ny	8 300	51 400	114 200	119 500	221 400	203 561	23 593	70 207	140 413	24 348	976 921
Fastigheter, reinv	5 500	5 500	5 500	5 610	5 722	5 837	5 953	6 072	6 194	6 318	58 206
Övriga, ny	18 850	5 037	4 837	25 600	30 167	35 782	1 798	1 614	20 330	1 647	145 662
Övriga, reinv	18 295	19 400	17 600	18 026	18 855	19 145	19 241	19 846	20 060	20 680	191 148
Totalsumma	1 135 913	1 289 976	1 197 824	1 350 167	1 749 499	1 670 150	1 623 338	1 326 262	1 278 173	1 160 621	13 781 921

Specifikation exploateringsbudget 2025 samt plan 2026-2028

Investeringsbudget exploatering verksamhetsmark

Belopp i tkr.

Objekt	2025	2026	2027	2028	Totalt
Västerslätt/Rödäng	4 000	0	0	0	4 000
Nordic Logistic Park	4 000	0	0	0	4 000
I20	3 100	6 000	13 000	34 000	56 100
Sandbäcken 1	100	0	0	0	100
Sandbäcken 2	3 000	6 000	13 000	30 000	52 000
Sandbäcken 3	0	0	0	4 000	4 000
Ersboda/Ersmark	2 000	0	4 000	15 000	21 000
Ersboda Östra 2	2 000	0	0	0	2 000
Ersboda Östra 3	0	0	4 000	15 000	19 000
Röbäck	0	0	1 000	1 000	2 000
Röbäck, Umåker	0	0	1 000	1 000	2 000
Teg	200	0	0	0	200
Alvik	200	0	0	0	200
Ön	0	1 300	2 000	39 000	42 300
Ön Södra	0	1 300	2 000	39 000	42 300
Klockarbäcken	98 250	121 250	114 800	10 000	344 300
Klockarbäcken 2 (Västra)	62 500	62 500	50 000	0	175 000
Klockarbäcken ind.omr 3 (Brännlandsberget)	30 000	41 000	46 000	10 000	127 000
Klockarbäcken Kulla	4 000	16 000	15 300	0	35 300
Klockarbäcken nya skjutbanan	1 750	1 750	3 500	0	7 000
Sävar	0	0	6 500	10 000	16 500
Sävar resecentrum	0	0	0	1 000	1 000
Sävar entré syd	0	0	0	500	500
Sävar, regionen och kommunen	0	0	6 500	8 500	15 000
Umeå östra landsbygd	0	0	66 500	72 400	138 900
Gemensamma kostn Dåva	0	0	66 500	72 400	138 900
Holmsund/Obbola	2 000	18 000	7 500	3 000	30 500
Lövö etapp 1 (Lövö ind.omr)	0	16 000	5 500	3 000	24 500
Obbola verksamhetsområde (profästet)	2 000	2 000	2 000	0	6 000
Projektledning	4 750	4 900	4 950	5 100	19 700
Summa utgifter	114 300	151 450	220 250	189 500	675 500

Investeringsbudget exploatering bostadsmark

Belopp i tkr.

Objekt	2025	2026	2027	2028	Totalt
Backen	500	4 300	3 800	4 500	13 100
Backen Stenmorgärdet	500	4 300	3 800	0	8 600
Västerhiske	0	0	0	4 500	4 500
Ersboda/Ersmark	200	4 500	12 500	22 500	39 700
Ersboda 2:1 Pinnen Struten	0	0	0	1 000	1 000
Ersmark	200	4 500	12 500	21 500	38 700
Centrala stan	2 900	50	550	25 450	28 950
Brinken (Lundäkern)	0	0	500	0	500
Dragonfältet	900	0	0	400	1 300
Gamla godsbangården	0	0	0	25 000	25 000
Öbacka Strand	2 000	50	50	50	2 150
Haga/Sandbacka	6 500	17 000	11 000	0	34 500
Guldskrinet	6 500	17 000	11 000	0	34 500

Mariehem	0	5 500	4 500	0	10 000
Mariehems C	0	5 500	4 500	0	10 000
Universitetområdet	17 000	13 500	27 000	22 000	79 500
Hamrinsberget	0	5 000	20 000	20 000	45 000
Olofsdal	16 500	8 000	7 000	2 000	33 500
Stadsliden 6:3	500	500	0	0	1 000
Röbäck	0	0	500	1 000	1 500
Röbäcksliden	0	0	500	1 000	1 500
Teg	26 550	6 500	3 100	13 800	49 950
Innanför ringen	14 500	5 000	1 000	13 500	34 000
Slakteriet/ Aspgården	250	1 000	1 000	0	2 250
Smörjaren	8 500	0	1 000	200	9 700
Teg Glosboken	3 300	500	100	100	4 000
Ön	10 000	11 000	100 000	122 000	243 000
Vägar Norra Ön	0	0	0	17 000	17 000
Ön	10 000	11 000	100 000	105 000	226 000
Ålidhemsområdet	0	1 200	0	0	1 200
Ålidhem Docenten	0	1 200	0	0	1 200
Tomtebo	35 000	70 500	62 500	26 000	194 000
Tavleliden södra	0	1 500	0	0	1 500
Tomtebo Strand	34 000	68 000	61 000	25 000	188 000
Tomtebogård	1 000	1 000	1 500	1 000	4 500
Sävar	4 000	0	0	0	4 000
Bullmark Bagarstugevägen	4 000	0	0	0	4 000
Umeå östra landsbygd	0	500	4 500	1 500	6 500
Innertavle	0	500	4 500	1 500	6 500
Holmsund/Obbola	21 100	0	1 000	1 000	23 100
Holmsund 2:42 LSS	1 000	0	0	0	1 000
Holmsund Tallkronan	100	0	0	0	100
Obbola 19:1	20 000	0	1 000	1 000	22 000
Umeå södra landsbygd	1 800	1 500	0	0	3 300
Skravelsjö	1 800	1 500	0	0	3 300
Hörnefors	500	9 250	2 000	10 000	21 750
Hörnefors	0	7 250	0	0	7 250
Hörnefors, Gråbolandet	0	0	2 000	10 000	12 000
Hörneå 8:811	500	2 000	0	0	2 500
Projektledning	4 750	4 900	4 950	5 100	19 700
Summa utgifter	130 800	150 200	237 900	254 850	773 750

Investeringsbudget exploatering markförvärv

Belopp i kronor.

Objekt	2025	2026	2027	2028	Totalt
Ospecificerade objekt	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000

Belopp i tkr	2025	2026	2027	2028	Totalt
Summa investeringsutgifter	265 100	321 650	478 150	464 350	1 529 250

Förslag till budget för kommunrevisionen 2025

Kommunfullmäktige föreslås besluta

Att fastställa Kommunrevisionens budget för 2025

Bakgrund

Kommunrevisionen är kommunfullmäktiges organ för granskning av den kommunala verksamheten oavsett verksamhetsform. Det är kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer i Umeå kommun.

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning har kommunfullmäktiges presidium bland annat i uppgift att bereda kommunrevisionens budget inför fastställande av kommunfullmäktige

Förslag till kommunrevisionens budget för 2025 är beräknat i enlighet med de regler kommunfullmäktige fastställde 21 juni 2021 (§138)

Budgetpost	Budget 2022 (tkr)	Budget 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Förändr 2024- 25 (tkr)	Förslag Budget 2025 (tkr)
Arvoden	869	919	949	36	985
Övriga verksamhetskostnader förtroendevalda	25	25	25	0	25
Övriga verksamhetskostnader sakkunniga	2890	2919	2948	25	2973
S:a	3784	3863	3922	61	3983

Relaterade dokument

Arbetsordning för kommunfullmäktige (KF, rev 2022-09-26, § 164)

Arvoderegler för förtroendevalda (KF rev 2022-11-28, § 200)

Reglemente för Umeå kommuns revisorer (KF 2019-04-29 §95)

Förslag till budget för lekmannarevisionen 2025

Kommunfullmäktige föreslås besluta

Att fastställa budget för lekmannarevisionen 2025

Bakgrund

Kommunrevisionen är kommunfullmäktiges organ för granskning av den kommunala verksamheten oavsett verksamhetsform. Det är kommunfullmäktige som utser lekmannarevisorer i Umeå kommuns hel- eller majoritetsägda bolag. Lekmannarevisorerna väljs bland de förtroendevalda i Kommunrevisionen.

Omfattning av lekmannarevisionen fastställs av kommunfullmäktige och finansieras via UKF med årlig uppräknings fastställd av kommunfullmäktige. I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning har kommunfullmäktiges presidium bland annat i uppgift att bereda revisorernas budget.

Förslag till lekmannarevisionens budget för 2025 är beräknat i enlighet med de regler kommunfullmäktige fastställde 21 juni 2021 (§138)

Förslag till rambudget för lekmannarevision 2025 (kr)

Budgetpost	Ansvar för budgetpost	Budgetram 2023 (kr)	Budgetram 2024 (kr)	Förslag budgetram 2025 (kr)	Kommentar
Arvoden för förtroendevalda lekmannarevisorer	UKF AB eller respektive bolag	145 640*	150 052	Uppräkning i enlighet med fastställt arvodesreglemente	Uppräkning i enlighet med fastställt arvodesreglemente
Övriga verksamhetskostnader - förtroendevalda	Ingår i kommunrevisionens budget	0	0	0	Ingår i kommunrevisionens budget
Ram för ersättning till sakkunniga	UKF AB	593 145	599 077	605 067	Årlig uppräknings med 1% (enligt KFs regelverk)

*From antagande av arvodesreglemente för mandatperiod 2023-2026 ingår även arvode för lekmannarevision i Umeå hamn AB i budgetram

Relaterade dokument

Arbetsordning för kommunfullmäktige (KF, rev 2022-09-26, § 164)

Riktlinjer för ägarstyrning (KF 2021-03-29)

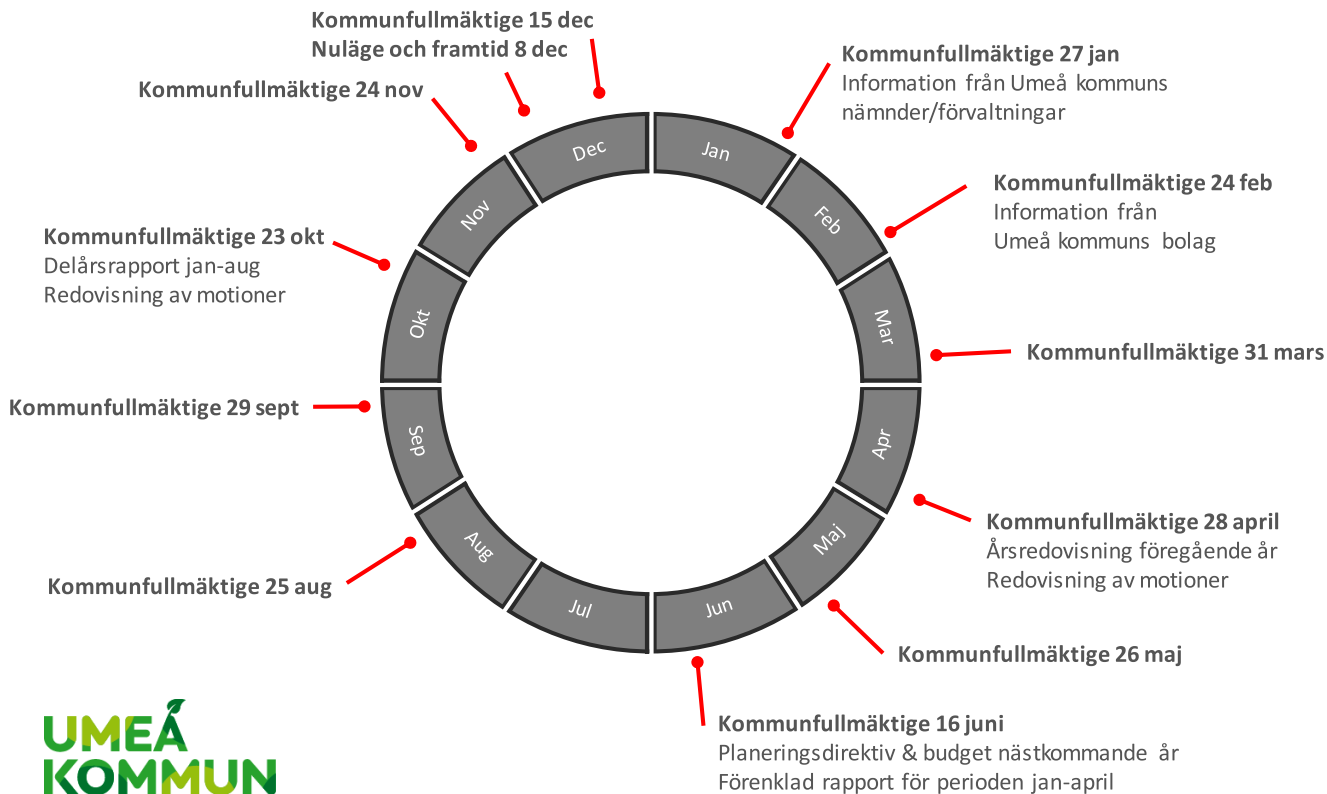
Arvodesregler för förtroendevalda (KF rev 2022-11-28, § 200)

Reglemente för Umeå kommuns revisorer (KF 2019-04-29 §95)

Bilaga

Årshjul 2025 - Umeå kommunfullmäktige

Observera att nedanstående planering gäller under förutsättning att föreslagna sammanträdestider fastställs och att ordinarie planerings- och uppföljningsprocess följs. Observera även att det kan tillkomma ytterligare aktiviteter

Bilaga 7

2024-05-16

Sammanträdestider för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott 2025

KF	Kommunfullmäktige
KS	Kommunstyrelsen
KSNAU	Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott
KSPLU	Kommunstyrelsens planeringsutskott
KSHU	Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott

	KSNAU	KSPLU	KSHU	KS	KF
	Kl. 13.15	Kl. 9.00	Kl. 13.15	Kl. 15.00	Kl. 9.00
Januari	7, 21	7, 21	28	14	27
Februari	4, 18	4, 18		11	24
Mars	11, 25	11, 25		18	31
April	8, 15*, 22	8, 22	1	15	28
Maj	6, 20, 27	6, 27	20 ***	13	26
Juni	3*, 10	10	17	3	16
Juli					
Augusti	5, 19	5, 19	26	12	25
September	9, 23	9, 23	30	16	29
Oktober	7, 20**, 21	7, 21		14, 20**	27
November	4, 25	4, 25	18	11	24
December	9	9	16	2	15

*KSNAU kl. 14.30

** KSNAU måndag kl. 14.30 och KS måndag kl. 15.00

*** KSHU kl. 9.00

Nuläge och framtid 8 december 2025

Viktiga datum för Umeå kommuns nämnder 2025

Observera att detaljerad information om nedanstående aktiviteter lämnas i separata anvisningar.

Datum	Aktivitet
27-jan	Verksamhetsdagen i KF Förvaltningar lämnar information till KF om möjligheter/utmaningar 3–5 år.
05-feb	Underlag till Årsredovisning Förvaltningens förslag till KS-rapport från xxx-nämnden för perioden jan-dec 2024 ska vara färdigt och inskickat till SLK Ekonomi.
24-feb	Underlag till Årsredovisning XXX-nämndens fastställda rapport till KS/KF för perioden jan-dec 2024 (direktjusterad vid sammanträde om så behövs) ska vara inskickad till KS diarium och SLK Ekonomi.
24-feb	Uppföljning Intern kontroll fg år Nämndens beslut om att Intern kontrollen under föregående år varit ändamålsenlig och tillräcklig samt nämnden godkännande av uppföljning av internkontrollplan för föregående ska vara inskickad till KS diarium.
21-mar	Planering och budget nästkommande år Sista datum för nämnd att lämna yttrande på SLK:s förslag till planeringsdirektiv samt inkomma med förslag till revidering av taxor och avgifter. Sista datum för Personalnämnden att lämna yttrande över löneutveckling och personalpolitiska mål
31 mar	Planering och budget nästkommande år
-8 apr	Planeringsdialog - nämnder presenterar sina yttranden för KS:nau
13-maj	Förenklad rapport jan-apr Förvaltningens förslag till förenklad KS/KF-rapport fr nämnden för perioden jan-april färdigt och inskickat till SLK ekonomi.
26-maj	Förenklad rapport jan-apr Nämndens fastställda rapport till KS/KF för perioden jan-april (direktjusterad vid sammanträde om så behövs) ska vara inskickad till KS diarium och SLK ekonomi.
26-maj	Uppföljning Intern Kontroll jan-apr Nämndens uppföljning av internkontrollplan för perioden jan-april inskickad till KS diarium.
15-sep	Delårsrapport jan-aug Förvaltningens förslag till KS/KF-rapport fr nämnden för perioden januari-augusti färdigt och inskickat till SLK ekonomi.
26-sept	TN:s detaljbudget Sista datum för TN att lämna fastställd detaljbudget till KS, FoGn och GyVn.
26-sep	Delårsrapport jan-aug Nämndens fastställda rapport till KS/KF för perioden jan-aug (direktjusterad vid sammanträde om så behövs) ska vara inskickad till KS diarium och SLK Ekonomi.
26-sep	Uppföljning Intern kontroll jan-aug Nämndens uppföljning av internkontrollplan för perioden jan-aug innevarande år inskickad till KS diarium
14-nov	Investeringsplanering och budget nästkommande år TN lämnar fastställt förslag till investeringsbudget och plan samt 10-årig investeringsunderlag till KS diarium
26-nov	Verksamhetsplan och budget för 2026 Sista datum för nämnder att lämna nämndens fastställda Verksamhetsplan (inkl. detaljbudget). Plan för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare samt Riskanalys och Internkontrollplan för nästkommande verksamhetsår till KS diarium.
8 dec	Nuläge & framtid Presentation av planeringsförutsättningar och förslag till planeringsdirektiv för 2027.

Viktiga datum för Umeå kommuns bolag 2025

Observera att detaljerad information om nedanstående aktiviteter lämnas i separata anvisningar.

Datum	Aktivitet
13-feb	Underlag till Årsredovisning Bolag lämnar underlag till SLK ekonomi - rapportpaket Cognos/mail
24-feb	Underlag till Årsredovisning Bolagets förslag till KS/KF-rapport från xxx-bolaget för perioden jan-dec 2024 färdigt och inskickat till SLK ekonomi.
24-feb	Bolagsdagen i KF
14-mar	Underlag till Årsredovisning XXX-bolagets fastställda rapport till KS/KF för perioden jan-dec 2024 (direktjusterad vid sammanträde om så behövs) ska vara inskickad till KS diarium och SLK ekonomi.
21-mar	Planering nästkommande år Sista datum för UKF/bolag att lämna yttrande på SLK:s förslag till planeringsförutsättningar samt inkomma med förslag till revidering av eventuella taxor och avgifter.
31 mar -8 apr	Planering nästkommande år Planeringsdialog – UKF och berörda bolag presenterar sina yttranden för KSnu
13 maj	Förenklad rapport jan-apr Bolag lämnar underlag till SLK ekonomi - rapportpaket Cognos/mail.
13 maj	Förenklad rapport jan-apr Bolagets förslag till KS/KF-rapport från xxx-bolaget för perioden jan-april färdigt och inskickat till SLK ekonomi.
15-maj	Underlag för KS uppsiktspflicht Sista dag för UKF att överlämna underlag till KS för uppsiktspflichtens verkställande
27-maj	Förenklad rapport jan-apr UKF:s rapport (verksamhetsberättelse/underlag) till KS/KF för perioden jan-april ska vara inskickad till KS diarium och SLK ekonomi.
15-sep	Delårsrapport jan-aug Bolag lämnar underlag till SLK ekonomi - rapportpaket Cognos/mail.
15-sep	Delårsrapport jan-aug Bolagets förslag till KS/KF-rapport från xxx-bolaget för perioden jan-aug 2024 färdigt och inskickat till SLK ekonomi.
29-sep	Delårsrapport jan-aug Styrelsen för Umeå folkets hus skickar fastställd rapport till KS diarium och SLK ekonomi.
29-sep	Delårsrapport jan-aug Av respektive bolagsstyrelse fastställd rapport till KS/KF (direktjusterad vid sammanträde om så behövs) skickas till UKF för överlämning till KS diarium och SLK ekonomi.
8 dec	Nuläge & framtid Presentation av planeringsförutsättningar och förslag till planeringsdirektiv för 2027.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-06-17

§ 89

Diarienum: KS-2023/00651

Planeringsdirektiv och budget 2025 samt plan 2026-2028

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa skattesatsen år 2025 till 22,80

att fastställa Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025 och plan 2026–2028, rev. 2024-06-04 inklusive:

- inriktningsmål, program och tilläggsuppdrag till kommunens nämnder och bolag
- uppdrag, regler och styrning för god ekonomisk hushållning
- nettokostnadsbudget 2025 och plan 2026–2028 för respektive styrelse eller nämnd
- investeringsbudget för 2025 samt investeringsplan för 2026–2028 enligt bilaga 1
- mark- och exploateringsplan 2025–2028 enligt bilaga 3.

att godkänna att kommunstyrelsen får göra tekniska förändringar av budgetramar under förutsättning att nämnderna är överens och att förändringarna är kostnadsmässigt neutrala i kommunens budget

att kommunstyrelsen inom fastställd investeringsbudget och plan får göra tidsmässiga förskjutningar av investeringar för att anpassa till förändrade förutsättningar

att fastställa kommunrevisionens budget för 2025 - bilaga 4

att fastställa budget för lekmanrevisionen 2025 - bilaga 5

att fastställa kommunfullmäktiges årshjul - bilaga 6

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-06-17

att fastställa kommunfullmäktiges sammanträdesdatum för 2025 enligt bilaga 7

att fastställa viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2025 enligt bilaga 8.

att revidera tekniska nämndens reglemente i enlighet med förslag i ärendebeskrivning.

Kommunstyrelsen beslutar 2024-06-04

att fastställa kommunstyrelsens sammanträdestider under förutsättning att kommunfullmäktige fastställer kommunfullmäktiges sammanträdesdatum för 2025, enligt bilaga 7.

Reservation

Davis Kaza (AP), Veronica Kerr (KD), Anders Ågren (M), Lars Forsgren (SD) och Hanna Lundin Jernberg (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna budgetförslag.

Ärendebeskrivning

Ärendegång

Vid näringslivs- och arbetsutskottets sammanträde 21 maj 2024 lägger Socialdemokraterna fram det med Miljöpartiet gemensamma budgetförslaget.

Planeringsdirektiv från Socialdemokraterna och Miljöpartiet innehåller en mindre justering av tekniska nämndens grunduppdrag, där tekniska nämnden får ett uttalat ansvar för att svara för *klimatomställningsarbetet inom nämndens ansvarsområden*, och som en konsekvens av det behöver reglementet revideras.

Näringslivs- och arbetsutskottet 28 maj 2024 *alternativt* 4 juni 2024 lägger övriga partier i utskottet sina budgetförslag.

Kommunstyrelsen 4 juni 2024 lägger övriga partier i kommunstyrelsen sina budgetförslag. Samtliga partier i kommunfullmäktige har möjlighet

att skriftligt anmäla in sitt budgetförslag till kommunstyrelsens möte 4 juni.

Kommunfullmäktige 17 juni 2024 (debatt och beslut)

Ärendet kompletteras efter kommunstyrelsens sammanträde 4 juni 2024 med kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut och handlingar:

att fastställa kommunrevisionens budget för 2025 - bilaga 4

att fastställa budget för lekmanrevisionen 2025 - bilaga 5

att fastställa kommunfullmäktiges årshjul - bilaga 6

Beslutsunderlag

- Socialdemokraternas och Miljöpartiets planeringsdirektiv och budget för 2025 och plan 2026–2028, rev. 2024-06-04.
- Bilaga 1 - Investeringsbudget 2025 samt plan 2026–2028
- Bilaga 2 - 10-årigt investeringsunderlag 2025–2034
- Bilaga 3 - Mark- och exploateringsbudget 2025 och plan 2026–2028
- Bilaga 4 - Kommunrevisionens budget för 2025 (Bereds av KF-presidium)
- Bilaga 5 - Budget för lekmanrevisionen 2025 (Bereds av KF-presidium)
- Bilaga 6 - Kommunfullmäktiges årshjul 2025 (Bereds av KF-presidium)
- Bilaga 7 - Kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och dess utskotts sammanträdestider för 2025.
- Bilaga 8 - Viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2025.
- Vänsterpartiets budgetförslag 2025.
- Moderaternas budgetförslag 2025.
- Centerpartiets budgetförslag 2025.
- Sverigedemokraternas budgetförslag 2025.
- Kristdemokraternas budgetförslag 2025.
- Liberalernas budgetförslag 2025.
- Arbetarpartiets budgetförslag 2025.
- Debattregler.

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson

Dan Gideonsson

Urban Blomdahl

Anette Sjödin
Sara Nordström

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2024-05-21

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar att Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025 och plan 2026–2028 enligt nedan att-satser och bilagor är inlämnat för fortsatt ärendegång enligt beskrivning.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2024-05-28

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar att Vänsterpartiets budgetförslag 2025 enligt bilaga är inlämnat för fortsatt ärendegång enligt beskrivning.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2024-06-04

Yrkanden

Janet Ågren (S) – Bifall till Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025 och plan 2026–2028 med uppdaterade texten indikatorer och tillhörande tabell på sidan 51.

Uppföljningsinnehåll

Indikatorerna i programmet föreslås ändras enligt nedanstående tabell för att tydliggöra nivåer och källor samt ännu mer fokusera på den största klimatutmaningen transporter. De föreslagna indikatorerna ger en övergripande bild av utvecklingen av Umeås klimatomställning.

Indikator	Status	Mål 2025	Långsiktigt mål (2030/2040)	Källa
Förändring av territoriella utsläpp av CO ₂ e jmf basår 1990, %	- 34 % (2021)	-	- 85 % (2040)	SMHI Nationella emissionsdatabasen
Utsläpp av växthusgaser, kommunorganisatoriskt scope 1 och 2, kton CO ₂ e	94 kton (2022)	14 kton*	Minska	Klimatberäkning för kommunkoncernen
Andel hållbart resande (buss, cykel, gång) i Umeå tätort, %	50 % (2022)	65 %	Öka	Kommunövergripande resvaneundersökningar
Energivändning av flytande icke förnybara bränslen, MWh per invånare	7,92 MWh per invånare (2021)	-	Fossilfria drivmedel (2030)	SCB Kommunal och regional energistatistik

* motsvarar 85 % mindre utsläpp än år 2019

Anders Ågren (M) – Bifall till Moderaternas budgetförslag 2025.

Mattias Larsson (C) – Bifall till Centerpartiets budgetförslag 2025.

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer Socialdemokraternas och Miljöpartiets uppdaterade förslag *mot* Moderaternas förslag *mot* Vänsterpartiets förslag *mot* Centerpartiets förslag och finner att näringslivs- och arbetsutskottet beslutar att bifalla Socialdemokraternas och Miljöpartiets uppdaterade förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025 och plan 2026–2028, rev. 2024-06-04.

Anders Ågren (M) – Bifall till Moderaternas budgetförslag 2025

Bore Sköld (V) – Bifall till Vänsterpartiets budgetförslag 2025

Mattias Larsson (C) – Bifall till Centerpartiets budgetförslag 2025

Lars Forsgren (SD) – Bifall till Sverigedemokraternas budgetförslag 2025

Veronica Kerr (KD) – Bifall till Kristdemokraternas budgetförslag 2025

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025 och plan 2026–2028, rev. 2024-06-04 *mot* Moderaternas förslag *mot* Vänsterpartiets förslag *mot* Centerpartiets förslag *mot* Sverigedemokraternas förslag *mot* Kristdemokraternas förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag.

Reservation

Anders Ågren (M), Bore Sköld (V), Lars Forsgren (SD) och Veronica Kerr (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna budgetförslag.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Ordförande Marie-Louise Rönmark klargör före debatten att respektive yrkande om att biträda ett annat partis uppdrag gör att uppdraget kommer att läggas till sitt eget partis budgetförslag och visar det sig sedan att någon ledamot väljer att stötta ett uppdrag som inte dess parti står bakom, då kommer det ställas under proposition som den personens egna förslag.

Följande yttrar sig: Hans Lindberg, Anders Ågren, Bore Sköld, Mattias Larsson, Lars Forsgren, Nils Seye Larsen, Hanna Lundin Jernberg, Davis Kaza, Veronica Kerr, Patrik Brännberg, Anders Norqvist, Leif Lundgren, Elin Nejne, Janet Ågren, Anders Sellström, Åsa Bäckström, Lars Nilsson, Carin Nilsson, Lennart Arvidsson, Ulrik Berg, Peter Vigren, Stefan Nordström, Arvid Lundberg, Lars Brännström, Joline Göttfert, Mariam Salem, Lotta Holmberg, Helena Smith, Lena Andersson, Andreas Lundgren, Fredrik Rönn, Christina Bernhardsson, Ellen Ström, Madelene Nord, Lena Karlsson Engman, Tobias Holmbom, Jan-Olov Carlsson, Emma Vigren, Mikael Thyni och Ari Leinonen.

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Nils Seye Larsen (MP), Elin Nejne (S), Janet Ågren (S), Carin Nilsson (S), Peter Vigren (S), Arvid Lundberg (MP), Lars Brännström (MP), Mariam Salem (MP), Helena Smith (S), Andreas Lundgren (S), Christina Bernhardsson (S), Lena Karlsson Engman (S), Emma Vigren (S) och Ari Leinonen (S) – Bifall till kommunstyrelsens förslag (Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025 och plan 2026–2028 med skattesats 22,80)

Anders Ågren (M), Leif Lundgren (M), Ulrik Berg (M), Stefan Nordström (M), Joline Göttfert (M), Lotta Holmberg (M), Lena Andersson (M), Madelene Nord (M) och Mikael Thyni (M) – Moderaternas budgetförslag inklusive Alliansens gemensamma uppdrag samt skattesats 22,45.

Bore Sköld (V), Åsa Bäckström (V), Lennart Arvidsson (V), Ellen Ström (V) och Tobias Holmbom (V) – Bifall till Vänsterpartiets budgetförslag med skattesats 22,80.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-06-17

Mattias Larsson (C) och **Fredrik Rönn (C)** – Bifall till Centerpartiets budgetförslag inklusive Alliansens gemensamma uppdrag samt skattesats 22,80.

Lars Forsgren (SD) och **Lars Nilsson (SD)** – Bifall till Sverigedemokraternas budgetförslag med skattesats 22,80.

Hanna Lundin Jernberg (L) och **Anders Norqvist (L)** – Bifall till Liberalernas budgetförslag inklusive Alliansens gemensamma uppdrag samt skattesats 22,80.

Davis Kaza (AP) och **Patrik Brännberg (AP)** – Bifall till Arbetarpartiets budgetförslag med skattesats 22,80.

Veronica Kerr (KD) och **Anders Sellström (KD)** – Bifall till Kristdemokraternas budgetförslag inklusive Alliansens gemensamma uppdrag samt skattesats 22,60.

Propositionsordning som godkänns

Skattesats 22,80 *mot* skattesats 22,45 *mot* skattesats 22,60. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar **bifalla** skattesats 22,80.

Ordförande Marie-Louise Rönmark konstaterar att det inte finns några yrkanden om att biträda ett annat partis uppdrag och inte heller att någon ledamot väljer att stötta ett uppdrag som inte dess parti står bakom.

Därefter ställer ordförande kommunstyrelsens förslag (Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025 och plan 2026–2028) *mot*

Moderaternas förslag *mot*

Vänsterpartiets förslag *mot*

Centerpartiets förslag *mot*

Sverigedemokraternas förslag *mot*

Liberalernas förslag *mot*

Arbetarpartiets förslag *mot*

Kristdemokraternas förslag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag (Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025 och plan 2026–2028). Votering begärs.

Huvudförslag: Kommunstyrelsens förslag.

Motförslag: Ordföranden frågar om kommunfullmäktige kan utse Moderaternas budgetförslag som motförslag till huvudförslaget. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar att utse Moderaternas budgetförslag som motförslag.

Voteringsproposition

Ja-röst för kommunstyrelsens förslag (Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025 och plan 2026–2028).

Nej-röst för Moderaternas budgetförslag.

Omröstningsresultat

Med 28 ja-röster mot 13 nej-röster, 23 som avstår från att rösta och 1 frånvarande beslutar kommunfullmäktige att **bifalla** kommunstyrelsens förslag (Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025 och plan 2026–2028). Voteringslista

Bifall *mot* avslag till kommunstyrelsens förslag att godkänna att kommunstyrelsen får göra tekniska förändringar av budgetramar under förutsättning att nämnderna är överens och att förändringarna är kostnadsmässigt neutrala i kommunens budget. Ordföranden finner att kommunfullmäktige **bifaller** kommunstyrelsens förslag.

Bifall *mot* avslag till kommunstyrelsens förslag att kommunstyrelsen inom fastställd investeringsbudget och plan får göra tidsmässiga förskjutningar av investeringar för att anpassa till förändrade förutsättningar. Ordföranden finner att kommunfullmäktige **bifaller** kommunstyrelsens förslag.

Bifall *mot* avslag till kommunfullmäktiges presidiums förslag att fastställa kommunrevisionens budget för 2024 enligt bilaga 4. Ordföranden finner

att kommunfullmäktige **bifaller** förslag från kommunfullmäktiges presidium.

Bifall *mot* avslag till kommunfullmäktiges presidiums förslag att fastställa budget för lekmanrevisionen 2024 enligt bilaga 5. Ordföranden finner att kommunfullmäktige **bifaller** förslag från kommunfullmäktiges presidium.

Bifall *mot* avslag till kommunfullmäktiges presidiums förslag att fastställa kommunfullmäktiges årshjul enligt bilaga 6. Ordföranden finner att kommunfullmäktige **bifaller** förslag från kommunfullmäktiges presidium.

Bifall *mot* avslag till kommunstyrelsens förslag att fastställa kommunfullmäktiges sammanträdesdatum för 2024 enligt bilaga 7. Ordföranden finner att kommunfullmäktige **bifaller** kommunstyrelsens förslag.

Bifall *mot* avslag till kommunstyrelsens förslag att fastställa viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2025 enligt bilaga 8. Ordföranden finner att kommunfullmäktige **bifaller** kommunstyrelsens förslag.

Bifall *mot* avslag till kommunstyrelsens förslag att revidera tekniska nämndens reglemente i enlighet med förslag i ärendebeskrivning. Ordföranden finner att kommunfullmäktige **bifaller** kommunstyrelsens förslag.

Reservation

Davis Kaza (AP), Veronica Kerr (KD), Anders Ågren (M), Lars Forsgren (SD) och Hanna Lundin Jernberg (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna budgetförslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder och bolag

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-06-17

§ 92

Diarienum: KS-2014/01024

Revidering av reglemente för styrelse och nämnder

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att revidera gemensamma regler och riktlinjer i reglementet i enlighet med förslag i ärendebeskrivning

att revidera kommunstyrelsens reglemente i enlighet med förslag i ärendebeskrivning

att revidera fritidsnämndens reglemente i enlighet med förslag i ärendebeskrivning

att uppdra till kommunstyrelsen och nämnder att genomföra översyn och vid behov revidera arbetsordningar och delegationsordningar i enlighet med beslutet.

Ärendebeskrivning

Med anledning av förändringar i författning alternativt behov av förtydligad ansvarsfördelning föreslås kommunfullmäktige besluta om följande revidering av reglemente för styrelse och nämnder i Umeå kommun.

Revidering av gemensamma regler och riktlinjer i reglementet
För att säkra samtliga nämnders generella ansvar för civil beredskap (krisberedskap och civilt försvar) föreslås följande revidering av reglementet.

Nuvarande skrivning om risk- och sårbarhetsanalyser utgår, dvs nedanstående skrivning stryks:

Risk och sårbarhetsanalyser

Nämnden ska vid behov utarbeta risk- och sårbarhetsanalyser för sitt område.

För att förtydliga samtliga nämnders generella ansvar infogas följande stycke i reglementet:

Civil beredskap & säkerhet

Nämnden ansvarar för den civila beredskapen i nämndens verksamheter. Detta innebär att nämnden ansvarar för att det kontinuerligt genomförs analys, planering och förberedelser för att upprätthålla kontinuitet och tillgodose ändamålsenlig säkerhet och beredskap i de verksamheter nämnden ansvarar för. Nämnden ansvarar för att förebygga, hantera och följa upp/utvärdera händelser som berör nämndens verksamheter.

Nämnden ansvarar för att nämndens förvaltning upprätthåller en ändamålsenlig organisation i beredskaps- och säkerhetsfrågor.

Nämnden ansvarar för att nämndens förvaltning deltar i framtagande av kommunövergripande analyser, planering, förberedelser och utbildningar/övningar inom säkerhets- och beredskapsområdet.

Ersättare för ordförande/vice ordförande

Idag finns en skrivning som gör att nämnder kan utse en ersättare ifall ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget. För att likställa villkoren för uppdragen bör skrivningen också omfatta rollen som vice ordförande. Föreslås att:

Stycket med rubriken ersättare för ordföranden kompletteras så att det i framtiden gäller både ordförande/vice ordförande.

Förslag till förändring av revidering av kommunstyrelsens specifika reglemente

För att tydliggöra kommunstyrelsens specifika ansvar för civil beredskap (krisberedskap och civilt försvar) föreslås revidering i form av att nedanstående punkter utgår ur kommunstyrelsens reglemente:

- *det övergripande ansvaret för att säkerhetsskyddslagen följs*
- *kommunens krisberedskap och krishantering i enlighet med lagen om extraordinära händelser*
- *kommunövergripande arbete med civilförsvarsfrågor*

Ovanstående punkter ersätts med två nya avsnitt som tydliggör kommunstyrelsens specifika ansvar för civil beredskap och säkerhetsskydd i enlighet med nedanstående förslag

Civil beredskap

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens samordning, analys, planering och beredskapsförberedelser.

Kommunstyrelsen är ansvarig för utvärdering av kriser och andra oönskade händelser efter att kommunen aktiverat någon del av sin krisledning/krisorganisation.

Säkerhetsskydd

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för säkerhetsskydd i kommunen i enlighet med gällande lagstiftning.

Förtydligande av kommunstyrelsens ansvar för kommunens visseblåsarfunktion

Umeå kommun har sedan 2019 en visseblåsarfunktion som tar emot och hanterar rapporter om oegentligheter eller andra allvarliga missförhållanden i kommunen. För att underlätta möjligheten att vara anonym som visseblåsare har kommunen upphandlat en extern aktör för att ta emot rapporter och i särskilda fall göra utredningar. Slutlig bedömning av om det är ett visseblåsarärende och eventuella utredningar görs i normalfallet av en intern styrgrupp inom Umeå kommun. Det finns behov av beslut om ansvarsfördelning mellan extern aktör och intern styrgrupp, vilka som ska ingå i styrgrupp och deras beslutsmandat samt hanteringsfrågor. För att tydliggöra att ansvaret för detta ligger på kommunstyrelsen behöver det förtydligas i reglementet.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås ett tillägg i punktlista över kommunstyrelsens ansvar för övriga lagstadgade uppgifter där det förtydligas att kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för *kommunens visseblåsarfunktion*.

Förslag till revidering av Fritidsnämndens specifika reglemente

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-06-17

Med anledning av att lotterilagen bytt namn till spellagen bör redaktionell ändring genomföras i Fritidsnämndens specifika reglemente såtillvida att nuvarande hänvisning till lotterilagen ersätt med hänvisning till spellagen.

Vad händer nu?

Reglementet för styrelse och nämnder i Umeå kommun revideras enligt ovanstående och publiceras på kommunens hemsida.

Förtydligande av generellt ansvar för civil beredskap för de bolag som ingår i Umeå kommunföretag AB sker i anslutning till den ordinarie revidering av bolagens ägardirektiv som sker efter att kommunfullmäktige fastställt Planeringsdirektiv för 2025.

Komplettering av nämnders och bolags specifika ansvar avseende civil beredskap kommer att ske allteftersom aviserade författningsändringar fastställs under 2024/2025.

Beredningsansvariga

Sara Nordström
Erika Berg
Maria Törnblom

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Hans Lindberg

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-06-17

Beslutet ska skickas till
Samtliga nämnder som berörs av reglementet
Styrning och samordning

Från: Camilla Adolfsson
Skickat: den 28 juni 2024 11:08
Till: BN Diarium; Umeå Fritid; Utbildningskontoret; Utbildningskontoret; Individ- och familjenämnden; Kulturförvaltningen Kultur; Miljö- och hälsoskydd; Fredrik Åberg; TN Diarium SHBK; Val Umeå; Äldrenämnden; Umeåregionens brandförsvaret; Ann Siklund; Kerstin D Persson; Överförmyndarenheten; KS Diarium
Kopia: Margaretha Alfredsson; Ann-Christine Gradin; Karolina Lundqvist; Karin Isaksson; Rune Brandt; Pernilla Henriksson; Leif Mårtensson; Stefan Hildingsson; Eva-Lena Fjällström; Thomas Hansen; Lena Höök Gustafsson; Hanna Öberg
Ämne: Information till nämnder om pågående arbete ang. NIS2-direktivet
Uppföljningsflagga: Flag for follow up
Flagga: Slutfört

Information till nämnder.

I januari 2023 trädde NIS2-direktivet i kraft inom EU och medlemsstaterna ska ha genomfört direktivet i nationell lagstiftning i oktober 2024. I mars presenterades utredningen SOU 2024:18, Nya regler om cybersäkerhet ([Nya regler om cybersäkerhet - Regeringen.se](#)) som föreslår en ny "cybersäkerhetslag" som omfattar samtliga kommuners hela verksamheter (undantaget kommunfullmäktige).

Lagkraven syftar till att höja miniminivån på informations- och cybersäkerhetsarbetet i samhället och Umeå Kommun kommer att behöva vidta åtgärder för att nå upp till de föreslagna lagkraven. Lagen innebär krav på att kommunen ska:

- Arbeta med riskhantering avseende nätverks- och informationssystem
- Ha förmåga att skyndsamt anmäla och hantera incidenter
- Genomföra obligatorisk utbildning till ledning, utbildning ska även tillhandahållas all personal.
- Bedriva ett systematiskt informationssäkerhetsarbete.

Kommunstyrelsen samordnar det övergripande arbetet med informationssäkerhet, men respektive nämnd svarar inom sitt område för digitala tjänster och informationssystem som stödjer nämndens verksamhet, informationssäkerhet, samt sin information, dess förvaltning och dess användbarhet.

Dialog har förts med SDF, och i förberedelse för ny nationell lagstiftning kommer säkerhetsenheten tillsammans med förvaltningarna att ta fram en övergripande nulägesbild för kommunen, som kommer att ligga till grund för vilka åtgärder som behöver prioriteras framöver. Mer information om informationssäkerhetsarbetet kommer att ges framöver.

Informationen riktar sig till nedanstående nämnder:

Byggnadsnämnden
Fritidsnämnden
För och grundskolenämnden
Gymnase- och vuxenutbildningsnämnden
Individ och familjenämnden
Kulturnämnden
Miljö och hälsoskydd
Personalnämnden
Tekniska nämnden
Valnämnden
Äldrenämnden
Brand och räddningsnämnden
IT nämnden
PA nämnden
Överförmyndarnämnden
Kommunstyrelsen

Vid eventuella frågor kontakta säkerhetsenheten sakerhet@umea.se

Hälsningar

Camilla Adolfsson
Chef säkerhetsenheten
090-16 23 19
camilla.adolfsson@umea.se

Samhällsskydd och beredskap
Umeå kommun
901 84 Umeå
Besöksadress: Signalvägen 14
www.umea.se/brand

Villkorsändringar inför 2025

Från årsskiftet 2025-01-01 gäller nya allmänna och särskilda försäkringsvillkor.

Här följer en beskrivning av de viktigaste nyheterna.
För fullständig information hänvisar vi till våra nya försäkringsvillkor.

Villkor Allmänna avtalsbestämmelser 2025:1

9. Allmänna undantag

Ett nytt generellt undantag har tillkommit:

PFAS

Försäkringen gäller inte för skada som kan antas vara direkt eller indirekt, helt eller till någon del, orsakad av PFAS.

Villkor Ansvarsförsäkring för VD och styrelse 2025:1

Ny omfattning i villkoret:

5.9 Personligt betalningsansvar för bolagets skatter

Försäkringen omfattar ersättningskrav avseende försäkrades personliga ansvar för obetalda skatter då bolaget har blivit insolvent, utom i den mån sådant ansvar uppkommer genom den försäkrades uppsåtliga avsikt att bryta mot skattebetalningslag.

Försäkringsbelopp: 5 MSEK/skada.

Villkor Rättsskyddsförsäkring inkl. skattemål 2018:1 - Utgår

Från 2025-01-01 justeras innehållet i produktportföljen. Momentet Rättsskyddsförsäkring utgår då Bolagets grundidé är att försäkra värden som är ekonomiskt ansträngande för kommunkoncernerna. Momentet har låga försäkringsbelopp och historiskt mycket låg skadefrekvens med totala utbetalningar om 2 mkr sedan 2016.

Momentet är enligt vår slutsats ett överflödigt moment för en kommunkoncern som i många fall även har egen juristkompetens.

Villkor Rättsskyddsförsäkring för miljöbrott 2018:1 - Utgår

Från 2025-01-01 justeras innehållet i produktportföljen. Momentet Rättsskyddsförsäkring utgår då Bolagets grundidé är att försäkra värden som är ekonomiskt ansträngande för kommunkoncernerna. Momentet har låga försäkringsbelopp och historiskt mycket låg skadefrekvens med totala utbetalningar om 2 mkr sedan 2016.

Momentet är enligt vår slutsats ett överflödigt moment för en kommunkoncern som i många fall även har egen juristkompetens.

§ 111

Diarienum: KS-2024/00555

Anvisning för nämnder och bolags verksamhetsplanering 2025

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa anvisning för nämnder och bolags verksamhetsplanering 2025 enligt bilaga 1.

Ärendebeskrivning

När kommunfullmäktige har fattat beslut om planeringsdirektivet fortsätter arbetet i nämnder och bolag med att ta fram en mer detaljerad verksamhetsplanering och budget för sin organisation. Kommunstyrelsen beslutar om anvisning/regler för verksamhetsplanering. Anvisningen utgår från de förhållningsätt och krav som framgår i kommunfullmäktiges riktlinjer för:

- Riktlinjer för planeringsprocess (KF 2023-04-24)
- Riktlinjer för aktiverande styrning (KF 2021-03-29)
- Riktlinjer för ägarstyrning (KF 2021-03-29)
- Riktlinjer för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare (KF 2021-10-25)
- Riktlinjer för Intern styrning och kontroll (KF 2011-05-28)

Jämfört med anvisningen för 2024 års verksamhetsplanering har mindre justeringar gjorts i enlighet med revisionens kommentarer, för att säkerställa att det i nämndernas verksamhetsplaner ska framgå på vilket sätt de avser att följa upp sitt grunduppdrag och vilka underlag som nämnden avser nyttja för att bedöma grunduppdragets genomförande.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Anvisning för nämnder och bolags verksamhetsplanering 2025

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2024-08-13

Beredningsansvariga

Sara Nordström

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

Umeå Kommunföretag AB

Anvisning för nämnder och bolags verksamhetsplanering 2025

Beslutad av:
Kommunstyrelsen

Diarienummer:
KS-2024/00555

Datum och paragraf för beslutet:
XXX

Dokumenttyp:
Anvisning

Giltighetstid:
Giltig för planeringsår 2025

Dokumentansvarig:
Ekonomiavdelningen

Syfte

Syftet med denna anvisning är att tydliggöra hur nämnder och bolag ska upprätta verksamhetsplan och budget för kommande verksamhetsår.

Denna anvisning gäller för kommunens nämnder och bolag. Observera att specifik anvisning för gemensamma nämnder och delägda bolag återfinns i slutet på dokumentet.

Planeringsprocess i kommunens egna nämnder

I verksamhetsplan och budget konkretiserar och beskriver nämnden den styrning och planering som ska vara gällande för nämndens verksamheter under kommande verksamhetsår. Utgångspunkter för verksamhetsplanering är;

- det planeringsdirektiv och den budgetram kommunfullmäktige fastställt för kommande år
- nämndreglemente fastställt av kommunfullmäktige
- övriga styrdokument som är gällande för nämnden.

Efter att kommunfullmäktige fastställt planeringsdirektiv och budget för kommande år ska nämnd upprätta/revidera verksamhetsplan och budget för nämnden. Nämnden beslutar om hur fastställd budgetram ska fördelas mellan nämndens verksamheter. Nämnd ansvarar för att det finns en aktuell nämndbudget som överensstämmer med kommunfullmäktiges beslutade ram kompletterad med eventuella tilläggsanslag.

För att möjliggöra hantering i enlighet med skollagens bidrag på lika villkor ska Tekniska nämnden fastställa budgetfördelning på verksamhetsnivå senast i september och skyndsamt expediera sin fastställda budgetfördelning till För- och grundskolenämnd samt Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd.

Samtliga nämnder ska fastställa verksamhetsplan och budget för kommande verksamhetsår senast 29 november för anmälan till Kommunfullmäktige i december. Av nämnd fastställd verksamhetsplan och budget med eventuella bilagor expedieras direkt efter fastställande till KS diarium via e-post och döps till *xxx-nämndens verksamhetsplan och budget för 2025*, vid expediering till KS diarium ska e-postmeddelandets ämnesrad inledas med diarienummer KS-2024/00555.

Verksamhetsplanens innehåll för egna nämnder

Nämnden har befogenhet att utifrån nämndens behov och förutsättningar avgöra utformning och detaljeringsnivå i nämndens verksamhetsplan. Nämndens verksamhetsplan ska däremot alltid innehålla följande delar.

- **Grunduppdrag samt nämndens planering för grunduppdragets genomförande.**

I verksamhetsplanen ska av kommunfullmäktige fastställt grunduppdrag för nämnden infogas. Nämnden har mandat att:

- fastställa utformning och detaljeringsnivå i den styrning och planering som krävs för att verkställa grunduppdraget.
- Bedöma behov av och fastställa nämndspecifika mål, tilläggsuppdrag, indikatorer/nyckeltal (process-, resurs, resultat och /eller effektmått)
- Bedöma den planering som behövs för att styra och följa att nämndens verksamheter utvecklas i önskad riktning.

Nämndens prioritering och fördelning av resurser för verkställande av nämndens grunduppdrag ska framgå av nämndens budget.

I verksamhetsplanen ska det framgå på vilket sätt nämnden avser att följa upp sitt grunduppdrag och vilka underlag som nämnden avser nyttja för att bedöma grunduppdragets genomförande. Observera att om nämnd väljer att nyttja nyckeltal/indikatorer i sin styrning och uppföljning bör nämnden prioritera sådana nyckeltal/indikatorer som nämnden avser att följa över tid och som är möjliga att följa utan kostsam administration. Specifika nyckeltal/indikatorer och statistikuppgifter som nämnden kontinuerligt avser nyttja vid rapportering till Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige bör synliggöras med kommentar, fotnot eller liknande.

Större verksamhetsutvecklingsinsatser eller andra åtgärder som syftar till att förbättra förutsättningarna att genomföra nämndens grunduppdrag kan med fördel beskrivas i nämndens verksamhetsplan och framgå i nämndens budget.

Om kommunfullmäktige fattat beslut som förändrar nämndens grunduppdrag, åtaganden och ansvar eller budgetram ska nämndens verksamhetsplan särskilt belysa den omställning detta innebär samt översiktlig beskrivning av planeringen för denna omställning.

- **Planering avseende inriktningsmål och program**

I verksamhetsplan ska eventuella inriktningsmål som tilldelats nämnden, samt eventuella åtaganden som nämnden tagit inom ramen för programmen, framgå. Nämnden bör kortfattat beskriva hur nämnden avser arbeta med dessa och hur återrapportering ska ske.

- **Planering avseende tilläggsuppdrag**

I verksamhetsplanen ska eventuella tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige som tilldelats nämnden framgå. Nämnden bör kortfattat beskriva hur nämnden avser verkställa dessa.

- **Drift- och investeringsbudget**

Nämnden ska upprätta nämndbudget (ekonomisk plan) för kommande verksamhetsår. I nämndens budget ska fördelning mellan nämndens verksamheter framgå. Om nämnden på eget initiativ väljer att avdela medel för specifika satsningar och åtaganden bör det belysas i den omfattning det är nödvändigt för att klargöra fördelning och påvisa prioritering.

- **Arbete med personalpolitiska mål**

Nämnden ska i sin verksamhetsplan beskriva planering samt eventuell nämndspecifik styrning och konkretisering av de personalpolitiska mål kommunfullmäktige fastställt. Om nämnd tilldelats specifika tilläggsuppdrag inom det personalpolitiska områden ska dessa framgå i verksamhetsplanen.

- **Styrning och uppföljning av externa utförare**

I de fall nämnden nyttjar externa utförare för att utföra verksamhet som den ansvarar för¹ ska det i verksamhetsplanen framgå hur nämnden avser styra och följa upp dessa externa utförare under kommande verksamhetsår. Om nämnden har utarbetat en separat plan för styrning och uppföljning av externa utförare kan den med fördel biläggas till verksamhetsplanen.

¹ I enlighet med den definition som framgår av kommunfullmäktiges riktlinjer för Styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare.

- **Utmaningar och möjligheter på 3-5 års sikt**

Nämnden ska med utgångspunkt i sitt grunduppdrag kortfattat beskriva arbetet med väsentliga utmaningar och möjligheter på medellång sikt (3-5 år). Beskrivningen ska uppgå till max 2 sidor A4 och biläggas verksamhetsplanen.

Riskanalys och plan för internkontroll

Nämnden ska i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer för intern styrning och kontroll (KF 2011-05-26) samt i enlighet med kommunstyrelsens handledning (KS 2019-01-15) upprätta riskanalys och plan för intern kontroll för kommande verksamhetsår. Samtliga nämnder ska fastställa riskanalys och internkontrollplan för kommande verksamhetsår senast i november för anmälan till Kommunstyrelse. Av nämnd fastställd riskanalys och internkontrollplan expedieras direkt efter fastställande till KS diarium via e-post och döps till *xxx-nämndens riskanalys och internkontrollplan för 2025*, vid expediering ska e-postmeddelandets ämnesrad inledas med diarienummer KS-2024/00555.

Planeringsprocess i gemensamma nämnder

Gemensamma nämnder upprättar verksamhetsplan och budget i enlighet med ovanstående anvisning för nämnd med hänsyn tagen till de förhållanden nämnden verkar i och de specifika reglementen och avtal som upprättats för att reglera styrning och uppföljning av den gemensamma nämndens verksamhet.

Samtliga gemensamma nämnder ska även upprätta och fastställa riskanalys och internkontrollplan för kommande verksamhetsår.

Gemensam nämnds fastställda verksamhetsplan och budget samt riskanalys och internkontrollplan överlämnas till de kommuner som ingår i den gemensamma nämnden när de fastställts, dock senast innan november månads utgång.

Av gemensam nämnd fastställd verksamhetsplan och budget samt riskanalys och internkontrollplan expedieras direkt efter fastställande till KS diarium via e-post och döps till *xxx-nämndens verksamhetsplan och budget för 2025*, vid expediering ska e-postmeddelandets ämnesrad inledas med diarienummer KS-2024/00555.

Planeringsprocess i kommunens helägda bolag

Arbetet med att genomföra översyn och eventuell revidering av ägardirektiv inleds direkt efter kommunfullmäktiges årliga beslut om Planeringsdirektiv och de

inriktningsmål/program och eventuella tilläggsuppdrag kommunfullmäktige tilldelat specifika bolag.

Revidering av ägardirektiv sker om kommunfullmäktiges beslut bedöms föranleda väsentliga förändringar i bolagets inriktning och åtaganden. Revidering av ägardirektiv sker i enlighet med kommunfullmäktiges Riktlinje för Ägarstyrning (KF 2021-03-29 §57).

Arbetet med att upprätta/revidera verksamhetsplan/affärsplan i de kommunala bolagen inleds parallellt med arbetet att bedöma och vid behov revidera ägardirektiv.

Planeringsprocess i delägda bolag

När det gäller delägda bolag upprättas verksamhetsplan/affärsplan i enlighet med de ägardirektiv och aktieägaravtal som gäller för respektive bolag. Observera att Umeå kommuns inflytande över delägt bolag påverkas av ägarförhållande och den rådighet över bolaget som följer av dessa ägarförhållanden.

Relaterade styrdokument

Överordnade styrdokument

Riktlinjer för planeringsprocess (KF 2023-04-24)

Riktlinjer för aktiverande styrning (KF 2021-03-29)

Riktlinjer för ägarstyrning (KF 2021-03-29)

Riktlinjer för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare (KF 2021-10-25)

Riktlinjer för Intern styrning och kontroll (KF 2011-05-28)

Övriga styrdokument

Handledning för intern styrning och kontroll (KS 2019-01-15)